

**Una entitat
consolidada,
al servei del
dietista-nutricionista
i de la salut dels
ciutadans de
Catalunya.**

PRÒLEG	7
1. INTRODUCCIÓ GENERAL	9
2. RESUM DE LES ACTIVITATS DURANT EL PERÍODE 2013-2021	13
3. LA VEU CIENTÍFICA DEL CODINUCAT: DOCUMENTS MÉS RELLEVANTS	45
4. DE L'ACDN AL CoDiNuCat: ELS PILARS DE LA TRANSICIÓ (2002-2013)	47
Testimonis de les presidentes des de l'ACDN fins al CoDiNuCat	57
5. ENTREVISTA A DIVERSOS MEMBRES DEL CoDiNuCat	69
6. REFLEXIONS DEL GRUP DE TREBALL DE NUTRICIÓ CLÍNICA AL VOLTANT DE SIS PREGUNTES	79
7. DISCURSOS I ARTICLES NOTORIS DE LA PRESIDENTA DEL CoDiNuCat	81

ÍNDEX DE SIGLES

ACCU Catalunya	Associació de Malalts de Crohn i Colitis Ulcerosa de Catalunya
ACDN	Associació Catalana de Dietistes-Nutricionistes
ACN	Associació Catalana de Nutricionistes
ADC	Associació de Diabetis de Catalunya
ADINU	Associació de Dietistes-Nutricionistes Universitaris de Barcelona
AEDN	Asociación Española de Dietistas-Nutricionistas
AP	atenció primària
ASPCAT	Agència de Salut Pública de Catalunya
BOE	<i>Boletín Oficial del Estado</i>
CASOST	Consell Assessor per la Sostenibilitat i el Progrés del Sistema Sanitari
CatSalut	Servei Català de Salut
CCFCPS	Consell Català de Formació Continuada de les Professions Sanitàries
CCNIEC	Centre Català de la Nutrició de l'Institut d'Estudis Catalans
CGCODN	Consell General de Col·legis Oficials de Dietistes-Nutricionistes
CGDN-E	Consejo General de Dietistas-Nutricionistas de España
CODINAN	Colegio Profesional de Dietistas-Nutricionistas de Andalucía
CODINMA	Colegio Oficial de Dietistas-Nutricionistas de Madrid
CoDiNuCat	Col·legi de Dietistes-Nutricionistes de Catalunya
CoDiNuCoVa	Col·legi Oficial de Dietistes i Nutricionistes de la Comunitat Valenciana
COMSalut	Comunitat i Salut
COPLEFC	Col·legi de Professionals de l'Activitat Física i l'Esport de Catalunya
DAO	dèficit d'amina-oxidasa
DARP	Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca
D-N	dietista-nutricionista
ECC	Escola Catalana de Cineantropometria
EFAD	European Federation of the Associations of Dietitians
EFiDiNu	Eficiència del dietista-nutricionista dins de l'equip d'atenció primària de salut
ERC	Esquerra Republicana de Catalunya
ESPEN	European Society for Clinical Nutrition and Metabolism
FECEC	Federació Catalana d'Entitats contra el Càncer
GNHiD	grau de Nutrició Humana i Dietètica
GTNC	Grup de Treball de Nutrició Clínica
ICDA	International Confederation of Dietetic Associations
INEFC	Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya
LOPS	Llei d'ordenació de les professions sanitàries
LTP	proteïnes transportadores de lípids
MHDA	medicació hospitalària de dispensació ambulatoria
NED	nutrició enteral domiciliària
OCDE	Organització de Cooperació i Desenvolupament Econòmic
ODS	objectius de desenvolupament sostenible
OMS	Organització Mundial de la Salut
ONU	Organització de les Nacions Unides
PAAS	Pla integral per a la promoció de la salut mitjançant l'activitat física i l'alimentació saludable
PEAC	Pla estratègic de l'alimentació de Catalunya
PINSAP	Pla interdepartamental i intersectorial de salut pública
PNIE	psiconeuroimmunoendocrinologia
PreMe	Programa de revisió de menús escolars
SCADC	Societat Catalana d'Alimentació i Dietètica Clínica
SEDYN	Sociedad Científica Española de Dietética y Nutrición
SENPE	Societat Española de Nutrición Clínica y Metabolismo
SMAP	Síndrome Malabsortivo Asociación de Padres
UAB	Universitat Autònoma de Barcelona
UB	Universitat de Barcelona
UdL	Universitat de Lleida
URL	Universitat Ramon Llull
URV	Universitat Rovira i Virgili
UVic	Universitat de Vic

Edita: Col·legi de Dietistes-Nutricionistes de Catalunya

1a edició: Barcelona, octubre de 2021

Revisió lingüística: Helena Brull Fontanilla

Narrat per: Jesus Monroy Morante

PRÒLEG

Poques vegades tenim l'ocasió de comprovar com un grup de professionals són capaços d'organitzar-se i assolir, en un curt període de temps, objectius de tanta transcendència.

Els dietistes-nutricionistes de Catalunya aconsegueixen fer-se imprescindibles. Orgullosos i convençuts de la seva professió, fan pinya amb el CoDiNuCat com a instrument per millorar la salut de les persones.

En una societat sotmesa als capricis de la modernitat, del canvi climàtic, de la tecnologia, de l'accés a informació sovint de dubtosa solvència, i en la qual cada vegada són més presents les diferències socials, els trastorns crònics i les malalties invalidants, tenim un col·lectiu compromès amb les persones, que es fa lloc esgrimint amb tota garantia l'irrefutable argument del rigor acadèmic.

Ningú no pot discutir avui el paper del dietista-nutricionista en la recuperació d'un pacient en una unitat de cures intensives, sotmès a una intervenció quirúrgica o a quimioteràpia, afectat per una intolerància o amb un mal hàbit alimentari.

El CoDiNuCat ha aconseguit que aquests professionals siguin essencials en el nostre sistema de salut i que treballant braç a braç amb totes les altres professions sanitàries, amb la indústria alimentària i amb altres institucions públiques i privades, els nostres infants creixin de forma saludable, els nostres esportistes assoleixin millors marques i els nostres avis puguin gaudir d'una vellesa balsàmica malgrat la petjada del seu itinerari vital.

Aquesta memòria és l'evidència d'una feina ben feta i d'un futur encoratjador.

Enhorabona.

1. INTRODUCCIÓ GENERAL

► El llegat de les juntes liderades per Nancy Babio

L'aprovació del Decret de creació del Col·legi, el 9 d'abril de 2013, marca l'inici d'una nova etapa en el moviment dels dietistes-nutricionistes (D-N) de Catalunya, després d'un període d'incubació per mitjà de l'Associació Catalana de Dietistes-Nutricionistes (ACDN), que va iniciar la seva marxa pels volts del 2001.

El CoDiNuCat ha permès d'una manera rotunda consolidar la figura del D-N en tots els àmbits de la vida catalana i, fins i tot, espanyola. Una professió que ha adquirit visibilitat, més reconeixement social i s'ha convertit en un col·lectiu amb capacitat per aconseguir resultats en benefici dels seus col·legiats i de la societat en general.

El Col·legi ha treballat molt estretament amb l'Administració catalana per aconseguir un reconeixement a l'importantíssim paper del D-N en la sanitat pública, amb l'**aspiració que arribi a formar part del sistema d'atenció primària** que tants beneficis reportaria a la ciutadania, evitant i combatent malalties, i ajudant les arquitectures sanitàries amb estalvis substancials en despeses sanitàries i en hospitalitzacions, a més dels estalvis no menys importants que es deriven de l'absentisme laboral. En aquest sentit, va ser decisiva la [compareixença de la doctora Nancy Babio davant la Comissió de Salut del Parlament de Catalunya](#), en la qual va defensar la necessitat d'inclusió del D-N en atenció primària, el 20 de juliol del 2017.

S'ha aconseguit que la [Generalitat de Catalunya](#) reconegui el grau de Nutrició Humana i Dietètica com una de les titulacions per accedir a l'especialitat de salut pública. També es va aconseguir la [inclusió del D-N](#) en el nou model de prescripció i dispensació de nutrició enteral domiciliària, un afer pioner a l'Estat espanyol, gràcies al suport del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya i del Servei Català de Salut (CatSalut).

També han estat fluides les relacions amb tots els estaments de la Generalitat de Catalunya integrant-los en diferents comissions de treball o projectes, com és ara la Taula de diàleg de trastorns de la conducta alimentària, liderada inicialment per l'Agència Catalana del Consum i ara per l'Agència de Salut Pública de Catalunya (ASPCAT); el Consell d'Alimentació del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca (DARP), el projecte "Abordatge de la desnutrició en el pacient crònic complex", entre d'altres.

Les relacions institucionals s'han estès a l'Estat espanyol per mitjà de contactes amb el Ministeri de Sanitat i altres organismes públics i els col·legis professionals homòlegs per a la creació del Consell General de Col·legis Oficials de Dietistes-Nutricionistes (CGCODN). En l'àmbit internacional, s'ha participat en els congressos de la Federació Europea d'Associacions de Dietistes (EFAD) i personalitats rellevants han fet presentacions en les jornades del CoDiNuCat.

La iniciativa més significativa dins [l'àrea de responsabilitat social corporativa](#) del CoDiNuCat la constitueix, sens dubte, el [projecte "Això s'ho val!"](#), un acord establert amb entitats com ara l'[Associació de Cel·facs de Catalunya](#), l'[Associació de Diabetis de Catalunya](#) (ADC), la Federació Catalana Entitats contra el Càncer (FECEC) i la Creu Roja per ajudar els grups més vulnerables que necessiten una atenció individualitzada del D-N. En aquest sentit, el CoDiNuCat paga aquestes consultes que atenen els col·legiats que s'incorporen al projecte. Així, els diners dels col·legiats retornen als mateixos col·legiats per mitjà d'un projecte de responsabilitat social corporativa. També s'han establert acords amb l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears i l'Observatori de la Dieta Mediterrània, entre d'altres.

El CoDiNuCat ha visibilitzat el D-N en els mitjans de comunicació i

Carmen Cabezas, subdirectora de l'Agència de Salut Pública de Catalunya i Nancy Babio, presidenta del CoDiNuCat. Presentació del projecte "Això s'ho val!". Agència de Salut Pública de Catalunya, 29 de setembre 2017.

en les xarxes socials i, per tant, en la vida de tota la ciutadania. Els seus missatges s'han fet sentir amb nitidesa contra l'intrusisme professional i, en consegüent, sobre els perills que comporta per a la salut la promoció i la difusió de les dietes miracle; els medicaments que curen malalties greus o les receptes o els productes que es basen en pseudociència, tan estesos a Internet. En un sentit crític i reivindicatiu, el CoDiNuCat ha emprat tota la seva influència per aconseguir que [la Universitat de Barcelona eliminés de la seva oferta formativa](#) el postgrau universitari en psiconeuroimmunoendocrinologia (PNIE), un curs de teràpies nutricionals alternatives, d'eficàcia no provada científicament i que no estava reconegut pel Ministeri de Sanitat.

Cada any, **han estat nombrosos els actes relacionats amb la presentació del Col·legi als futurs graduats** de les diferents universitats catalanes i amb el lliurament d'orles o premis als millors estudiants, i han estat constants els acords de col·laboració per a l'intercanvi de coneixements amb les universitats Ramon Llull (URL), Rovira Virgili (URV), de Lleida (UdL), de Barcelona (UB) i de Vic (UVic). Cal destacar que cada any es graduen aproximadament 250 D-N en les cinc universitats catalanes que imparteixen la titulació i que, actualment, hi ha a Catalunya gairebé 1600 professionals col·legiats, dels 5297 de l'Estat espanyol, la qual cosa comporta un 30,2% del total.

► La formació continuada

L'àmbit de la formació continuada ha estat una de les tasques permanents del CoDiNuCat, principalment gràcies a l'impuls de Nancy Babio i Isabel Megías, ambdues professores del grau de Nutrició Humana i Dietètica en la Facultat de Medicina i Ciències de la Salut de la URV, i de Cristina Moreno, professora de la UdL. Totes tres van constituir la Comissió de Formació Continuada i van promoure cursos de qualitat reconeguda pel Consell Català de Formació Continuada de les Professions Sanitàries (CCFCPS). Així, **cada any hi ha hagut un bon nombre de cursos de formació continuada**, amb l'objectiu de mantenir el col·lectiu sempre capdavanter en el coneixement. En aquest sentit, es pot destacar el gran impuls en l'àmbit de la nutrició esportiva pel fet de dirigir el primer postgrau de Nutrició i Dietètica Aplicada a l'Activitat Física i l'Esport. Fruit d'aquest postgrau, es va crear una gran demanda d'aquests professionals formats pel CoDiNuCat. Posteriorment, altres postgraus d'especialització que cal destacar ha estat el Curs bàsic i avançat de diabetis, el de trastorns de la conducta alimentària i el de dietes vegetarianes.

La formació continuada és un valor per a l'èxit professional del col·lectiu i el lema "L'evidència científica, la base de la seva professionalitat" va ser un dels eslògans més afortunats que van marcar l'objectiu del CoDiNuCat. El Col·legi ha dedicat moltes hores i recursos a les jornades formatives de temàtica molt variada i sempre amb una finalitat pràctica. El 2013, el CoDiNuCat va entrar a formar part del CCFCPS i va presidir el Consell Tècnic de Dietètica i Nutrició, constituït per la Comissió Directiva de l'ACDN, liderada també per Nancy Babio.

Les jornades i cursos han tingut sempre una àmplia participació, amb especialistes de primera línia, i fins i tot de l'àmbit internacional. Les jornades anuals són una font de coneixement constant. Altres actes extraordinaris han estat el Primer Simposi Català sobre Planificació Dietètica Nutricional i Ergonutrició per a l'Entrenament Esportiu, les jornades sobre els perills dels tractaments sense base científica (PNIE) i innumbrables ponències sobre les dietes adequades a les grans malalties com les malalties cardiovasculars, l'obesitat, el càncer, la diabetis, entre d'altres. Altres cursos que van cridar l'atenció i van tenir un aforament complet van ser els relacionats amb el document *L'alimentació saludable en l'etapa escolar. Guia per a famílies i escoles*, sobre l'etiquetatge frontal dels aliments (Nutri-Score), sobre sortides professionals, intrusisme, etc. Aquesta gran participació va continuar, fins i tot amb la formació telemàtica amb l'inici de la pandèmia, i va abordar matèries tan diverses com la regulació europea en matèria de seguretat i protecció de dades, la nutrició i la COVID-19 (amb una gran assistència de professionals de l'Amèrica Llatina), com gestionar la marca personal o com elaborar infografies per il·lustrar treballs i presentacions, entre altres matèries.

► El Grup de Treball de Nutrició Clínica i el programa "La veu científica"

En aquesta memòria es mostren les publicacions més importants del CoDiNuCat.

Cal destacar l'activitat del Grup de Treball de Nutrició Clínica, la qual ha culminat amb el document de consens sobre la nomenclatura de les dietes hospitalàries, així com les opinions científicotècniques del programa "La veu científica" del CoDiNuCat, i les més recents en són l'opinió sobre la incorporació del D-N en l'atenció primària, la de les nomenclatures de les dietes hospitalàries i la de l'informe d'alta. Diverses vegades s'ha comptat amb la col·laboració del Departament de Salut de la Generalitat.

En aquest sentit, el CoDiNuCat ha creat estats d'opinió que s'han difós a través dels mitjans de comunicació per orientar els ciutadans sobre la importància de l'alimentació saludable per prevenir i tractar malalties com l'obesitat, la diabetis, el càncer o les malalties cardiovasculars.

Una altra iniciativa ha estat el fort impuls del CoDiNuCat, per mitjà de la doctora Nancy Babio i el catedràtic Jordi Salas, membre del Consell Assessor del Col·legi, a la defensa de la implantació, a Espanya, de l'etiquetatge frontal dels aliments Nutri-Score.

► La borsa de treball i l'assessorament jurídic

En el període 2014-2021 s'han gestionat 467 ofertes de treball en camps tan diversos com aconsellament nutricional; restauració col·lectiva; recerca, formació, indústria, màrqueting en nutrició clínica; visita mèdica; redacció de continguts; aconsellament nutricional i docència; responsable de qualitat, cuina hospitalària, i conferències i tallers diversos.

Pel que fa a l'assessorament jurídic, el CoDiNuCat ha atès ni més ni menys que 678 consultes en el període 2016-2021, centrades principalment en: com donar-se d'alta d'autònoms, els passos que cal seguir per muntar una consulta, com tractar les dades dels pacients, les competències d'un tècnic; l'obligatorietat d'assegurar la responsabilitat civil del professional; l'IVA i l'IRPF, la contractació de personal i els contractes en general i els ajuts relacionats amb la crisi sanitària i els seus procediments per accedir-hi.

► El CoDiNuCat, una entitat consolidada

En definitiva, es pot afirmar que, per mitjà de centenars de reunions i actes de presentació i representació, **s'ha consolidat un col·legi jove però emprenedor**. S'ha anat molt més allà del que fa normalment un col·legi professional. S'ha encomanat als joves universitaris el sentit de pertinença a una professió seriosa, digna i compromesa amb la salut de la ciutadania. S'ha dotat d'identitat i s'ha integrat els D-N en l'àmbit sanitari. S'ha donat veu a una activitat fonamental davant les administracions públiques, els agents socials, les empreses i els mitjans de comunicació, a través de la gestió d'acords de col·laboració i informes científics rigorosos de posició, derivats dels grups de treball. **La formació continuada ha contribuït a actualitzar els coneixements** del D-N, i ha permès mantenir les competències i assegurar que la col·legiació sigui una garantia de professionalitat, amb la finalitat de promoure la salut de la ciutadania.

“En definitiva, es pot afirmar que, per mitjà de centenars de reunions i actes de presentació i representació, s'ha consolidat un col·legi jove però emprenedor.”

2. RESUM DE LES ACTIVITATS DURANT EL PERÍODE 2013-2021

● Relacions amb l'Administració pública

El CoDiNuCat ha desplegat, des dels seus inicis, una intensa campanya de relacions públiques i institucionals, amb la finalitat de ser reconegut per tots els agents socials, econòmics i polítics de Catalunya i de l'Estat espanyol, i reivindicar la figura del D-N com a professional important per a la salut pública i la societat en general.

► 2014: Visibilitat i difusió de la professió

Presentació al Departament de Salut

Després de la constitució del CoDiNuCat, el 15 de novembre de 2013, diversos membres de la Junta de Govern van celebrar nombroses reunions amb diverses entitats.

D'aquestes reunions, cal destacar la que van dur a terme, el 23 de gener de 2014, Nancy Babio, Marta Planas i Gemma Salvador amb el director del Servei Català de la Salut (CatSalut), Josep M. Padrosa. En aquesta reunió es va exposar **el Projecte d'eficiència del dietista-nutricionista dins l'equip d'atenció primària de salut (Projecte EfiDiNu)**. Aquest projecte tenia com a objectiu demostrar la reducció de la despesa sanitària a causa de l'eficiència del tractament dietètic mitjançant la integració i el suport del dietista-nutricionista a l'equip d'atenció primària de salut a Catalunya.

Comissió de Salut

El 14 de gener, Jordi Sarola i Núria Beà, representants de la Junta de Govern del Col·legi, es van reunir amb Alba Vergés, membre de la Comissió de Salut del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana (ERC). L'objectiu d'aquesta reunió va ser presentar el Col·legi, els trets més característics de la professió i el Projecte EfiDiNu.

Negociació del Conveni de restauració col·lectiva

La Junta de Govern del CoDiNuCat es va posar en contacte amb els responsables de la negociació del nou Conveni de restauració col·lectiva per reivindicar la figura del D-N i equiparar-la al nivell 1 de la categoria professional. El 12 de desembre de 2013 i durant el 2014 es van tenir reunions amb Esteban Sanabria, responsable d'Acció Sindical FECOHT-CCOO de Catalunya, amb Moisès Berruendo, secretari d'Acció Sindical Unió General de Treballadors-Federació de Comerç, Hostaleria i Joc (UGT-FCTCHTJ). Marta Planas, Inés Navarro i Míriam Orantos van defensar les peticions del Col·legi per adoptar l'Acord laboral estatal d'hostaleria (ALEH).

Reunió al Departament de Justícia sobre l'Avantprojecte de llei de serveis i col·legis professionals

El 8 d'abril, la presidenta del CoDiNuCat va assistir a una reunió al Departament de Justícia, en la qual es van explicar les novetats sobre aquest avantprojecte.

Publicació de les dades dels professionals del CoDiNuCat a l'Institut Nacional d'Estadística

Aquestes dades tenen una transcendència especial per a l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE). Cada any s'aporten les dades relatives a cada exercici. La primera vegada que el CoDiNuCat les va publicar va ser el 27 de maig de 2014.

Reconeixement del CoDiNuCat a la pàgina web del Departament de Salut

Després de les converses mantingudes amb la Secretaria General del Departament de Salut, **el Canal Salut de la Generalitat de Catalunya va incorporar el CoDiNuCat com a entitat de referència** dels dietistes-nutricionistes a Catalunya.

Presentació del full de ruta del president de la Generalitat i Dia Mundial de la Justícia Social

El 25 de novembre, Jordi Sarola va assistir a l'acte de presentació del full de ruta del president de la Generalitat, Artur Mas, i el dia 1 de desembre va ser present també en l'acte celebrat en el Palau de la Generalitat amb motiu del Dia Mundial de la Justícia Social.

Creació del Consell de les Professions Sanitàries de Catalunya

El 19 de desembre el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya va publicar l'Ordre SLT/363/2014, de 10 de desembre, de creació del Consell de les Professions Sanitàries de Catalunya, que confirma, en l'article 3.1.d) la presència del [CoDiNuCat com a vocal del Consell](#).

Participació al Pla interdepartamental i intersectorial de salut pública

Un dels punts de col·laboració amb l'ASPCAT va ser la participació en el Pla interdepartamental i intersectorial de salut pública (PINSAP). La Junta de Govern del CoDiNuCat hi va presentar diverses propostes, que van tenir molt bon acolliment per Antoni Mateu, secretari de Salut Pública. Inés Navarro va assistir a l'acte de presentació del PINSAP, que va tenir lloc el 14 de febrer al Palau de la Generalitat i el va presidir el president de la Generalitat de Catalunya, amb l'assistència de Boi Ruiz, conseller de Salut, i de Zsuzsanna Jakab, directora regional de l'OMS.

Col·laboració en el Protocol de detecció i seguiment de situacions de dificultat en l'alimentació d'infants i adolescents

Des del Col·legi es va establir contacte amb el secretari de Salut Pública del Departament de Salut de la Generalitat, amb el Síndic de Greuges i amb la consellera de Benestar Social i Família, amb l'objectiu d'oferir col·laboració en el Protocol de detecció i seguiment de situacions de dificultat en l'alimentació d'infants i adolescents.

Participació en la regulació de les farmàcies com a centres per establir un consultori dietètic

Nancy Babio i Marta Planas es van reunir amb Mercè Vidal, responsable d'Ordenació Farmacèutica del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, per regular l'activitat de passar consulta dietètica a les farmàcies. Atès que les farmàcies són un establiment sanitari i no un centre sanitari, pel principi de prudència, el CoDiNuCat va acordar no publicar ofertes laborals per treballar a les farmàcies fins que aquesta activitat no estigui regulada.

Comitè d'Experts per a la Licitació: adjudicació del servei de repartiment d'àpats a domicili i menjadors per a persones de més de 64 anys a l'Ajuntament de Girona

L'Ajuntament de Girona va tramitar l'expedient de contractació administrativa per adjudicar, mitjançant licitació pública, aquest servei per a la gent gran de la ciutat. En compliment de l'article 150.2 del Reial decret legislatiu 3/2011, de 14 de novembre, l'Ajuntament va sol·licitar al CoDiNuCat que formés part del Comitè d'Experts, la qual cosa li va correspondre a Inés Navarro, professional amb catorze anys d'experiència en la restauració col·lectiva.

El 25 de març va tenir lloc la reunió del Comitè d'Experts, i posteriorment l'Ajuntament va trametre una carta de satisfacció per la professionalitat del CoDiNuCat i les aportacions que hi va fer.

Consell Assessor per la Sostenibilitat i el Progrés del Sistema Sanitari

El 31 de març, el vicepresident Jordi Sarola va participar en la convocatòria sobre la temàtica: **"El present de les professions sanitàries: el seu encaix en el Pla de Salut. El rol dels professionals sanitaris en el futur"**. El CoDiNuCat va presentar posteriorment al Consell Assessor per la Sostenibilitat i el Progrés del Sistema Sanitari (CASOST) un informe amb les consideracions sobre la professió del D-N.

Desenvolupament del Registre de professionals sanitaris de Catalunya d'acord amb el Decret 256/2013, de 26 de novembre

Nancy Babio i Marta Planas van assistir, el 4 de febrer, a la reunió constitutiva de la Comissió de Treball de Desenvolupament del Registre de professionals sanitaris, en la qual es va explicar el Decret 256/2013 de 26 de novembre, pel qual es va crear el Registre de professionals sanitaris de Catalunya. El Registre és un sistema d'informació sobre els professionals que desenvolupen la seva activitat a Catalunya que serveix les necessitats de planificació i organització dels recursos sanitaris.

El 9 d'octubre es va dur a terme la II Comissió de Treball de Desenvolupament del Registre de professionals sanitaris, en la qual va assistir la secretària Marta Planas. En aquesta reunió es va acordar optimitzar la qualitat de les dades.

► 2015: Entrada al Ple del Consell de les Professions Sanitàries de Catalunya

Ple del Consell Català de Formació Continuada de les Professions Sanitàries

El 25 de febrer Nancy Babio va participar en la reunió del CCFCPS, en la qual es va presentar la normativa de patrocinadors i l'auditoria de l'acreditació concedida als diversos proveïdors d'activitats.

El CoDiNuCat es converteix en vocal del Consell de Professions Sanitàries de Catalunya

Nancy Babio va assistir a la reunió constitutiva del Consell, que es va definir com un òrgan permanent d'assessorament, consulta i participació del Departament de Salut. Durant la reunió també es van presentar els avenços en el model sanitari i social del Pla de salut de Catalunya 2015 i es va aprovar el règim de funcionament del Consell.

El 21 de juliol es va presentar la versió preliminar del *Llibre blanc de les professions sanitàries a Catalunya: perspectives 2015*, i es va debatre sobre la situació del Registre de professionals sanitaris de Catalunya.

Defensa per pautar la nutrició enteral domiciliària per part dels dietistes-nutricionistes

El 29 de juny Nancy Babio, Isabel Megías i Anna Pibernat es van reunir amb Pilar López, cap de la Divisió de Prestacions Farmacèutiques de la Gerència d'Atenció Farmacèutica i Prestacions Complementàries, i Roser M. Martínez, de la Gerència de la Farmàcia i del Medicament, per tractar de la inclusió dels dietistes-nutricionistes en el projecte de recepta electrònica i així poder pautar la nutrició enteral domiciliària (NED) en el sistema català de salut.

Amb la finalitat de continuar treballant amb el CatSalut, es va **facilitar un cens de dietistes-nutricionistes que porten a terme la NED en les seves unitats respectives** i es va reclamar que dins el Conveni la professió constés com a "dietista-nutricionista" i no simplement "dietista". A més, es va reivindicar entrar a formar part del projecte de prescripció i dispensació de la medicació hospitalària i la NED per mitjà del sistema de recepta electrònica.

► 2016: La nutrició enteral domiciliària per mitjà de la recepta electrònica

El CoDiNuCat signa el Conveni de col·laboració a fi d'implementar la signatura electrònica dels D-N en diferents projectes dels sistemes d'informació del Departament de Salut (vegeu la imatge).

En l'Assemblea General Ordinària, celebrada al novembre de 2016, Miguel Reverte, tresorer del CoDiNuCat, va comunicar que s'havia creat una partida pressupostària per poder gestionar les despeses derivades de l'administració i regulació de la signatura electrònica.

Es va dur a terme una nova reunió a la seu del CatSalut el dia 2 de novembre de 2016, en què el CatSalut va informar el CoDiNuCat sobre tots els avenços en el projecte de medicació hospitalària de dispensació ambulatoria (MHDA) i la NED per mitjà del sistema de recepta electrònica. El CatSalut va confirmar que el dígit d'identificació del nostre col·lectiu professional és el "7 - dietista-nutricionista".

Marc de col·laboració entre l'Administració de la Generalitat de Catalunya, a través del Departament de Salut, el Servei Català de la Salut i el Col·legi Oficial de Dietistes-Nutricionistes de Catalunya a l'objecte d'implementar la signatura electrònica dels professionals en dietètica i nutrició en diferents projectes dels sistemes d'informació del Departament de Salut

Barcelona, a 8 d'abril de 2016

REUNITS

D'una banda, l'Honorable senyor Antoni Comin i Oliveres, conseller de Salut, que actua en nom i representació de l'Administració de la Generalitat de Catalunya en ús de les atribucions que li confereix l'article 12 de la Llei 13/1989, de 14 de desembre, d'organització, procediment i règim jurídic de l'Administració de la Generalitat de Catalunya.

D'una altra, el senyor David Elvira i Martínez, director del Servei Català de la Salut (en endavant CatSalut), que actua en nom i representació d'aquest ens públic, en virtut de les facultats que li confereix l'article 17 de la Llei 15/1990, de 9 de juliol, d'ordenació sanitària de Catalunya.

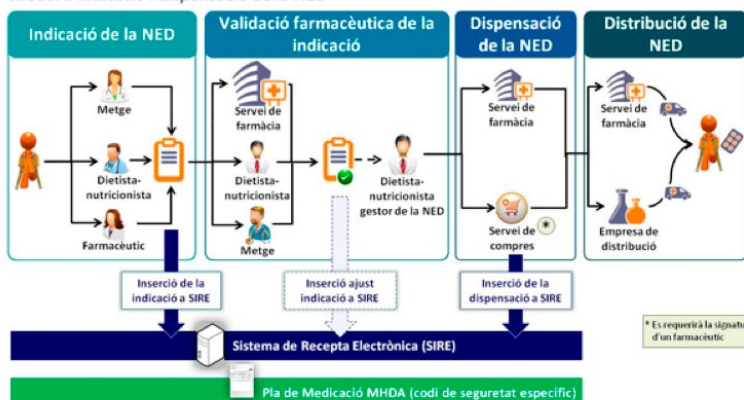
D'una altra, la Sra. Nancy Elvira Babio Sánchez, amb NIF 39.458.903-B, en la seva qualitat de Presidenta del Col·legi de Dietistes-Nutricionistes de Catalunya, amb CIF Q-0801960-F, domiciliat al Carrer Via Laietana número 38, 1er 1a de Barcelona (08003), que actua en nom i representació del Col·legi de Dietistes-Nutricionistes de Catalunya d'acord amb el que disposa l'article 40 dels Estatuts del Col·legi aprovats per l'Assemblea General Constituent el dia 15 de novembre de 2013 i publicats al DOGC número 6534 de 7 de gener de 2014 mitjançant la Resolució JUS/2752/2013, de 20 de desembre (en endavant CoDiNuCat).

Conveni signat entre el departament de salut, el CatSalut i el CoDiNuCat.

2. Models de prescripció i dispensació definits

Models definits: MH de dispensació ambulatoria, MH administrada a l'Hospital de Dia i NED

Model d'indicació i dispensació de la NED

MHDA i NED en Receta Electrónica

Pàg. 2

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

► 2017: El dietista-nutricionista i l'estalvi de recursos al sistema públic de salut

Pla interdepartamental i intersectorial de salut pública (PINSAP) 2017-2020

Marta Planas va assistir a la reunió d'aquesta iniciativa, que està d'acord amb les recomanacions de l'OMS, per impulsar la salut des de tots els àmbits de l'acció del Govern i la societat, és a dir, salut en totes les polítiques. Una de les aportacions del PINSAP dins del sistema sanitari és el projecte COMSalut (Comunitat i Salut), que pretén impulsar la reorientació del sistema sanitari cap a la promoció de la salut comunitària, així com la lluita contra les desigualtats i la promoció de les polítiques públiques saludables en l'àmbit local.

Compareixença al Parlament de Catalunya

El 20 de juliol Nancy Babio va compareixer davant els representants dels grups parlamentaris de la Comissió de Salut al Parlament de Catalunya. La presidenta va estar secundada per diferents membres de la Junta de Govern i del Consell Assessor del CoDiNuCat, així com altres D-N de reconeguda trajectòria i impulsors de l'associacionisme català. En aquesta compareixença va destacar la importància del D-N en l'atenció primària per prevenir malalties tan greus com el càncer, la hipertensió arterial, la diabetis *mellitus* de tipus 2 i l'obesitat.

davant els representants dels grups parlamentaris. **“Un adequat tractament dietètic” –va dir– “és essencial per a la prevenció i el tractament d’aquestes malalties cròniques”**. En la seva intervenció va aportar dades molt rellevants: l’OMS destaca que “la prevenció de l’obesitat i de les malalties cardiovasculars han de ser una prioritat de la salut pública” i recomana “el control mitjançant un tractament integral i multidisciplinari, i amb la implicació de diversos professionals de la salut, entre els quals destaca el dietista-nutricionista”.

Es va referir també a diversos estudis internacionals que avalen que el D-N en l’atenció primària estalvia substancials costos en medicaments, visites mèdiques i atencions hospitalàries.

També va alertar dels mals derivats de les dietes miracle i dels consells dels falsos especialistes i dels pseudocientífics, i també dels intrusos de la professió, que recomanen l’ús de plantes o productes miraculosos sense fonament científic.

La presidenta Nancy Babio i altres membres del CoDiNuCat amb Alba Vergés i Bosch, presidenta de la Comissió de Salut, el dia de la compareixença al Parlament de Catalunya (20.07.2017).

“És habitual que en una consulta mèdica el professional dediqui una bona part del seu temps a desmentir aquestes falsedats, que tant de mal fan a la població”, va dir.

Pel que fa a la professió, va afirmar que havia arribat a la seva majoria d’edat com a professió oficial, però que tenia trenta anys d’existència a Catalunya. La seva activitat se centra en la consulta privada, la docència i la recerca, la restauració col·lectiva i als hospitals, “on no hi ha el nombre suficient”, però la seva reivindicació va ser en l’atenció primària. **“Dietistes-nutricionistes, una inversió en salut”** va ser la frase emprada durant la compareixença, i en la cloenda va destacar que els D-N **“són professionals compromesos amb la salut de la ciutadania de Catalunya”**.

Actualitzacions al Decret d'autorització de centres sanitaris i consultes mèdiques

Durant el 2017, el Departament de Salut va incorporar al Decret totes dues al·legacions que el CoDiNuCat va formular el dia 18 d’abril de 2017. Així s’aconsegueix posar en funcionament el [Decret 151/2017](#), de 17 d’octubre, pel qual s’estableixen els requisits dels centres sanitaris i els procediments per a la seva autorització i registre.

Revisió de la guia *Recomanacions per millorar la qualitat de les programacions de menús a l'escola*

Durant el 2017, Nancy Babio i Marta Planas van participar en la **revisió** d’aquesta guia del **Programa de revisió de menús escolars** (PreMe) de l’ASPCAT.

S’accepten les al·legacions del CoDiNuCat a diverses propostes de decret

El 7 de febrer el CoDiNuCat va fer diferents al·legacions amb relació a la creació del Consell Català de l’Alimentació, que es van acceptar el 27 de juliol.

El 6 d’abril el Col·legi comunica les seves aportacions sobre el Pla de desenvolupament professional continu, que el Departament de Salut va acceptar el 21 de juliol.

El 18 d’abril el Departament de Salut incorpora les al·legacions del CoDiNuCat sobre el Projecte de decret pel

qual s'estableixen els requisits i les garanties tecnicosanitàries comunes dels centres i serveis sanitaris i els procediments per a la seva autorització i registre.

Defensa dels interessos dels col·legiats del CoDiNuCat

El 4 d'abril el CoDiNuCat i el Col·legi Professional de Dietetistes-Nutricionistes d'Andalusia (CODINAN) i l'Associació de Dietistes-Nutricionistes de Madrid es van reunir amb el director d'Ordenació de les Professions Sanitàries a la seu del Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat amb motiu dels Estatuts del CGCODN.

Contra l'intrusisme

El 5 de maig Nancy Babio i Marta Planas es reuneixen amb Neus Ramos, directora general d'Ordenació Professional i Regulació Sanitària del Departament de Salut, per tractar el tema de l'intrusisme i explicar especialment la preocupació de falsos especialistes de PNIE, que són convidats pels mitjans públics i que una universitat pública hi doni cabuda.

Una victòria davant la PNIE

Durant el mes de setembre, i gràcies a la força exercida per representants del CoDiNuCat, es comunica que **la UB ha decidit suspendre el curs de postgrau en PNIE**, atès que aquest postgrau forma sobre teràpies de nutrició que tenen una eficiència no provada i que no estan reconegudes pel Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat.

► 2018-2019: Intensa activitat amb l'Administració

Consell Municipal de Salut de Reus

L'Adjuntament de Reus convida el CoDiNuCat a formar part del Consell Municipal de Salut. El 6 de febrer de 2018 Nancy Babio va assistir a la primera sessió constitutiva del Consell Municipal de Salut de Reus, per promoure, estimular i canalitzar la participació ciutadana i les seves associacions en la gestió estratègica de la salut pública.

Desnutrició en el pacient crònic complex

El 20 de juny Nancy Babio i Anna Pibernat van ser convocades per Sebastià Santaeugenia, director del Programa de Prevenció i Atenció a la Cronicitat i del Pla Director Sociosanitari al Departament de Salut, per formar part del projecte "Abordatge de la desnutrició en el pacient crònic complex".

Sessió al Parlament de Catalunya sobre igualtat de gènere

El 17 de setembre, la vicepresidenta, Marta Planas, va assistir a la sessió "Parlaments amb perspectiva de gènere per garantir la igualtat efectiva entre dones i homes".

Presentació del Pla de salut de Reus 2018-2022

Nancy Babio va assistir a la presentació del Pla de salut de Reus 2018-2022 com a representant del Col·legi, en la qual el CoDiNuCat va participar activament.

Consell Català de Formació Continuada de les Professions Sanitàries

El dimarts 27 de novembre, la vicepresidenta, Marta Planas, va assistir al Ple del Consell Català de Formació Continuada de les Professions Sanitàries, en el qual, entre altres temes, es van presentar les memòries dels anys 2016 i 2017 i l'acreditació dels grups de treball i les comissions.

Jornada de Debat Tècnic sobre les Professions Sanitàries

El 22 de gener de 2019, Nancy Babio va assistir a la Jornada de Debat Tècnic, englobada dins del [Fòrum de Diàleg Professional](#), organitzada pel Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya. En la sessió es parlava de la identificació dels reptes principals que han d'afrontar les professions sanitàries en el marc del sistema sanitari català.

Observatori dels Drets de la Infància de la Generalitat

El 22 de gener, la vicepresidenta Marta Planas va assistir al [Ple de l'Observatori dels Drets de la Infància](#), òrgan col·legiat, assessor i consultiu de la Generalitat de Catalunya en matèria dels drets de la infància i l'adolescència.

Reunió amb el director general de Professionals de la Salut

El 20 de febrer Nancy Babio es va reunir amb el director general de Professionals de la Salut, Marc Ramentol, per tractar sobre la nova proposta dels reptes professionals amb vista a la presentació en el marc del II Ple del Fòrum de Diàleg Professional previst per a finals de febrer.

Models alimentaris i canvi climàtic: sessió científica del CCNIEC

El Centre Català de la Nutrició de l'Institut d'Estudis Catalans (CCNIEC) va organitzar, el 2 d'abril, la sessió científica "Models alimentaris i canvi climàtic", amb la col·laboració del CoDiNuCat.

Creació del Canal d'Aliments

La vicetresorera del CoDiNuCat, Elena Maestre, va assistir a la reunió per a la creació d'un canal d'aliments des del DARP, en el qual participen representants de diferents sectors.

Entrega de les Creus de Sant Jordi

El 16 de maig el CoDiNuCat va ser convidat a la cerimònia de lliurament de les Creus de Sant Jordi atorgades per la Generalitat de Catalunya.

Presentació del Consell Català de l'Alimentació

El 7 de juny la presidenta del CoDiNuCat va assistir en l'acte de presentació del Consell Català de l'Alimentació, que va comptar amb la participació d'Abel Mariné, Joan Roca i Carme Rusalleda.

Presentació del Consell Català de l'Alimentació

Presentació "Actualitat i tendències dels hàbits de consum a Catalunya"

El 19 de juliol, Sònia Vallés, de la Junta de Govern, va assistir a la presentació "Actualitat i tendències dels hàbits de consum a Catalunya" de l'Agència Catalana del Consum de la Generalitat de Catalunya.

Fòrum de Diàleg Professional (grups de treball)

El 19 de setembre de 2018 el CoDiNuCat va participar en les comissions de treball del Fòrum de Diàleg Professional, una iniciativa del Departament de Salut per alinear les polítiques de planificació i d'ordenació professionals amb els models d'atenció que el sistema sanitari ha d'impulsar per donar resposta a les noves necessitats de salut de la població. Elena Maestre, Anna Pibernat, Roser Martí i Nancy Babio van assistir a les reunions dels diferents grups de treball que es van constituir per donar resposta als disset reptes acordats. El 19 de maig de 2019 el tresorer i la vicepresidenta del CoDiNuCat van assistir a una altra reunió per donar resposta al repte 13, promoure el desenvolupament professional a través del reconeixement de la contribució del D-N a la salut pública.

Opinió científica "Disminució de la despesa sanitària associada a la incorporació del dietista-nutricionista en l'atenció primària de salut"

El CoDiNuCat va fer pública, el 25 de setembre, l'[opinió científica](#) amb relació a la importància de la incorporació del dietista-nutricionista a l'atenció primària de salut, que va ser lliurada a la consellera de Salut del Govern de la Generalitat, Alba Vergés, i al director de l'Agència de Salut Pública de Catalunya, Joan Guix. Fruit d'aquest document, es va publicar un [article científic](#).

Pla estratègic d'alimentació de Catalunya

El 3 d'octubre de 2019, la vicepresidenta, Marta Planas, va assistir a la presentació del Pla estratègic de l'alimentació de Catalunya (PEAC).

Consell Català de l'Alimentació

Com a membres de la Comissió de Gastronomia i Territori del Consell Català de l'Alimentació, Inés Navarro, secretària del CoDiNuCat, va assistir a aquesta reunió sobre la primera fase del diagnòstic del PEAC.

Comissió de Gastronomia i Territori del Consell Català de l'Alimentació

El 20 de novembre, la sotssecretària, Roser Martí, va assistir a la fase de diagnòstic del PEAC, un pla consensuat, transparent i amb una visió integradora sobre el futur de l'alimentació.

► 2020: Inclusió del grau de Nutrició Humana i Dietètica com a titulació acadèmica per accedir a l'especialitat de salut pública

La Direcció General de Funció Pública va acceptar la proposta del CoDiNuCat d'incloure el grau de **Nutrició Humana i Dietètica (GNHiD)** com una de les titulacions que permetran l'accés a l'especialitat de salut pública de la Generalitat de Catalunya, després de dos recursos interposats pel Col·legi a les convocatòries que es van fer des del DARP i del Departament de Salut, ja que el GNHiD no estava reconegut com a titulació.

El DARP i el Departament de Salut van comunicar que, en els processos selectius que convoqui d'ara endavant la Direcció General de Funció Pública, per accedir, pel sistema de concurs oposició, a formar part del cos de funcionaris de titulació superior, especialitat en salut pública, de la Generalitat de Catalunya, s'inclourà com a requisit de titulació el GNHiD.

Consell Català de l'Alimentació

Els dies 20 i 23 de gener, Blanca Salinas i Sònia Vallés van assistir a la reunió del Consell Català de l'Alimentació per tractar el PEAC de l'eix de comunicació i sensibilització. Es va presentar el resum de les iniciatives de treball plantejades en la reunió anterior i es va consensuar agrupar-les en tres grans reptes: **garantir una informació fiable, fomentar la cultura agrària i el consum responsable** i internacionalitzar el prestigi del producte català.

El 29 de gener, la vicesecretària, Roser Martí, va assistir a la reunió del Consell Català de l'Alimentació, que es va centrar en l'eix territori, gastronomia i cultura, per compartir els resultats de totes les aportacions i definir conjuntament les línies estratègiques i les iniciatives que s'hi associen.

Reunió del PReMe de l'ASPCAT

El 31 de gener, la secretària, Inés Navarro, va assistir a la reunió a l'ASPCAT per tractar les freqüències d'aliments recomanades en les programacions de menús en els menjadors escolars.

Reunió sobre el projecte pilot en obesitat infantil

El 3 de febrer, Nancy Babio es va desplaçar a Tarragona per assistir a una reunió en què es va explicar com s'estructurarà el projecte pilot sobre el model d'**atenció a l'obesitat infantil al Camp de Tarragona**. Es va exposar el projecte que s'ha posat en marxa a La Mina i el pròxim, que s'ha d'aplicar a Osona.

Observatori dels Drets de la Infància

El 9 de juny la vicepresidenta, Marta Planas, va assistir al Ple de l'Observatori dels Drets de la Infància. En aquesta reunió es va presentar el Pla de desconfinament del Servei d'Informació i Assessorament per a Joves; el document marc sobre activitats d'oci per al pròxim estiu i els seus protocols específics; el pla d'actuació per a l'atenció social urgent de la infància, l'adolescència i la joventut; el pla de xoc post COVID-19 i va tenir lloc un

retorn de les accions enviades pel Grup de Treball de COVID-19.

El 29 de setembre Sònia Vallés va participar en una sessió de treball de l'Observatori dels Drets de la Infància, en què es va presentar l'informe que recull bones pràctiques, la proposta de noves i els aspectes principals per millorar l'atenció social, mediàtica i econòmica als infants i adolescents durant la COVID-19 i supòsits de confinament.

Roser Martí i Blanca Salines van assistir l'1 d'octubre al Ple de l'Observatori per analitzar la situació dels infants davant la pandèmia; els infants tutelats; el món del lleure, entre d'altres. El 17 de novembre, Roser Martí, sotssecretària, va intervenir en una altra reunió.

Consell Municipal de Salut

El dia 18 de juny la vicesecretària, Roser Martí, va assistir al Consell Municipal de Salut de Reus, en què es va exposar l'acció del traspàs de governança de l'Hospital de Sant Joan, així com el futur i la governança que tindrà l'Ajuntament en altres centres sanitaris del municipi i els serveis que oferiran a professionals.

Decàleg per a la reforma del sistema de salut de Catalunya

El Col·legi de Dietistes-Nutricionistes de Catalunya s'adhereix al [Decàleg per a la reforma del sistema de salut de Catalunya](#), elaborat pel Consell de Col·legis de Metges de Catalunya, la Societat Catalana de Gestió Sanitària i el Consell de Col·legis d'Infermeres i Infermers de Catalunya.

Projecte de la MHDA i la NED a la recepta electrònica

A l'agost es va presentar un document que exposava la situació actual dels pilotatges amb relació al projecte de la incorporació de la MHDA i la NED a la recepta electrònica.

● Relacions amb les universitats

L'àmbit universitari ha estat una de les tasques permanents del CoDiNuCat. Cada any s'ha presentat el Col·legi als futurs graduats de les cinc universitats catalanes en què s'imparteix el GNHiD i s'han signat acords de col·laboració per a l'intercanvi de coneixement. Els representants del CoDiNuCat han estat presents cada any en els actes de graduació i premis als millors alumnes en les cinc universitats catalanes.

També es va aconseguir més visibilitat del Col·legi a través de la participació en actes institucionals, com és ara el **Primer Congrés Multidisciplinari de Ciències de la Salut de la Universitat Rovira i Virgili**, que es va celebrar els dies 25 i 26 d'abril a Reus, i on la presidenta del CoDiNuCat, Nancy Babio, va ser convidada, juntament amb els presidents del Col·legi de Fisioterapeutes de Catalunya i el Col·legi Oficial de Metges de Tarragona, amb la finalitat de fomentar el treball multidisciplinari.

► Conveni de col·laboració amb la Universitat de Vic

El 20 de febrer es va signar el conveni amb la UVic, amb les finalitats concretes de promoure les relacions acadèmiques, científiques i professionals i de desenvolupar activitats de docència, recerca, transferència de coneixement i difusió.

► Conveni de col·laboració amb la Universitat de Barcelona

Nancy Babio i el rector de la UB, Dídac Ramírez, van signar un conveni de col·laboració sobre docència, recerca i transferència de coneixement i innovació el 2 de setembre de 2014.

► Conveni de col·laboració amb l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears

El 30 de setembre es va signar el conveni amb l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears, que neix de la necessitat de l'Acadèmia de reactivar la Societat Catalana d'Alimentació i Dietètica Clínica. Es programa un pla de formació continuada per als col·legiats i s'estableix una línia de col·laboració amb tots els col·lectius de professionals sanitaris de Catalunya.

D'esquerra a dreta, Jordi Sarola (vicepresident del CoDiNuCat) Nancy Babio (presidenta del CoDiNuCat) i Àlvar Net (president de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears).

► **Conveni de col·laboració amb la Universitat Ramon Llull**

El 26 de juny del 2015, el CoDiNuCat i la URL van signar un conveni de col·laboració per promoure les relacions acadèmiques, científiques i professionals entre totes dues entitats.

► **Jornades de sortides professionals i de transmissió de la passió per la professió**

El 17 de març de 2017 se celebren unes jornades de sortides professionals del grau de Nutrició Humana i Dietètica a la URV. Nancy Babio va aclarir dubtes sobre l'activitat del D-N i va transmetre passió per la professió i ànims de no defallir mai en les aspiracions. Nancy Babio va estar acompanyada per D-N compromesos amb la professió, com Marta Olmos, Adhara Giner, Begoña Caneda i Guillermo Mena. Aquestes jornades s'han repetit cada any i el CoDiNuCat sempre hi ha estat present.

► **L'alimentació i el rol de les universitats catalanes**

La UAB va organitzar la Jornada "L'alimentació i el rol de les universitats catalanes" per reflexionar sobre l'assoliment, a Catalunya, dels objectius de desenvolupament sostenible marcats per l'ONU relacionats amb l'àmbit agroalimentari i on es va debatre el paper de les universitats en el compromís amb l'Agenda 2030. La Jornada va comptar amb la presència de Nancy Babio.

Premis Càtedra Universitat de Barcelona-Danone

Diversos membres de la Junta de Govern del CoDiNuCat van assistir com a jurat al lliurament dels Premis Càtedra UB-Danone, celebrats cada any al Campus Torribera de la UB. Els Premis reconeixen els millors treballs de fi de grau presentats pels alumnes de Ciència i Tecnologia dels Aliments del grau de Nutrició Humana i Dietètica de la UB.

Xerrada-debat "Gestió de polítiques públiques en prevenció de l'obesitat i dret alimentari"

El dilluns 17 de febrer del 2020 el CoDiNuCat va coorganitzar a la Facultat de Medicina i Ciències de la Salut de la URV, a Reus, la xerrada, en què van participar Verónica Risso, docent de la Universitat de Buenos Aires i experta en polítiques alimentàries, i Francisco Ojuelos, advocat, per parlar sobre dret alimentari.

● Relacions institucionals

Les relacions institucionals s'han centrat en diversos acords amb les associacions de pacients, amb institucions diverses i amb organitzacions homòlogues de tot Europa.

► 2014: Acords amb associacions de pacients i altres col·legis

L'Associació de Celíacs de Catalunya

El 25 de febrer Marta Planas i Cristina Moreno es van reunir amb la responsable del Departament Tècnic de l'Associació de Celíacs de Catalunya (SMAP Celíacs Catalunya), Marta Gómez i Laura Herrero, responsable de Comunicació de l'Associació, amb la finalitat d'establir un conveni de col·laboració.

Inclusió del CoDiNuCat dins l'Associació Intercol·legial de Col·legis Professionals de Catalunya

El 13 de febrer, el CoDiNuCat es va reunir amb el Col·legi de Terapeutes Ocupacionals de Catalunya i el Col·legi de Logopedes de Catalunya i la Intercol·legial (Associació Intercol·legial de Col·legis Professionals de Catalunya), amb la finalitat d'entrar a formar part d'aquesta associació, que es va constituir el 2011 amb l'objectiu de reforçar la presència social dels col·legis professionals; divulgar les seves funcions d'interès general; impulsar projectes comuns; actuar com a interlocutor amb les administracions públiques i estudiar qüestions que afecten el col·lectiu transversalment. El 5 de juny, el CoDiNuCat es va incorporar oficialment a la Intercol·legial.

Reunió amb la Fundació TicSalut

El 12 de juny, Nancy Babio i els col·legiats Maria Blanquer i Alex Caballero van assistir a la reunió sobre les noves tecnologies aplicades al sistema de salut de la Fundació TicSalut, al Parc TecnoCampus Mataró-Maresme.

Participació del CoDiNuCat en el Dia Mundial de la Diabetis

El 2 de setembre, Cristina Moreno es va reunir amb l'ADC. En el Dia Mundial de la Diabetis es va fer una encesa de llum blava al balcó de l'Ajuntament de Barcelona, a la qual va assistir Miguel Reverte, com a representant del CoDiNuCat.

Difusió del CoDiNuCat a Europa

Durant el 2014, amb la finalitat de projectar el Col·legi a Europa es van enviar 19 cartes de presentació a organitzacions internacionals homòlogues.

- Finlàndia: Association of Clinical and Public Health Nutritionists in Finland
- Alemanya: The German Dietitian Association
- França: Association française des diététiciens nutritionnistes
- Gran Bretanya: The British Dietetic Association
- Grècia: Hellenic Dietetic Association
- Dinamarca: The Danish Diet and Nutrition Association
- Xipre: Cyprus Dietetic Association
- Bèlgica: Vlaamse Beroepsvereniging van Diëtisten (VBVD) – Union professionnelle belge de diététiciens
- Àustria: Austrian Association of Dietitians
- Hongria: The National Association of Hungarian Dietitians
- Islàndia: The Icelandic Dietetic Association
- Irlanda: Irish Nutrition and Dietetic Institute
- Itàlia: Associazione Nazionale Dietista
- Luxemburg: Association Nationale des Diététiciens du Luxembourg
- Països Baixos: Dutch Association of Dietitians
- Noruega: The Norwegian Dietetic Association
- Portugal: Associação Portuguesa dos Nutricionistas
- Suïssa: Swiss Association of Registered Dietitians
- Suècia: The Swedish National Association of Dietitians

Del 9 al 12 d'octubre, i reafirmant la voluntat de la Junta de Govern d'establir vincles amb Europa, el vicepresident, Jordi Sarola, va assistir a la VIII Conferència de l'EFAD, que es va celebrar a Atenes.

Jornada Helios Pardell

El 23 d'octubre, la presidenta del CoDiNuCat, Nancy Babio, i la vocal del Comitè de Formació, Isabel Megías, van assistir a la IV Jornada Helios Pardell sobre Acreditació de Formació Contínua (CosmoCaixa, Barcelona).

Conveni de col·laboració amb la Federació Catalana d'Entitats contra el Càncer

El CoDiNuCat i la FECEC van signar un conveni de col·laboració el 26 de febrer, que va permetre actuar conjuntament en la promoció d'activitats de prevenció del càncer i d'accions de suport que puguin millorar la qualitat de vida dels pacients oncològics i els seus familiars. Els D-N del CoDiNuCat han pogut col·laborar amb la FECEC en les campanyes d'informació per a la prevenció i lluita contra el càncer en l'àmbit de la dietètica i la nutrició i en el servei de nutrició i dietètica per al seu catàleg de serveis, amb una tarifa especial a les entitats federades en la FECEC.

El CoDiNuCat va col·laborar en la revisió del qüestionari "Fas tot el necessari per a prevenir el càncer?", adaptat amb el permís de l'American Cancer Society, Inc.

Conveni de col·laboració amb l'Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya

El 30 juny es va signar el conveni amb l'INEFC amb l'objectiu d'abordar aspectes de formació, actualització científica, recerca i intercanvi d'informació en l'àmbit de l'educació física i l'esport, així com l'organització conjunta d'esdeveniments especialitzats.

Suport a l'Aliança Humanitària per a l'Alimentació Infantil

La Creu Roja a Catalunya va presentar el 6 de maig l'Aliança Humanitària per a l'Alimentació Infantil, una gran crida per aconseguir el suport de la ciutadania, el món empresarial, l'Administració i altres agents socials i econòmics a favor de projectes d'alimentació infantil.

Consell General de Col·legis Oficials de Dietistes-Nutricionistes

El 10 de gener de 2014 el Govern espanyol va donar llum verd a la creació del Consell General de Col·legis Oficials de Dietistes-Nutricionistes, per mitjà del Projecte de Llei corresponent. La presidenta, Nancy Babio, i el vicepresident, Jordi Sarola, van assistir a una trobada de col·legis oficials de dietistes-nutricionistes d'Espanya el 9 de març de 2014, a València. Els objectius de la trobada van ser intercanviar opinions i acostar posicions sobre la situació dels diferents col·legis professionals per arribar a acords comuns en suport de la professió. Finalment, el 17 d'octubre va sortir publicada al *Butlletí Oficial de l'Estat* (BOE) la Llei 19/2014, de 15 d'octubre, per la qual es crea el Consell General de Col·legis Oficials de Dietistes-Nutricionistes.

► 2015: Signatura de diversos acords

Sessió plenària de la Taula de diàleg de prevenció dels trastorns de la conducta alimentària

El 27 de gener va tenir lloc la sessió plenària de la Taula de diàleg de prevenció dels TCA, presidida per Helena Rakosnik i coordinada pel director de l'Agència Catalana del Consum, Alfons Conesa. Com a representant del Col·legi, hi va assistir la presidenta Nancy Babio. Així, el CoDiNuCat s'hi va incorporar de ple dret, ja que inicialment des del 2012 estava en representació de l'ACDN.

Reunions amb la Intercol·legial

Durant el 2015, Jordi Sarola, vicepresident del CoDiNuCat, manté diverses reunions tècniques amb l'Associació Intercol·legial.

Assistència a l'acte d'ingrés del doctor Jordi Salas-Salvadó a la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya

Jordi Salas-Salvadó, catedràtic en nutrició i bromatologia per la URV i membre del Consell Assessor del CoDiNuCat, és una de les figures més destacades en el món de la nutrició per les seves aportacions en aquesta ciència i especialment per la seva gran contribució al coneixement de la dieta mediterrània.

Assistència a la VIII Jornada del Pla integral per la promoció de la salut mitjançant l'activitat física i l'alimentació saludable (PAAS)

El 30 d'octubre, Cristina Moreno va assistir a la VIII Edició de les Jornades PAAS, organitzades per l'Agència de Salut Pública de Catalunya, en qualitat de membre del Grup d'Obesitat Infantil.

Participació en la sessió "Empresa, salut i esport"

El 26 de novembre, Nancy Babio va participar en la sessió "Empresa, Salut i Esport", que va organitzar la Comissió Dona i Empresa de la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Reus. L'objectiu de la jornada va ser destacar el valor que aporten la salut i l'esport a les organitzacions empresarials per millorar la competitivitat i afavorir el màxim rendiment dels equips professionals.

Adhesió a Paral·lel 40 – Observatori Mundial de la Dieta Mediterrània

El 25 de maig la secretària, Marta Planas, va assistir a la constitució de Paral·lel 40 – Observatori Mundial de la Dieta Mediterrània, un projecte multidisciplinari a escala mundial que busca fer patent que la dieta mediterrània i els seus productes són l'estil de vida més equilibrat i sostenible per a les persones i el planeta.

El Consell General de Col·legis Oficials de Dietistes-Nutricionistes

El dia 20 de gener, tal com estava previst en el full de ruta de la Comissió Gestora de la Corporació de Dret Públic del Consell General de Col·legis Oficials (i no de l'entitat privada anomenada Consell General de Dietistes-Nutricionistes d'Espanya (CGDN-E) es **van lliurar les esmenes als Estatuts provisionals de l'entitat**. El CoDiNuCat va lliurar les seves 24 al·legacions.

El dissabte 14 de març, Marta Planas va assistir a la reunió de la Comissió Gestora, tinguda a Saragossa, per defensar les esmenes proposades i participar en la redacció dels Estatuts provisionals.

El CoDiNuCat va defensar la col·legiació obligatòria i va reivindicar que la constitució del Consell General tindrà lloc només quan s'hagin publicat els Estatuts provisionals al BOE. No obstant això, en les esmenes, el Col·legi també va defensar la vulnerabilitat del principi de distribució de competències, així com la viabilitat i la sostenibilitat econòmica del Consell. Des del CoDiNuCat no es va estar d'acord amb la proposta d'una estructura en què s'integra un ple a més de l'Assemblea, perquè això incrementa les despeses per als col·legis. El Col·legi va defensar la ponderació del vot vinculat a les aportacions dels col·legis i al seu nombre de col·legiats.

D'altra banda, el CoDiNuCat també va defensar que els col·legis professionals siguin els únics membres que han de formar part del Consell General, i que han d'estar representats pels degans o presidents, o qui els substitueixi d'acord amb els Estatuts de cada col·legi.

De les 24 esmenes del CoDiNuCat van aprovar: l'esmena 3, sobre el canvi de títol dels Estatuts provisionals; l'esmena 17, que fa referència a l'article 31, que regula la composició i funcions de la Comissió Executiva, i l'esmena 37, que completa la redacció de l'article 15.

Després de 13 hores, es van aprovar els Estatuts provisionals del Consell.

A més, amb motiu de les nombroses queixes que va rebre el CoDiNuCat respecte a la sol·licitud d'informació personal dels seus col·legiats per part de l'acte denominat CGDN-E, el Col·legi va manifestar, el 15 de juny, a través d'un comunicat, "que aquest Consell és una entitat privada sense res a veure amb l'oficial i que busca crear confusió entre l'una i l'altra".

► 2016: Congressos internacionals i altres esdeveniments

Enviament de dades a l'Institut Nacional d'Estadística

La professió de dietista-nutricionista va mostrar uns dels increments més grans (taxa de variació del 13,1%).

Assistència a la V Jornada de l'Associació de Dietistes-Nutricionistes de Madrid

Els dies 12 i 13 de març, a Madrid, van assistir Gemma Miranda i Nancy Babio, que va moderar la taula rodona **"Noves evidències sobre els greixos saturats i la salut. Els nutrients en els aliments"**.

Assistència al XV Congrés de Nutrició i Alimentació a Portugal

El CoDiNuCat va ser present al XV Congrés de Nutrició i Alimentació, promogut per l'Associació Portuguesa de Nutrició, que es va celebrar el dia 19 de maig, i Nancy Babio hi va ser convidada com a ponent.

Assistència a l'ICDA 2016

Des del dia 7 fins al 10 de setembre de 2016 es va celebrar a Granada una de les trobades més importants del panorama de la nutrició i la dietètica, el XVII Congrés Mundial de Dietètica, International Confederation of Dietetic Associations (ICDA). Aquesta vegada **el lema escollit va ser "Going to Sustainable Eating"**, i hi van assistir més de 2.000 professionals de 40 països. Nancy Babio, Gemma Miranda i Cristina Moreno hi van assistir en representació del CoDiNuCat.

Jornades de Nutrició del Col·legi Professional de Dietistes-Nutricionistes d'Andalusia

Nancy Babio va parlar sobre les últimes evidències sobre els àcids grassos, una ponència moderada per José Antonio Irles (7 i 8 d'octubre).

Participació al Congrés de Restauració Col·lectiva 2016

Barcelona, 25 d'octubre: Marta Planas i Inés Navarro van parlar de la relació amb l'evolució de les dietes triturades i textures.

Dia Mundial de la Teràpia Ocupacional

El 29 d'octubre, Jordi Sarola, va assistir a l'acte organitzat pel Col·legi de Terapeutes Ocupacionals de Catalunya. L'objectiu va ser secundar i establir un intercanvi d'experiències en relació amb la infància, l'escola i els recursos hospitalaris.

Participació en el Simposi sobre el Maneig Actual i Futur de la disfàgia orofaríngia postictus

El Simposi va ser organitzat per la Fundació de Recerca en Gastroenterologia i per la Societat Europea sobre Dificultats per Deglutir. **Els beneficis obtinguts es van destinar a la Fundació La Marató de TV3**, que va tractar sobre ictus i lesions medul·lars i cerebrals traumàtiques. Hi va assistir Marta Planas, el 14 desembre.

Conveni de col·laboració amb la Societat Espanyola de Dietètica i Nutrició (SEDYN)

El 15 d'abril se signa el conveni amb l'objectiu de crear un marc de col·laboració en matèries de formació, intercanvi d'informació, recerca, difusió i divulgació d'activitats d'interès i de caràcter científic. **La SEDYN va sorgir arran de la necessitat de crear una societat científica que representés i fomentés**, tant a escala nacional com internacional, **el camp científic en dietètica i nutrició**. Un dels seus objectius va ser impulsar que el dietista-nutricionista formi part d'equips multidisciplinaris i col·labori en entitats científiques o similars.

Participació en la Taula de diàleg per a la prevenció dels trastorns de la conducta alimentària

Va sorgir com a resposta a la sol·licitud formulada per l'Associació contra l'Anorèxia i la Bulímia de l'Agència Catalana del Consum. La finalitat és vigilar i combatre tots els factors socials i de consum que potencien l'increment d'aquestes malalties. Oferir una xarxa de recursos per donar servei assistencial a qui pateix algun trastorn de la conducta alimentària. El servei assistencial inclou diversos tractaments multidisciplinaris. Es van mostrar els darrers avenços i es va concretar el full de ruta que s'ha de seguir.

Trobada amb l'Escola Catalana de Cineantropometria

Miguel Reverte i Jordi Sarola, es van reunir el 21 de desembre amb Alfred Irurtia, professor de l'Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya (INEFC) i president de l'Escola Catalana de Cineantropometria (ECC).

► 2017: Inclusió del CoDiNuCat en el Registre de grups d'interès

Enviament i publicació de dades per a l'Institut Nacional d'Estadística

El 29 de maig de 2017 es publica l'Estadística de professionals sanitaris col·legiats 2016, elaborada per l'INE. Segons el document presentat, la professió de D-N va mostrar un dels increments més grans (taxa de variació del 16,5%).

Assistència a la I Jornada de la SEDYN

Els dies 10 i 11 de febrer es va celebrar a Madrid la I Jornada de la SEDYN, amb el lema **"Construint la veu científica en dietètica i nutrició"** i diversos membres de la Junta de Govern i membres del Consell Assessor del CoDiNuCat hi van assistir i en van formar part com a membres fundadors del Comitè Científic, del Comitè Organitzador i com a ponents.

Membres fundadors de la SEDYN.

Relacions amb la Intercol·legial

El 14 de juliol, Isabel Martorell va continuar estrenyent relacions amb la Intercol·legial, aquesta vegada amb l'assistència a l'Assemblea, en què es va presentar l'actualització de la *Guia d'avantatges comercials* de l'Associació.

Participació al Dia Internacional del Celíac

Nancy Babio va destacar en la seva xerrada que **"les dietes sense glúten no s'han de recomanar a persones que no tenen celiaquia"**. "Són alarmants els consells de falsos especialistes que confonen a la població i indueixen a conductes i hàbits contraris a la salut".

3a Jornada del cicle de conferències Alimentació i Salut Responsable

El 25 de maig de 2017 Isabel Martorell va participar en la 3a Jornada del Cicle de Conferències d'Alimentació i Salut Responsable, organitzada per la Unió de Consumidors de Catalunya. Es va posar l'èmfasi en les falses creences, en els problemes d'obesitat i malnutrició i en la importància de l'etiquetatge com a base de la informació per al consumidor.

Dia Mundial de la Diabetis

Cristina Moreno va participar en el Dia Mundial de la Diabetis de la mà de l'ADC, que es va celebrar el 14 de novembre amb el lema **"Diabetis i dona. Pel dret a un futur saludable"**. Les principals guies de pràctica clínica sobre diabetis gestacional recomanen que el tractament dietètic sigui prescrit per un dietista-nutricionista amb experiència en aquesta malaltia. No obstant això, al nostre país és palesa l'absència de D-N en els equips d'atenció a la dona amb diabetis gestacional, habitualment situats en els centres d'atenció especialitzada.

Assistència a la IV Jornada de l'AdDiNMa i la I Jornada del CoDiNMa

El 29 i 30 de setembre, representants del CoDiNuCat van assistir a la IV Jornada de l'AdDiNMa i la I Jornada del Col·legi de Dietistes-Nutricionistes de Madrid (CoDiNMa), que va suposar la constitució del CoDiNMa.

El 13 d'octubre es va celebrar a Barcelona la **7a Jornada de la Migranya a Catalunya "Alimentació i migranya"**, en la qual el CoDiNuCat és una de les entitats patrocinadores, sota la direcció de Robert Belvís i Carles Roig de la Unitat de Cefalees del Departament de Neurologia de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau de Barcelona. Isabel Megías va participar com a moderadora i ponent en la taula "Alimentació i migranya".

Participació a les Jornades de Nutrició del CoDiNan – Sevilla

El 24 i 25 de novembre es van dur a terme les Jornades de Nutrició organitzades per CoDiNan, a Sevilla. En aquestes jornades es va comptar amb l'assistència i la participació d'Isabel Megías. La ponència presentada portava per títol "Intoleràncies alimentàries; Què hi ha de nou? Nutrició basada en l'evidència".

Representació de la presidenta del CoDiNuCat a la Jornada d'Experts del PAAS

Nancy Babio va participar en la Jornada d'Experts "10 anys de PAAS i perspectives de futur", que va tenir lloc el dia 18 de desembre de 2017 a la seu de l'Agència de Salut Pública de Catalunya.

► 2018: Comissió Gestora del Consell General

Assistència a la Mesa de diàleg sobre anorèxia

La vicepresidenta del CoDiNuCat, Marta Planas, va assistir el 18 de gener a la Mesa de diàleg sobre anorèxia, organitzada per l'Agència Catalana del Consum.

Reunió amb la FECEC

El membre de la Junta Gloria Gómez va assistir a una reunió amb la Federació Catalana d'Entitats contra el Càncer (FECEC), celebrada el 8 de febrer.

Reunió amb la Comissió Gestora del Consell General a Madrid

El 10 de març de 2018, set dels tretze col·legis de dietistes-nutricionistes insten l'autodenominat Consell General de Col·legis de Dietistes-Nutricionistes d'Espanya (CGDN-E) a treballar oficialment des de la Comissió Gestora del CGCODN per ser l'òrgan oficial que empara la Llei 19/2014, de 15 d'octubre, per la qual es crea el Consell General de Col·legis Oficials. Intervenien, pel CoDiNuCat, Nancy Babio; la vicepresidenta, Marta Planas, i Miguel Reverte. El 10 de març i el 5 de juny van tenir lloc reunions amb la Comissió Gestora. També es va tenir audiència per a la vista de l'expedient en la Direcció General d'Ordenació Professional amb altres col·legis professionals acompanyats de lletrats el 5 juny de 2018.

VI Jornades de l'Esport Femení a Girona

L'11 de març Anna Costa i Mireia Guzmán van assistir a les VI Jornades de l'Esport Femení a Girona com a representants del CoDiNuCat.

Jornades CoDiNuCoVa

La presidenta, Nancy Babio i vicepresidenta, Marta Planas, van assistir a les Jornades del Col·legi Oficial de Dietistes i Nutricionistes de la Comunitat Valenciana (CoDiNuCoVa), celebrades el 14 d'abril per donar suport a la nova Junta de Govern.

Visita a la Fira Alimentària

El 18 d'abril una representació de **la Junta de Govern del CoDiNuCat va visitar la Fira Alimentària**, gràcies a les invitacions aportades per l'empresa de brous ANETO, que va convidar més de 100 col·legiats a aquesta fira tan important del sector alimentari.

► 2019: Constitució del Consell General de Col·legis Oficials de Dietistes-Nutricionistes

Assemblea General Constituent del Consell General de Col·legis Oficials de Dietistes-Nutricionistes

El divendres 1 de març va ser un dia històric per a la professió, ja que va tenir lloc l'Assemblea General Constituent del CGCODN, que va ser presidida per representants del Ministeri de Sanitat, el Ministeri d'Agricultura, la conselleria de Sanitat de la Comunitat de Madrid i pel Fòrum Espanyol de Pacients.

Nancy Babio, Marta Planas, Roser Martí, Miguel Reverte, Sònia Vallés, Anna Pibernat i Núria Llata, membres de la Junta del CoDiNuCat presents a l'acte.

Jornada de Sortides Professionals del Dietista-Nutricionista

El dia 15 de març el CoDiNuCat, juntament amb ADINU Barcelona, aconsegueix un gran acolliment, amb 230 inscrits, amb motiu de l'anàlisi sobre les possibilitats d'ocupació per a la professió de dietista-nutricionista. Hi van assistir representants de les cinc universitats en què s'imparteix el grau de Nutrició Humana i Dietètica.

Taula de diàleg per a la prevenció dels trastorns de la conducta alimentària

La col·legiada Natàlia Alimbau va assistir a la reunió corresponent al subgrup **"la família com a agent de prevenció"**, que va tenir lloc a l'Agència Catalana del Consum el 21 de març. En aquesta reunió es va presentar la *Guia per a famílies de persones afectades per un trastorn de la conducta alimentària (TCA)*, en la qual van participar activament i en són coautors Natàlia Alimbau i Nancy Babio.

Congrés de la SEDYN-CoDiNCaM

La Societat Espanyola de Dietètica i Nutrició (SEDYN) va celebrar el seu primer Congrés a Albacete els dies 6 i 7 d'abril, juntament amb el Col·legi de Dietistes-Nutricionistes de Castella-la Manxa (CoDiNCaM). Membres de la Junta del CoDiNuCat hi van assistir i van participar en les comunicacions orals.

Fòrum de Diàleg Professional

El CoDiNuCat va treballar activament en les diverses comissions del Fòrum. Fruit d'aquestes comissions, es va publicar el [document](#) dels 17 reptes per promoure el desenvolupament professional continu i que la seva valoració i reconeixement contribueixin d'una manera efectiva a la millora de l'exercici professional. En l'acte de cloenda, la consellera Alba Vergés es va comprometre a incorporar els nous rols professionals als equip d'atenció primària, entre els quals va destacar la incorporació dels D-N en l'atenció primària (AP).

Presentació d'un pòster del Grup de Treball de Nutrició Clínica

En el 34è Congrés de la Societat Espanyola de Nutrició Clínica i Metabolisme (SENPE), celebrat a Santiago de Compostel·la, el Grup de Treball de Nutrició Clínica (GTNC) va presentar el pòster **"Creació d'un model d'Informe d'alta hospitalària específic per a dietistes-nutricionistes"**.

II Congrés Nacional d'Estudiants de grau i postgrau de Nutrició Humana i Dietètica

Del 12 al 14 de juliol es va celebrar el II Congrés al Campus de l'Alimentació de Torribera de Santa Coloma de Gramenet, el qual va congreguar estudiants de les diverses universitats del territori espanyol.

Assistència al Congrés de l'EFAD, a Berlín, el dia 1 de novembre

Nancy Babio i Miguel Reverte van assistir-hi i es va aprofitar per compartir amb col·legues d'altres països el document científic sobre la incorporació del D-N a l'equip d'AP.

XII Jornada del Pla Integral per a la Promoció de la Salut mitjançant l'Activitat Física i l'Alimentació Saludables

El 20 de novembre es va celebrar la Jornada, que s'emmarca en el PINSAP, que aplica l'estratègia de salut en totes les polítiques a Catalunya i que treballa el concepte que la salut de les persones depèn, entre altres coses, de l'entorn on viuen, creixen, aprenen i treballen.

► 2020: Reunió de col·legis professionals sanitaris per combatre l'intrusisme professional

III Jornades ADINU-Barcelona

El 6 de març es van celebrar les III Jornades al Campus de l'Alimentació de la Universitat de Barcelona.

Reunions amb la Intercol·legial

Els dies 18 i 25 de maig, el CoDiNuCat assisteix a una reunió de la Taula tècnica de la Intercol·legial per comunicar les accions relacionades amb la crisi sanitària i intercanviar opinions sobre l'adaptació de la feina a les noves circumstàncies.

Comissió de Dones i Igualtat de la Intercol·legial

El 15 de juny es reuneix la Comissió de Dones de la Intercol·legial a distància, a la qual assisteix Marta Planas, vicepresidenta del CoDiNuCat, i s'acorda la coorganització de tres espais de debat en modalitat en línia, al voltant de la situació de la COVID-19 i la tasca duta a terme per les dones en els àmbits professional i personal.

Projecte "Provoquem un canvi"

Al setembre, el CoDiNuCat va establir un conveni de col·laboració amb la cadena de supermercats ecològics Veritas, juntament amb l'Associació de Celíacs de Catalunya i l'Associació de Famílies Nombroses de Catalunya, per participar en la campanya "Provoquem un canvi", que té per objecte generar canvis normatius i reclamar ajuts econòmics per a les persones celíaques, que es veuen obligades a pagar el sobrecost dels productes sense gluten.

Reunió de col·legis professionals sanitaris per combatre l'intrusisme professional

Roser Martí, vicesecretària de la Junta del CoDiNuCat, va participar en la reunió del dia 4 de novembre, juntament amb el Col·legi de Professionals de l'Activitat Física i de l'Esport de Catalunya (COPLEFC) i diversos col·legis professionals de Tarragona (de metges, psicòlegs, veterinaris, farmacèutics, infermers) i el Col·legi de Fisioterapeutes de Catalunya per promoure els serveis d'un professional titulat i col·legiat.

El CoDiNuCat guanya el recurs sobre les competències del dietista-nutricionista davant els infermers

El CoDiNuCat, juntament amb altres col·legis, va interposar un recurs perquè es considerés que la Resolució 19/20017 vulnerava l'ordenament jurídic, atès que pretenia regular la professió d'infermeria atribuint als infermers competències en l'àmbit de la nutrició humana i la dietètica que corresponen als D-N, d'acord amb la Llei 44/2003, de 21 de novembre, d'ordenació de les professions sanitàries (LOPS), i l'Ordre CIN/730/2009, de 18 de març, per la qual s'estableixen els requisits per a la verificació dels títols universitaris oficials que habilitin per a l'exercici de la professió sanitària de D-N. La resolució es va pronunciar a favor del CoDiNuCat.

El Consell General de Col·legis Oficials de Dietistes-Nutricionistes

Des de la seva constitució, el 2019, el CGCODN ha estat treballant pel compliment i la consecució de les funcions que estableix l'article 2 dels Estatuts provisionals.

El 2020, marcat per una crisi sanitària mundial, el CGCODN va centrar el seu treball en la defensa, amb abast nacional, sobre la importància de la nutrició i la dietètica. Va comunicar i va exigir temes tan importants com les precaucions en la consulta del dietista-nutricionista; les diferents mesures sobre l'estat d'alarma; els ajuts per a la professió; contra la pujada de l'IVA al 21% per als serveis de la dietètica i la nutrició, entre d'altres.

● Responsabilitat social corporativa

► 2017-2019

El 29 de juny de 2017 el CoDiNuCat va establir un conveni de col·laboració amb l'Associació de Celíacs de Catalunya (ADC), la Creu Roja Catalunya i la FECEC per millorar la qualitat de vida dels grups més vulnerables de població que necessiten atenció nutricional. El CoDiNuCat va destinar una partida pressupostària per cobrir les consultes dels pacients de les entitats amb les quals s'ha establert aquest conveni. La remuneració econòmica es gestiona a través d'un sistema de vals per un valor de 40 euros per val.

El 2018 va ser l'any de la consolidació d'aquest projecte, denominat "Això s'ho val!", amb la tramitació de 56 visites dietètiques, de què moltes persones no haguessin pogut gaudir sense aquesta col·laboració.

► 2020

La crisi sanitària va paralitzar el projecte durant molts mesos i en total es van tramitar 24 vals per a la Creu Roja i 12 vals per a la FECEC. Els vals equivalen a les mateixes visites dietètiques. El 2021 s'hi va incorporar també l'Associació de Malalts de Crohn i Colitis Ulcerosa de Catalunya (ACCU Catalunya).

Entrega del vals bescanviabls del projecte "Això s'ho val!".

● Formació continuada, un valor per a l'èxit professional del col·legiat

La formació continuada pretén perfeccionar les pràctiques relacionades amb la professió. **L'actualització del coneixement és fonamental per a qualsevol professional** perquè és necessari estar al dia de les noves evidències científiques i fins i tot dels canvis legislatius que imposen les institucions. Tots els cursos del CoDiNuCat estan acreditats pel CCFPCS, cosa que li dona un valor afegit com a distintiu de formació continuada.

► El 2014: un any d'èxit per a la formació continuada del CoDiNuCat

La Comissió de Formació, constituïda per Isabel Megías, Cristina Moreno i Nancy Babio, ha treballat durant el 2014 per oferir programes nous d'aprenentatge que han ajudat a perfeccionar les pràctiques relacionades amb la professió.

En total es van fer 8 cursos diferents de formació continuada, als quals van assistir un total de 259 D-N. Els cursos es van impartir al llarg de l'any entre Barcelona, Reus i Lleida.

La Junta de Govern del CoDiNuCat va voler facilitar l'accés a la formació continuada de qualitat, que és impartida per professionals especialistes en la temàtica i que acredita el contingut docent del CCFPCS. D'aquesta manera, la formació adquirida no sols va atorgar un valor curricular afegit, sinó que també hi va incorporar el reconeixement de l'Administració.

I i II Jornades anuals del CoDiNuCat

La I Jornades es van celebrar a Reus i les II a Lleida, amb una assistència de 418 i 302 assistents, respectivament. Amb la finalitat d'estimular la realització de cursos de formació continuada del CoDiNuCat, en el marc de les II Jornades anuals del Col·legi de Dietistes-Nutricionistes de Catalunya, el 15 de novembre de 2014 es van lliurar per primera vegada els distintius de formació continuada. Aquests distintius reconeixen les persones que han fet el 70% de les hores que ha ofert el CoDiNuCat. El reconeixement va ser per a les dietistes-nutricionistes Clara Sistac Sorigué, Cristina Herranz Fernández, Isabel Martorell Mariné, Marta B. Peroy Febrero, Rosa M. Albaladejo Perales i Roser Montserrat Rosselló.

I Edició del postgrau de Nutrició i Dietètica Aplicada a l'Activitat Física i l'Esport

Es va impulsar el primer postgrau de Nutrició i Dietètica Aplicada a l'Activitat Física i l'Esport, amb Nancy Babio com a directora acadèmica, Aritz Urdampilleta com a director científic i Anna Grifols com a coordinadora tècnica del curs. Es va impartir entre el març i el desembre de 2015, va tenir una durada de 200 hores i s'hi van inscriure 39 persones.

Primera promoció del postgrau de Nutrició i Dietètica Aplicada a l'Activitat Física i l'Esport.

► 2015: Més cursos i I Simposi Català sobre Planificació Dietètica Nutricional i Ergonutrició per a l'Entrenament Esportiu

Es van fer 9 accions formatives, amb un total de 60 hores de formació continuada, a més de les 200 hores de formació acreditada del postgrau de Nutrició i Dietètica Aplicada a l'Activitat Física i l'Esport, que va tenir una gran transcendència.

El I Simposi Català sobre Planificació Dietètica Nutricional i Ergonutrició per a l'Entrenament Esportiu va comptar amb l'assistència de membres de la Junta de Govern del CoDiNAN i AdDiNMa, amb al voltant de 150 assistents i especialistes de primer grau en matèria de nutrició esportiva.

III Jornades Anuals del CoDiNuCat i I Congrés de la Societat Catalana d'Alimentació i Dietètica Clínica

Els dies 20 i 21 de novembre es van celebrar les III Jornades Anuals del CoDiNuCat. La sinergia del CoDiNuCat amb l'activació de la Societat Catalana d'Alimentació i Dietètica Clínica (SCADC) de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears ha permès que les tradicionals Jornades convertissin també el Primer Congrés de l'SCADC, la qual cosa va atorgar més prestigi a l'esdeveniment i, al mateix temps, va obrir portes de la nostra professió a altres membres de l'Acadèmia interessats en la nutrició humana i dietètica. Les Jornades i el Congrés van tenir lloc al Campus Universitari de Bellaterra i van reunir 320 assistents i ponents. Les Jornades van ser reconegudes pel CCFPCPS amb 1,2 crèdits. En aquest marc, es van lliurar els distintius de formació contínua a la col·legiada Núria Llata Vidal i al col·legiat Guillermo Mena Sánchez.

► 2016: Creixent participació d'assistents a les jornades de formació

Jornades amb l'Associació de Celíacs de Catalunya

Jornades organitzades, el 21 de novembre, pel CoDiNuCat i l'Associació de Celíacs de Catalunya, amb la col·laboració de l'ASPCAT, amb el lema **"Patologies relacionades amb la ingesta de gluten i el seu tractament nutricional"**. La Jornada va reunir 200 professionals de la dietètica i la nutrició i va comptar amb ponents excepcionals com la gastroenteròloga pediàtrica Gemma Castillejo i la responsable del Departament Tècnic de l'Associació de Celíacs de Catalunya, Elisenda Vilchez.

II Simposi Català sobre la Planificació Dieteticonutricional i Ergonutrició per a l'Entrenament Esportiu

A causa de la bona acollida pels professionals, es va celebrar aquesta II edició, en la qual es van presentar 13 ponències, a més de dos tallers pràctics d'un gran dinamisme i utilitat. Aquest II Simposi es va desenvolupar dins del marc del postgrau de Nutrició i Dietètica Aplicada a l'Activitat Física i l'Esport. També es va dur a terme la II edició del postgrau de Nutrició Humana i Dietètica Aplicada a l'Activitat Física i a l'Esport.

IV Jornades Anuals del Col·legi de Dietistes-Nutricionistes de Catalunya

Amb el lema "Avancem junts", el 26 de novembre, al Campus Torre dels Frares de la Universitat de Vic es van celebrar les Jornades, les quals es van centrar en tres pilars clau per a la nostra professió: **la nutrició clínica, la recerca relacionada amb l'alimentació i la nutrició comunitària**.

Era el tercer any que s'atorgaven els distintius de formació continuada, que van correspondre a Maria Casanova Fernández i Caterina Bosch Pallarès.

► 2017: Els riscos i perills dels tractaments sense base científica

Conferència magistral "La nutrició als mitjans de comunicació"

A la Facultat de Farmàcia de la Universitat de Barcelona, el 27 de gener es va celebrar la Trobada amb l'Expert: La nutrició en els mitjans de comunicació, clau per comunicar amb eficàcia. Una de les frases de l'expert va ser **"El resultat de la comunicació no és el que dius, sinó el que entenen"**. Una trobada que va ser l'inici perquè el CoDiNuCat comenci a invertir en comunicació i tenir una gran visibilitat als mitjans.

Jornada: Riscos i perills dels tractaments sense base científica PNI i DAO

Una jornada "front comú" sobre les teràpies nutricionals alternatives no provades i no reconegudes per les autoritats sanitàries, en la qual van intervenir Nancy Babio, docent i investigadora en dietètica i nutrició; Roberto Belvis, neuròleg; Gemma Castillejo, gastroenteròloga pediàtrica; Andreu Nubiola, endocrinòleg, i Eduard Baladia, dietista-nutricionista. Aquesta jornada va ser moderada per Maria Manera i hi van assistir importants professionals representants de l'ASPCAT i l'Associació de Celíacs de Catalunya, així com alguns mitjans de comunicació, com *La Vanguardia*. **L'objectiu va ser informar l'opinió pública sobre els perills de les dietes i els consells miraculosos**, que s'emparen en la PNIE o en el dèficit d'amino-oxidasa (DAO), recomanades per pseudoespecialistes que intervenen en els mitjans de comunicació. Es va celebrar a l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears el 2 de juny de 2017.

III Edició del Simposi Català de Dietètica i Nutrició per a l'Activitat Física i l'Esport

El 3 de juny, a l'Hotel Campus de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) es va celebrar, amb l'assistència de membres del CoDiNAn, el CoDiNMa i la SEDYN. Hi van intervenir tres esportistes convidats: Keith Seiji Morino, ballarí; Anna Ramírez Bauxell, corredora de l'equip Lointek; Ragna Debats, tercera del món en cursa de muntanya i primera del món en raquetes de neu.

V Jornades del Col·legi de Dietistes-Nutricionistes de Catalunya i II Congrés de la Societat Catalana d'Alimentació i Dietètica Clínica

Amb aquest motiu es va celebrar la I Jornada del Professorat del Grau en Nutrició Humana i Dietètica, en la qual es va poder reflexionar sobre la incorporació dels graduats al sistema de salut, treballant juntament amb els col·legis professionals. La Jornada del dia 18 es va centrar en la nutrició infantil, així com en altres temes que han generat alarma social.

Amb 450 inscrits, el programa es va desenvolupar a través de 19 sessions, entre conferències breus, taules rodones, a més de dues conferències paral·leles. Hi van participar 34 ponents i 19 moderadors.

La Jornada va comptar amb la presència de representants del Ministeri de Sanitat de la Subsecretaria de Salut de l'ASPCAT i de representants de l'EFAD.

► 2018: Menys formació però no de menys qualitat

VI Jornades Anuals del CoDiNuCat

El tema central d'aquestes jornades va ser la importància de la nutrició durant la vellesa. A la taula inaugural hi va assistir Sebastià Santaeugènia, director del Programa de Prevenció i Atenció a la Cronicitat i del Pla Director Sociosanitari al Departament de Salut, i el president de la Societat Catalana de Geriatria, Marco Inzitari. Es va atorgar el distintiu de formació contínua a Susana Cánovas Sanmartín el 10 de novembre a Barcelona.

IV Edició del postgrau de Nutrició i Dietètica Aplicada a l'Activitat Física i l'Esport

Durant el curs, coordinat per Miguel Reverte, es va abordar la dieta nutricional per a diferents disciplines esportives, com el futbol i els esports d'equip, el fisioculturisme, els esports de combat o el ciclisme, entre altres esports, sense oblidar el popular *running*, el ballet i la gimnàstica.

La formació va comptar amb els D-N Sergio Mateo, expert en l'abordatge dietètic dels esports d'equip; Anna Grifols, experta universitària en nutrició i dietètica aplicada a l'esport, que es va referir a l'abordatge dieteticonutricional en natació, i Oriol García, que va parlar de les necessitats nutricionals dels practicants de *crossfit*, entre altres temes.

La nova regulació europea en matèria de privacitat i protecció de dades

Aquesta formació va tenir lloc el 25 de juny i va ser impartida per María Bilbao, assessora de protecció de dades del nostre Col·legi, la qual va tractar sobre la nova LOPD.

Guia d'alimentació saludable a l'etapa escolar

El 28 de setembre, el Departament de Salut va presentar la guia als D-N.

► 2019: Intensa i variada agenda formativa

Primera edició del Curs d'actualització en nutrició i diabetis

Està dividit en dos cursos: bàsic (de maig a juny) i avançat (de setembre a novembre), sota la direcció de Serafín Murillo, i la coordinació de Marta Planas, vicepresidenta del CoDiNuCat. Està acreditat pel CCFCPS.

Jornada sobre el nou etiquetatge frontal dels aliments Nutri-Score

Es va celebrar a l'ASPCAT i hi van participar Pilar Galán i Serge Hercberg, creadors del sistema Nutri-Score, i també de Carmen Cabezas, subdirectora general de Promoció de la Salut; el professor Jordi Salas, i Nancy Babio.

Xerrada sobre intrusisme professional

Es va celebrar el 24 de gener per resoldre els dubtes dels col·legiats i va anar a càrrec dels membres de la Junta del CoDiNuCat (Miguel Reverte, Roser Martí i Sònia Vallés).

Jornada de sortides professionals del dietista-nutricionista - II Congrés ADINU Barcelona

El 15 de març el CoDiNuCat, juntament amb ADINU Barcelona (Associació de Dietistes-Nutricionistes Universitaris de Barcelona), es va celebrar aquesta jornada, amb 230 assistents i en la qual van participar representants de les cinc universitats, on s'imparteix el grau de Nutrició Humana i Dietètica.

Curs de tractament de l'obesitat infantil

El 2019, el CoDiNuCat es va plantejar la realització de cursos fora de la província de Barcelona. Gràcies a la subvenció rebuda de la Diputació de Girona es va impartir el Curs de tractament de l'obesitat infantil, una temàtica amb molta demanda. **Aquest curs va ser gratuït pels col·legiats i, gràcies a l'èxit de l'acollida, es va fer en dues edicions.** Es va fer el mes d'octubre a l'Hotel Carlemany de Girona i és acreditat pel CCFCPS.

Curs "Living Lab Kitchen 4 Healthy Life"

El curs, molt innovador, va ser impartit per Patrícia Casas, dietista-nutricionista, i Pere Juárez, professor de la UAB. Va ser una **experiència molt enriquidora**, amb una metodologia participativa.

VII Jornades del CoDiNuCat i III Congrés de la SCADC

Els dies 22 i 23 de novembre, es van celebrar les VII Jornades a Barcelona. Les Jornades van tenir com a lema "Evidència científica: la base de la professionalitat" i es van centrar en la importància d'una bona base científica per donar qualitat a la professió. Hi van participar 280 professionals i un total de 25 ponents. A l'acte inaugural hi va intervenir la presidenta del Comitè Organitzador, Roser Martí; el president del Comitè Científic, Joan Trabal, el vicepresident de la SCADC, Miguel Reverte; la presidenta del CoDiNuCat, Nancy Babio, i Gemma Salvador, de l'ASPCAT.

S'hi van abordar diversos temes, com ara dejunis, obesitat i càncer i l'aplicabilitat del nou consens global (els criteris Glin) per al diagnòstic de la desnutrició en l'àmbit clínic; polítiques públiques saludables en nutrició i objectius de desenvolupament sostenible (ODS); l'impacte de les taxes a les begudes ensucrades, i la sostenibilitat alimentària, alimentació i canvi climàtic.

A més, es van lliurar els distintius de la formació continuada a Sònia Vallés, Núria Pigrau i Laura Girona.

En el marc del sopar de germanor, el CoDiNuCat va lliurar tres distincions a les entitats que han estat donant suport a l'entitat des de la seva constitució: l'ASPCAT, l'Associació de Celíacs de Catalunya i el Servei d'àpats ARCASA S.L.

VII Jornades del CoDiNuCat i III Congrés de la SCADC. Barcelona, novembre de 2019.

► 2020: La pandèmia imposa la formació a distància

A causa de la crisi sanitària, les sessions formatives es van haver d'adaptar a les circumstàncies i no es van poder acreditar.

D'aquest any 2020, destaquem que només s'ha pogut fer una sessió formativa presencial, que va ser la xerrada "Gestió de polítiques públiques en prevenció de l'obesitat i dret alimentari", que va tenir lloc a l'URV. Posteriorment, les circumstàncies van provocar que la resta de les formacions passessin al format virtual.

Es va posposar la II edició del Curs "Actualització en nutrició i diabetis" que tant d'èxit d'acolliment i participació va tenir en la primera edició. Es va fer la formació a distància "Com gestionar en la situació actual un debut en diabetis de tipus 2 i en diabetis gestacional", amb Serafín Murillo.

La nova regulació europea en matèria de seguretat

Es va oferir aquest curs, atès que una de les consultes més recurrents del col·legiat va ser sobre la gestió de les dades dels pacients i el tractament de dades en general.

Curs sobre com confeccionar infografies

En el marc d'una societat com la d'avui dia on la imatge és un dels reclams principals per fer arribar informació, es va celebrar aquest curs els dies 14 i 24 d'abril, gràcies a Elena Maestre, membre de la Junta del CoDiNuCat i experta en noves tecnologies.

Seminari web sobre nutrició i COVID-19

Aquest seminari web tan oportú i necessari es va coorganitzar amb la SEDYN i va ser útil més enllà de les fronteres de Catalunya, ja que va ser d'interès per 70 professionals de tot l'Estat espanyol i d'Amèrica Llatina.

Assaona la teva marca personal

A càrrec de Lucia Horvilleur (4 i 9 de juny).

VIII Jornades del CoDiNuCat

Amb el lema "Dietista-nutricionista: peça clau de l'abordatge clínic interdisciplinari", **es van celebrar dues taules rodones**: la primera, a càrrec de Montserrat Guarda, psicòloga; María García Traverso, mèdica; Agnès Peris, mèdica i Ferran Vila, dietista-nutricionista, tots ells treballadors de ITA, salut mental, amb el títol "Abordatge interdisciplinari dels trastorns de la conducta alimentària". Va ser moderada per la col·legiada Natàlia Alimbau. A la segona taula rodona hi va participar Joan Bartra, al·lèrgic de l'Hospital Clínic, amb la ponència "Síndromes LTP (proteïnes transportadores de lípids): llums i ombres en el seu maneig", i Joan Trabal, dietista-nutricionista de l'Hospital Clínic de Barcelona, amb la ponència "Trastorns nutricionals i maneig dietètic en l'al·lèrgia a la LTP", amb la moderació de la col·legiada Susana Cánovas. Hi van assistir un centenar de persones.

● Els grups de treball

Els grups de treball **han creat doctrina i estats d'opinió a través de nombrosos estudis** de posició i revisió permanent d'articles en matèries tan importants com la nutrició clínica; l'alimentació en la gestació i la infància, la nutrició esportiva; la recerca en nutrició, l'envelliment saludable; la continuïtat assistencial, les recomanacions dietètiques, de nomenclatures de dietes, entre d'altres.

Presentació dels grups de treball durant les II Jornades Anuals, Cristina Lobaco Valls, com a moderadora de la taula, Roser Martí Cid, Mar Sorlí Aguilar, Clara Sistac Sorigué, Jose Manuel Sánchez Migallón, com a coordinadors i coordinador dels grups de treball.

► 2014: Es constitueixen cinc grups de treball

Es van crear cinc grups de treball, presentats durant les II Jornades Anuals del CoDiNuCat:

- Grup de Treball de Nutrició Clínica.
- Grup de Treball d'Alimentació en la Gestació i la Infància.
- Grup de Treball de Nutrició Esportiva.
- Grup de Treball de Recerca en Nutrició (RecerNut).
- Grup de Treball d'Envelliment Saludable.

► 2015: Revisió d'articles científics per a la pràctica clínica

Grup de treball de nutrició clínica

El Grup de Treball va ser format pels especialistes següents: Mireia Badia, Vanessa Cabrejo, Imma Jiménez, Mariona Martín, Jéssica Martínez, Isabel Megías, Inma Molins, Celia Puig, Neus Salleras, Jose Manuel Sánchez-Migallón, María José Sendrós, Gemma Simats i Sònia Vallés.

Coordinadora del grup: Neus Salleras.

Aquest grup de treball va publicar mensualment una revisió d'articles científics de temes rellevants per a la pràctica clínica diària:

- Gener: "Tractaments contra el càncer".
- Febrer: "Counselling patients on cancer diets".
- Març: "FOODMAP i intestí irritable".
- Abril: "Recommendations on perioperative fasting".
- Maig: "Guies sobre ingesta de sucres en adults i infants".
- Juny: "Patologies relacionades amb la ingesta de gluten".
- Juliol: "Fibra en diferents patologies".
- Setembre: "El consum de productes lactis i el risc de desenvolupar síndrome metabòlica".
- Octubre: "L'avaluació sistemàtica de l'eficàcia del consum de iogurt en el tractament de la GEA en infants".
- Novembre: "Carcinogenicitat del consum de carn vermella i processada".
- Desembre: "Diet and inflammatory bowel disease: review of patient-targeted recommendations".

Grup de Treball d'Alimentació en la Gestació i la Infància

Durant el 2015 destaca la seva col·laboració en la segona edició de la Fira Tastet de Ciència, celebrada el 18 d'abril a Reus. Durant la jornada, la coordinadora del grup de treball, Roser Cid, juntament amb la integrant del grup Leo Miralles, van aportar coneixements sobre alimentació saludable mitjançant estratègies divertides,

com el Memory Food, un joc d'aliments de temporada i un altre d'aliments energètics, massa energètics, estructurals, etc. A més, també van difondre i van explicar els sucres als aliments i informació sobre la nostra professió mitjançant els fullets del Dia Nacional de la Nutrició i del CoDiNuCat.

Grup de Treball de Recerca en Nutrició (RecerNut)

Aquest grup de treball va fer una valuosa aportació sobre mites alimentaris i càncer per mitjà d'un document que es va difondre a través de les xarxes socials juntament amb la FECEC.

► 2016: La nutrició clínica, la gran protagonista

Resums d'articles científics centrats en la pràctica diària del dietista-nutricionista, elaborats pel Grup de Treball de Nutrició Clínica.

- Gener: "Nutrients i radioteràpia".
- Febrer: "L'obesitat infantil a conseqüència de la interacció entre firmicutes i el consum d'aliments amb un alt contingut energètic".
- Març: "Dietoteràpia en malalties inflamatòries intestinals".
- Abril: "Ending childhood obesity".
- Maig: "Millorar la presentació del menjar augmenta la ingesta d'aliments i redueix la taxa de reingressos en pacients hospitalitzats".
- Juny: "Dieta sense gluten i deficiències nutricionals".
- Juliol: "Low bacterial diet versus control diet to prevent infection in cancer patients treated with chemotherapy causing episodes of neutropenia".
- Setembre: "Diagnostic criteria for malnutrition - An ESPEN consensus statement".
- Octubre: "Importància dels aspectes nutricionals en el procés inflamatori de pacients amb artritis reumatoide".
- Novembre: "Nutrients review protein consumption and the elderly: what is the optimal level of intake?"

► 2017: Informe d'alta hospitalària i recomanacions dietètiques

Grup de Treball de Nutrició Clínica

L'activitat desenvolupada durant el 2017 per part del Grup de Treball de Nutrició Clínica es va estructurar en tres blocs:

1. Programa de revisió d'articles

- Gener: "NUTRI-SCORE: A new nutritional screening tool for oncological outpatients".
- Febrer: "Abordatge de la disfàgia en malalts d'Alzheimer".
- Març: "La mesura del residu gàstric en nutrició enteral".
- Abril: "Nomenclature and diagnosis of gluten-related disorders: a position statement by the Italian Association of Hospital Gastroenterologists and Endoscopists (AIGO)".
- Maig: "ESPEN guideline: Clinical nutrition in surgery".
- Juny: "Use of health resources and healthcare costs associated with nutritional risk: the Fradea study".
- Juliol: "Complementary Feeding: a Position Paper by the European Society for Paediatric Gastroenterology, Hepatology, and Nutrition (ESPGHAN) Committee on Nutrition".
- Setembre: "Obesity and kidney disease: hidden consequences of the epidemic".
- Octubre: "Clinical implications of sarcopenic obesity in cancer".
- Novembre: "Intervencions nutricionals per a reduir la morbiditat i mortalitat en pacients VIH".
- Els participants en el Programa d'enguany són Mireia Badia, Jéssica Martínez, Isabel Megías, Inma Molins, Celia Puig, Neus Salleras, María José Sendrós, Gemma Simats, Rita Simorra (s'incorpora al Grup) i Sònia Vallés (coordinadora).

2. Programa de continuïtat assistencial

Durant l'any 2017, es va elaborar la versió definitiva del document *Informe d'alta hospitalària del dietista-nutricionista*, així com el document *Guia per emplenar l'Informe d'alta hospitalària del dietista-nutricionista*, que pretén facilitar-ne la comprensió i oferir un suport a l'hora d'emplenar-lo. També se'n va dur a terme una

prova pilot amb alguns hospitals de Catalunya (hospitals de Calella, de Mollet, de Sant Joan Despí-Broggi, Vall d'Hebron i Arnau de Vilanova) per comprovar-ne el funcionament.

Les persones que integren el Programa de continuïtat assistencial són Gemma Simats, Jéssica Martínez (responsable del programa), Mireia Badia, Imma Jiménez, Vanessa Cabrejo, Isabel Megías, Jose Manuel Sánchez-Migallón, Sònia Vallés, Celia Puig, Mariona Martín, Neus Salleras i M. José Sendrós.

3. Programa de recomanacions dietètiques

El Programa de recomanacions dietètiques ofereix als col·legiats recomanacions dietètiques actualitzades sobre diversos trastorns i patologies, segons les indicacions de les últimes guies publicades. Durant l'any 2017, es va consensuar la dieta de fàcil digestió i està en procés de consensuar-se la dieta controlada en residus.

Les persones que integren el Programa de recomanacions dietètiques: Jose Manuel Sánchez Migallón, Isabel Megías, Sònia Vallés, Neus Salleras, María José Sendrós, Mireia Badia, Mariona Martín.

► 2018: Consens sobre la nomenclatura de les dietes hospitalàries

Grup de Treball de Nutrició Clínica

Coordinació del Grup durant l'any 2018: Gemma Simats.

Participants: Mireia Badia, Imma Jiménez, Mariona Martín, Isabel Megías, Inma Molins, Celia Puig, Neus Salleras, Jose Manuel Sánchez-Migallón, María José Sendrós, Gemma Simats, Sònia Vallés, Rita Simorra, Laura Girona (s'incorpora al Grup).

Programes: continuïtat assistencial, recomanacions dietètiques. S'inicia el relatiu a nomenclatura de dietes hospitalàries.

Altres tasques dutes a terme: revisió de la documentació elaborada per un grup expert col·laborador del Departament de Salut de la Generalitat sobre les recomanacions dietètiques per al pacient crònic complex, tenint en compte l'estat nutricional i la deglució (disfàgia).

Programa de revisió d'articles

- Gener: "Valoració de l'estat nutricional en geriatría: declaració de consens del Grup de Nutrició de la Societat Espanyola de Geriatria i Gerontologia".
- Febrer: "Abordatge de la disfàgia en malalts d'Alzheimer".
- Març: "L'efecte d'una dieta baixa en greixos vs. una dieta baixa en carbohidrats en la pèrdua de pes durant 12 mesos en adults amb sobrepès i l'associació segons el perfil de genotip o la secreció d'insulina DIETFITS (assaig clínic aleatoritzat)".
- Abril: "Guies ESPEN: nutrició clínica en malaltia inflamatòria intestinal".

Programa de continuïtat assistencial

Coordinadora: Jessica Martínez.

Integrants del programa de continuïtat assistencial: Gemma Simats, Jéssica Martínez, Mireia Badia, Imma Jiménez, Isabel Megías, Jose Manuel Sánchez-Migallón, Sònia Vallés, Celia Puig, Mariona Martín, Neus Salleras i María José Sendrós.

Es van plantejar com a objectius anuals: valorar els resultats de la prova pilot de l'informe d'alta; presentar el document a la Junta del CoDiNuCat, traduir-lo al castellà, fer difusió des del Col·legi perquè cada centre pugui utilitzar i elaborar una comunicació que plasmi el procés d'elaboració de l'informe d'alta i presentar-lo al congrés SENPE 2019.

Programa de recomanacions dietètiques

Coordinadora: Laura Girona.

Integrants del programa de recomanacions dietètiques: Celia Puig, José Sendrós, Jose M. Sanchez-Migallón, Neus Salleras, Mariona Martín, Sònia Vallés, Rita Simorra, Laura Girona.

Es plantegen com a objectius anuals: seguir amb l'elaboració de recomanacions dietètiques, donar-li un format estàndard, traduir-les al castellà i penjar els documents en la web del CoDiNuCat d'ús públic, tal com es consensua entre els membres del GTNC. Durant l'any s'han elaborat i consensuat les següents recomanacions:

- Baixa en sal.
- Hipercolesterolèmia.

- ▶ Hipertrigliceridèmia.
- ▶ Hipercolesterolèmia i hipertrigliceridèmia astringent.
- ▶ Rica en fibra.

▶ 2019-2021: Continuïtat dels treballs iniciats

Es va decidir prioritzar el Programa de nomenclatura i fer una revisió de les recomanacions fetes fins ara per definir una metodologia, llenguatge i estructura comuna en totes les recomanacions elaborades.

Durant l'any 2020 **s'ha unificat les diferents parts del document i s'ha anat donant forma al consens en les diferents reunions fins a obtenir la versió final**, que s'ha enviat a la Junta del CoDiNuCat i a tres D-N clíniques externes al GTNC.

També s'ha publicat el document de consens per a l'abordatge comunitari de la desnutrició relacionada amb la malaltia crònica en persones amb complexitat clínica, que ha estat promogut pel Departament de Salut de la Generalitat. El GTNC hi va col·laborar revisant les recomanacions dietètiques i l'algorisme de decisió per lliurar les pautes dietètiques, elaborades prèviament per un grup d'experts.

Finalment, el document sobre nomenclatures es va publicar el 2020 i l'informe d'alta el 2021. Ambdós documents han estat molt ben acceptats atesa la necessitat que hi havia.

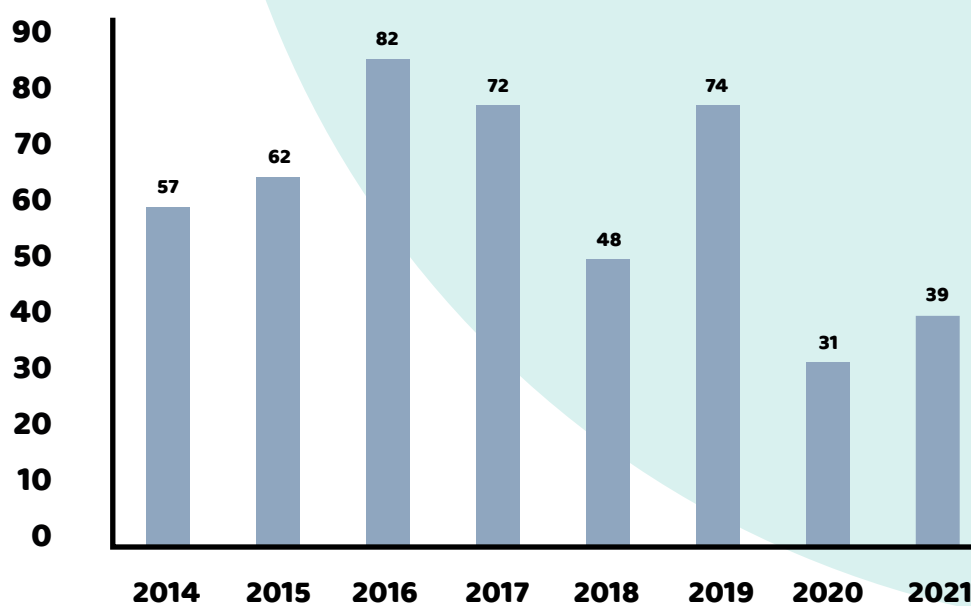
● Borsa de treball i assessorament jurídic

► Borsa de treball

La borsa de treball del CoDiNuCat és una referència en l'àmbit de la nutrició i l'alimentació a Catalunya. Les dades més significatives són les següents.

Un total de 467 ofertes gestionades des del 2014 fins al 20 de setembre de 2021.

ANY	Nre. total d'ofertes laborals	Nre. d'ofertes setmanals
2014	57	1,1
2015	62	1,2
2016	82	1,6
2017	74	1,4
2018	48	0,9
2019	74	0,9
2020	31	0,6
2021*	39	1
Total	467	

► Assessorament jurídic

És un servei de gran utilitat per als col·legiats que els permet accedir, amb un estalvi considerable de costos, a un assessorament sobre assumptes que afectin molt directament la seva activitat professional i la seva economia particular, com són la manera de donar-se d'alta d'autònoms, la declaració d'impostos (IVA i IRPF), assegurances de responsabilitat civil o la utilització de dades de bases de dades de clients.

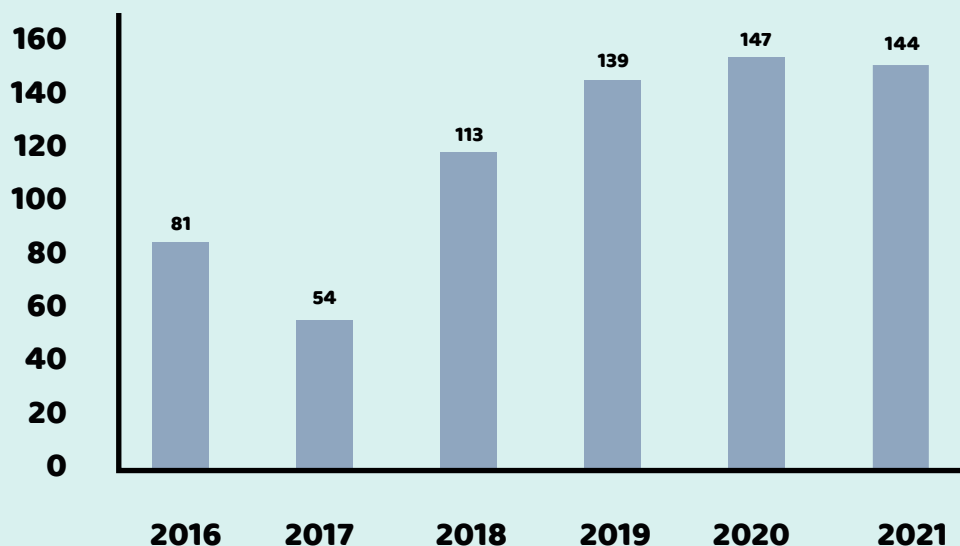
Un total de 678 consultes del 2014 fins el 20 de setembre de 2021.

ANY	Nre. total de consultes
2016	81
2017	54
2018	113
2019	139
2020	147
2021*	144
Total	678

Les consultes o dubtes més habituals

- Com donar-se d'alta d'autònoms?
- Passos que cal seguir per muntar una consulta.
- Com tractar les dades dels pacients?
- Les competències d'un tècnic.
- Sobre l'obligatorietat d'assegurar la responsabilitat civil del professional.
- Sobre l'IVA i l'IRPF.
- Sobre contractació de personal i contractes en general.
- Ajuts relacionats amb la crisi sanitària i els procediments per aconseguir-los.

Es van signar alguns acords amb entitats per al benefici dels associats, com són el conveni de col·laboració amb el Banc Sabadell perquè els col·legiats disposin de condicions avantatjoses en els productes bancaris i amb Tandem TM & Associats SL per a l'assessorament jurídic.

3. LA VEU CIENTÍFICA DEL CODINUCAT: DOCUMENTS MÉS RELLEVANTS

El CoDiNuCat ha publicat articles sobre determinats temes que han tingut una transcendència social. Molts han servit per crear estats d'opinió i han servit de revulsiu en nom d'una alimentació més saludable i del benestar del ciutadà en general i dels pacients en particular.

2016.

[Consum de lactis i la incidència del càncer](#), elaborat per Rosa M. Valls, Anna Pedret, Maria Pascual i Isabel Megías i Nancy Babio.

2017.

[Teràpies nutricionals relacionades amb mecanismes d'acció investigats per la psiconeuroimmunologia](#), elaborat per Eduard Baladia.

2018.

[Relación entre la enzima DAO y la migraña](#), elaborat per Robert Belvis, Jordi González, Isabel Megías, Cristina Moreno, Miguel Reverte, Marta Planas, Inés Navarro i Nancy Babio.

2019.

[Disminució de la despesa sanitària associada a la incorporació del dietista-nutricionista en l'atenció primària de salut](#), elaborat per Isabel Megías-Rangil, Patricia Casas-Agustench i Nancy Babio.

2020.

[Consens sobre la nomenclatura de les dietes hospitalàries](#), elaborat pel GTNC del CoDiNuCat.

2020.

Casas-Agustench P, Megías-Rangil I, Babio N. [Economic benefit of dietetic-nutritional treatment in the multidisciplinary primary care team](#). Nutr Hosp. 2020;37(4):863-874. doi: 10.20960/nh.03025. PMID: 32686448.

2020.

[#QuedatcasaMenjaBé davant el coronavirus SARS-CoV-2](#)

2020.

[Guia de mesures de prevenció per a la consulta del dietista-nutricionista davant la COVID-19.](#)

2020.

[Infografia](#) de les mesures de prevenció per a la consulta del dietista-nutricionista davant la COVID-19.

2021.

Presentació del [Consens sobre la nomenclatura de les dietes hospitalàries](#).

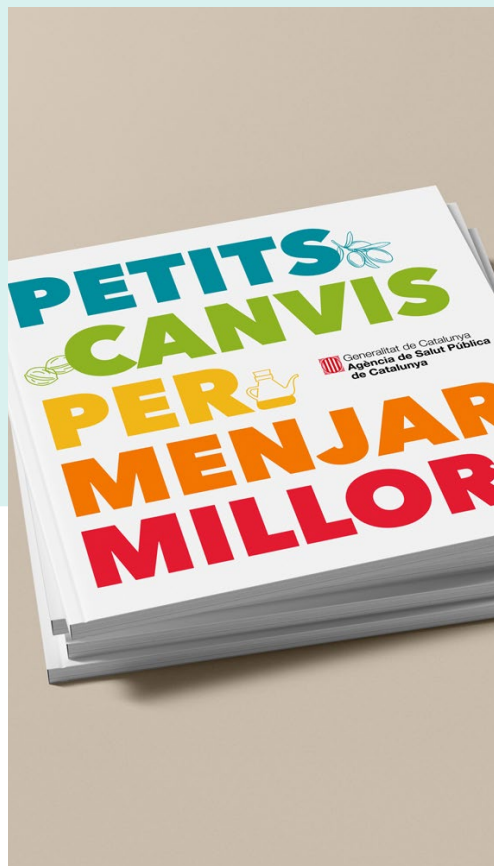
2021.

[Informe d'alta hospitalària del dietista-nutricionista](#), elaborat pel GTNC del CoDiNuCat.

Lliurament del document científicotècnic del CoDiNuCat al Departament de Salut.

► DOCUMENTS D'INTERÈS EXTERNS EN QUÈ HA COL·LABORAT EL CoDiNuCat

2018.

[Atenció a la disfàgia orofaríngia en els diversos àmbits del sistema de salut: document de consens.](#) Barcelona: Direcció General d'Ordenació Professional i Regulació Sanitària; 2018.

2018.

[Petits canvis per menjar millor.](#) Barcelona: Agència de Salut Pública de Catalunya; 2018.

2019.

[Guia per a les famílies de persones afectades amb un TCA.](#) Generalitat de Catalunya; 2019.

2020.

[L'alimentació saludable en l'etapa escolar.](#) Barcelona: Agència de Salut Pública de Catalunya; 2012.

2020.

[Document de consens per a l'abordatge comunitari de la desnutrició relacionada amb la malaltia crònica en persones amb complexitat clínica.](#) Barcelona: Generalitat de Catalunya; 2020.

2021.

[Pla estratègic de l'alimentació de Catalunya \(PEAC\) 2021-2026.](#) Generalitat de Catalunya.

► MATERIAL DIVULGATIU: VÍDEOS I RECEPTES

2016.

[Perd pes amb un dietista-nutricionista!](#)

2016.

[Alimentació i càncer](#)

2016.

[Què és el CoDiNuCat i qui és el dietista-nutricionista?](#)

2018.

[Decàleg Alimentació i estil de vida saludable mediterrani](#)

2020.

[#QuedatascasaMenjaBé](#)

2020.

[CoDiNuCat: Pautes per cuidar la teva salut a través de l'alimentació](#)

2020.

[CoDiNuCat: Acudeix al teu dietista-nutricionista per millorar els teus hàbits alimentaris](#)

2020.

[Un estiu saludable, receptes per un estiu amb salut](#)

2021.

[100 receptes d'hivern](#)

[Decàleg de d'Alimentació i Estil de Vida Saludable i Mediterrani-CoDiNuCat 2021](#)

4. DE L'ACDN AL CoDiNuCat: ELS PILARS DE LA TRANSICIÓ (2002-2013)

És molt important conèixer la història i no oblidar qui ha posat els fonaments...

La història del nostre Col·legi comença després del Congrés de la Societat Europea de Nutrició Enteral i Parenteral (ESPEN), que es va celebrar l'any 1987 a Barcelona, on un grup de dones catalanes amb molta empenta (C. Bezio, M. Candela, P. Cervera, C. Colomer, A. Fernández Bustos, C. Pérez Portabella, R. Rigolfas, N. Schinca i C. Vilarasau), animades per col·legues europees, van decidir crear l'Associació de Professionals Pro Associació Espanyola de Dietistes-Nutricionistes, la qual es va constituir el 5 de març de 1988. Tot i que aquesta associació va néixer a Catalunya, es va anomenar *espanyola* per poder assistir a la reunió bianual de l'EFAD, on només podia assistir una única associació per país representant al col·lectiu de D-N. El 1989 ja va ser membre de l'EFAD.

Una dècada després, i una vegada la titulació va ser oficial a tot l'Estat espanyol, el 1998, el nom de l'associació es va modificar a Associació Espanyola de Dietistes-Nutricionistes (AEDN). Uns dels objectius de l'AEDN va ser promoure la creació d'associacions autonòmiques i, finalment, el Consell de Col·legis Oficials de Dietistes-Nutricionistes espanyols.

A Catalunya, **el 8 de març del 2001 es va constituir l'Associació Catalana de Nutricionistes (ACN). L'objectiu de l'ACN era el de demanar la constitució del col·legi professional.**

► **Constitució de l'Associació Catalana de Nutricionistes (ACN)**

Primera Junta Directiva, amb Montserrat Morante i Schiaffino com a presidenta

La primera Assemblea Constituent de l'ACN es fa amb l'assistència de Marta Encuentra, Martina Miserachs, Montserrat Morante, Neus Moragues, Pilar Cervera, Yolanda Sala i Jordi Salvany. En aquesta s'escull la primera Junta Directiva per unanimitat, la qual es componia per: Montserrat Morante (presidenta), Marta Encuentra (secretària), Neus Moragues (vocal), Inma Bolinaga (vocal), Martina Miserachs (vocal), Rosa Gel (vocal). El 31 d'agost del 2001, Montserrat Morante inscriu al Registre d'associacions l'Associació Catalana de Nutricionistes (ACN). La resolució positiva va ser el dia 28 de juny del 2002.

L'ACN es va crear sense socis propis, sense seu i sense cobrar quota, ja que no va tenir NIF fins al maig de l'any 2006, per la qual cosa no hi havia gestió de socis i malauradament, a la seu actual, no hi ha constància de cap acta fins a l'any 2005.

La nova presidenta, Martina Miserachs i Blasco

Havent rebut la dimissió de la primera presidenta, el dia 24 de febrer de 2004, la Junta Directiva va designar Martina Miserachs i Blasco segona presidenta de l'ACN. Sota la seva administració es va fer la primera petició formal del Col·legi professional, però en aquell moment la Llei de col·legis professionals va ser derogada i, per tant, el tràmit va quedar aturat. L'ACN va continuar amb un període de poca activitat en el marc de l'AEDN.

Pacte de Barcelona

El 20 d'octubre del 2005, les associacions o col·legis autonòmics de D-N creats i l'AEDN es reuneixen a Palma de Mallorca per celebrar el I Fòrum de l'AEDN amb l'objectiu de debatre el futur de la professió i de l'AEDN. Es va signar el Pacte de Barcelona entre totes les associacions o col·legis de dietistes-nutricionistes i l'AEDN, pel qual es va acordar treballar units pel benefici de la professió del D-N i els drets dels ciutadans en matèria de nutrició, dietètica i alimentació.

La nova Junta Directiva, amb Eduard Baladia com a president

A finals de l'any 2005 amb l'entusiasme del recent Pacte de Barcelona entra una nova Junta, la qual va voler reactivar l'ACN. Fou liderada per Eduard Baladia i composta pels membres següents: Yolanda Sala, Sandra Sumalla, Irma Domínguez, Marta Sanz, Graciela Porta, Mónica Chamorro, Eva Martín, Oriol Francolí, Míriam Rondón, Cristina Lafuente i Iñaki Elío.

La primera feina d'aquesta nova Junta va ser posar ordre a la part administrativa i les tasques més burocràtiques de l'Associació. A posteriori va desenvolupar els serveis necessaris per donar resposta a les necessitats existents del col·lectiu. La Junta va quedar ratificada a l'Assemblea ordinària del 21 de juny de 2006.

La Junta va començar a parlar de fer tots els tràmits burocràtics amb l'objectiu de gestionar-se com a Associació i gestionar els socis catalans després de l'assemblea general de l'AEDN, per tal de poder demanar un NIF i funcionar realment com a Associació pròpia. La Junta de l'ACN es va comprometre a tenir tota la documentació burocràtica feta i a fer tots els passos legals per tenir en ple funcionament l'ACN. Faltaven encara les cartes de les persones dimissionàries de la primera Junta Directiva. Així doncs, es va passar a posar ordre a la part més administrativa.

► Constitució de l'Associació Catalana de Dietistes-Nutricionistes (ACDN)

La nova presidenta, Eva Martín Quesada

El 26 de setembre de 2006 dimiteix Eduard Baladia i la Junta escull Eva Martín com a nova presidenta.

L'1 de gener de 2007 l'ACN rep la documentació per tal de funcionar independentment com a Associació. L'AEDN cedeix els 588 socis de la Comunitat Autònoma de Catalunya perquè formessin part de l'ACN. A tots aquests socis se'ls va enviar una carta notificant que es faria aquest traspàs, sempre que no manifestessin la voluntat de no pertànyer a l'ACN.

D'aquest any se'n desprèn la ferma voluntat de treballar per la professió però els problemes derivats de la derogació de la Llei de col·legis professionals i el fet que l'ACN era en aquell moment una associació nova i incipient, però poc coneguda pels D-N va fer que la Junta canviés successivament de membres.

L'any 2006 es va aprovar la nova llei de creació de col·legis professionals, la Llei 7/2006, de 31 de maig, de l'exercici de professions titulades i dels col·legis professionals. Aleshores, sota la presidència d'Eva Martín Quesada, es va tornar a presentar la documentació pertinent per a la petició del Col·legi professional.

El 7 de maig de 2008 es va fer una actualització dels Estatuts. Una de les conseqüències d'aquesta va ser el canvi de denominació de l'Associació. Aquesta va passar de ser l'Associació Catalana de Nutricionistes (ACN) per convertir-se en l'Associació Catalana de Dietistes-Nutricionistes (ACDN).

La nova presidenta, Irma Domínguez

Al setembre del 2008 Eva Martín Quesada no pot continuar assumint les tasques de la presidència i la Junta Directiva proposa Irma Domínguez, perquè assumeixi el càrrec de presidenta en funcions fins a ser ratificada en l'Assemblea General següent, la qual va tenir lloc l'any 2009.

Una fita important en aquest període va ser **l'organització de les I Jornades Anuals de Dietistes-Nutricionistes**, la qual va ser coordinada per Nancy Babio i co-coordinada per Joan Trabal. Aquesta Jornada es va fer a la Sala del Mar i va tenir un aforament complet, amb una llista d'espera de més de 40 persones.

Comissió Directiva de l'ACDN.

I Jornada Anual de l'ACDN. Casa del Mar, 2007.

I Jornada de l'ACDN, coordinada per Nancy Babio i Joan Trabal el 2007.

Al setembre del 2010 l'ACDN deixa de pertànyer a l'AEDN. Comença un període de conflictes entre alguns socis i la Junta; neix el grup ACDN-AEDN, el qual comença a fer una recollida de signatures per tal de convocar una assemblea i resoldre la situació entre ambdues entitats.

Ja corresponia renovar-ne la Junta i es va convocar l'Assemblea General ordinària per al 29 de juny de 2012. Poc abans de la data de celebració de l'Assemblea General ordinària, la presidenta Irma Domínguez i la major part de la Junta van decidir dimitir. En va assumir la presidència en funcions M. Betlem Menéndez Moreno, des de principis de juny fins a l'Assemblea General ordinària del 29 de juny de 2012.

La nova Junta Directiva, una junta de consens amb la direcció de Jordi Sarola Gassiot, Nancy Babio Sánchez i Betlem Menéndez Moreno

En les eleccions del 29 de juny de 2012 es va renovar gairebé tota la Junta de l'ACDN. Es van presentar dues candidatures: una d'encapçalada per Nancy Babio i l'altra encapçalada per Betlem Menéndez Moreno.

Arran del fet que ambdues candidatures van empatar, a l'Assemblea es va acordar que es formés una junta de consens formada per dinou persones (les integrants d'ambdues candidatures i tres sòcies més, que van ser escollides dins la mateixa Assemblea). Tenint en compte l'empat, Jordi Sarola (secretari) va parlar amb l'advocat (present a l'Assemblea) sobre què calia fer en aquell cas. L'advocat va dir que o bé s'havia de tornar a votar o bé s'havia d'arribar a un acord. **Les dues candidates a la presidència ho van parlar i van acordar d'escollir una tercera persona per tal que presidís la Junta.** La seva idea era que es conformés una junta nova encapçalada per una direcció (el president i les dues vicepresidentes), uns càrrecs de tresorer i tresorer suplent; secretari i secretari suplent; i 12 vocals.

Al novembre de 2012 el president notifica a les vicepresidentes i la resta de la Junta que no pot continuar assumint la seva funció per motius personals de rellevància i que presenta la dimissió. La Junta Directiva, reunida l'1 de desembre de 2012, designa Nancy Babio com a presidenta en funcions fins a ser ratificada a la següent Assemblea General ordinària del 8 de juny de 2013.

► Constitució del Col·legi de Dietistes-Nutricionistes de Catalunya (CoDiNuCat)

La darrera presidenta de l'ACDN, Nancy Babio Sánchez

La nova Junta s'activa i comença a fer cursos de formació continuada acreditats pel CCFCPS a preus accessibles.

L'ACDN va començar a participar i interaccionar amb altres institucions, entitats científiques, l'Administració i els mitjans de comunicació. Es van reactivar les gestions per a la creació del Consell Tècnic de Nutrició Humana i Dietètica del CCFCPS. Aquest va ser finalment creat el 19 de juny de 2013. En sorgeix el *Butlletí d'Informació* trimestral per als associats, la biblioteca virtual, la bústia de suggeriments. Es reactiven els grups de treball ja creats i s'informa que se'n poden crear de nous.

Finalment, s'aconsegueix la màxima fita de l'ACDN, la constitució del CoDiNuCat, el qual va ser aprovat per unanimitat al Parlament de Catalunya el 7 de març de 2013 i pel Govern el 9 d'abril de 2013.

D'esquerra a dreta: Irma Domínguez, Jordi Sarola, Nancy Babio i Betlem Menéndez. Parlament de Catalunya, 2013.

L'Assemblea constituent del CoDiNuCat, amb la presidenta Nancy Babio Sánchez

En el marc de les IV Jornades de l'ACDN i les I Jornades del CoDiNuCat es va celebrar l'Assemblea constituent del CoDiNuCat, on es va aprovar l'Estatut del col·legi professional. En aquesta Assemblea també es va aprovar el pressupost i la quota anual dels col·legiats i es va escollir la Junta de Govern que lideraria el Col·legi durant els primers quatre anys.

Dietistes-nutricionistes donant suport al Decret de creació del CoDiNuCat, el dia que es va aprovar.

Voluntaris de la I Jornada del CoDiNuCat.

Montserrat Morante, candidata de la Junta renovadora per optar a la presidència del CoDiNuCat.

Nancy Babio, candidata de la Junta de consens per optar a la presidència del CoDiNuCat.

Nancy Babio, presidenta electa del CoDiNuCat (2013-2017).

En aquestes primeres eleccions al CoDiNuCat s'hi van presentar dues candidatures: **la candidatura renovadora, encapçalada per Montserrat Morante Schiaffino, i la candidatura de consens, encapçalada per Nancy Babio**. Ambdues candidatures van exposar públicament a l'Assemblea les seves propostes de govern.

Aquesta primera assemblea del CoDiNuCat va ser la més nombrosa de les assemblees i la primera on es feia servir el vot per correu, per tercera persona i la delegació de vot, amb la qual cosa la participació va ser encara més gran. D'aquestes primeres eleccions en va sortir guanyadora la candidatura de consens, encapçalada per Nancy Babio.

Així doncs, es conformà la primera Junta de Govern del CoDiNuCat el 15 de novembre de 2013.

Assemblea constituent del CoDiNuCat.

Taula de l'Assemblea constituent del CoDiNuCat.

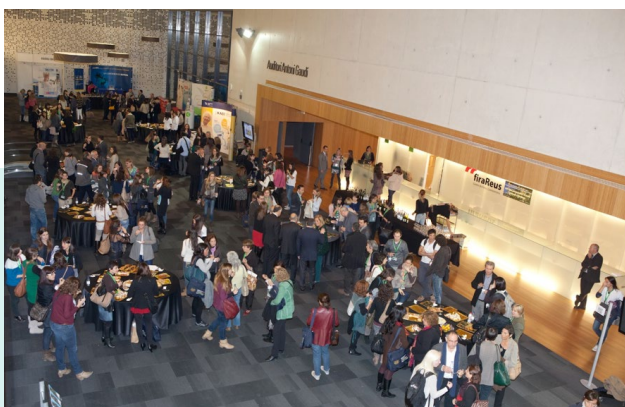

Assistents a l'acte de constitució del CoDiNuCat.

La Junta de Govern escollida: 2013-2017.

Celebració de la constitució del CoDiNuCat.

Assemblea constituent del CoDiNuCat: brindis amb la presidenta electa.

La presidenta del CoDiNuCat agraint la presència de la Núria de Gispert, presidenta del Parlament de Catalunya.

D'esquerra a dreta: Imma Palma, Nancy Babio, Gemma Salvador, Gemma Miranda i Pilar Cervera.

Primera Junta de Govern del CoDiNuCat
l'any 2013.

Primera reunió de Junta de Govern del CoDiNuCat.

Junta de Govern del CoDiNuCat que va culminar la primera legislatura al costat de la coordinadora de l'administració.

Testimonis de les presidentes des de l'ACDN fins al CoDiNuCat

**Montserrat Morante i Schiaffino, primera presidenta
(28 de juny de 2002 – 24 de febrer de 2004)**

“Queda molt camí per recórrer.”

1. Què destacaria com a èxits importants durant el seu mandat?

Vam posar a l'agenda la necessitat de tenir un col·legi professional, i de fet, constituir-nos com a associació catalana responia a un dels requisits que ens van plantejar des del Departament de Justícia.

Però van ser molts anys de lluita per aconseguir donar llum verda a la creació del Col·legi, per la qual cosa l'Associació Catalana va haver de passar de ser un “pur tràmit” a haver de desenvolupar-se en plenitud per donar resposta a les inquietuds dels professionals.

2. Creu que la societat catalana va sent permeable a la importància del D-N per a la seva salut?

Crec que la importància de l'alimentació en la nostra salut és inqüestionable per al conjunt de la societat, però de la mateixa manera crec que encara queda molt camí per recórrer quant a la figura del D-N, tant del seu perfil com de les seves competències professionals.

3. Com veu el moviment col·legial del D-N a Catalunya?

El context en què arriba el nostre col·legi professional ha fet que el nostre moviment col·legial tingui plantejats des dels seus inicis uns reptes que van més enllà de la nostra professió.

Sens dubte el fet d'estar col·legiats ha suposat un avenç significatiu per al D-N, però encara hi ha molt camí a recórrer i, a més, en un context amb altres reptes compartits com el paper dels col·legis professionals a l'Europa del segle XXI, o les competències pròpies del moviment col·legial català, independent al moviment col·legial espanyol.

**Martina Miserachs i Blasco (24 de febrer de 2004
– 20 d'octubre de 2005)**

“La societat és cada cop més conscient que existim.”

1. Què destacaria com a èxits importants durant el seu mandat?

Especialment estic contenta d'haver participat en el que vàrem anomenar Pacte de Barcelona. Estem parlant aproximadament de fa uns quinze anys (o algun més) i, en aquell moment, crec que només hi havia el Col·legi de Dietistes-Nutricionistes de Navarra. Tot i així, a gairebé totes les autonomies s'havien anat creant associacions de D-N (pas previ per a la creació de cadascun dels col·legis professionals). I el que vàrem decidir va ser fer pinya. Com que l'aprovació dels col·legis recau en els governs de les autonomies, a mesura que s'aconseguia un col·legi professional en una comunitat, doncs això ens ajudava a la resta a fer pressió al nostre Govern corresponent.

Així mateix, com que periòdicament ens reuníem tots, en estar en contacte amb associacions en situacions similars, ens ajudava a tirar endavant coneixent diferents estratègies, compartint qualsevol avenç, alegries, etc. Eren moments molt difícils, semblava que el reconeixement de la necessitat de crear un col·legi professional de D-N estava lluny i sabíem que el camí no seria fàcil. Però anàvem avançant i, en qualsevol cas, entre nosaltres, no ens posàvem pals a les rodes.

I per exemple, en aquest acord que vàrem signar entre les diferents associacions, vam aprovar, entre altres aspectes, que tots els estatuts dels futurs col·legis professionals es regirien per uns mateixos criteris.

2. Creu que la societat catalana va sent permeable a la importància del D-N per a la seva salut?

Cada cop més, la societat és més conscient que existim. També que els hàbits alimentaris poden condicionar la nostra salut d'ara i la del nostre futur.

Està clar que queda molt camí per recórrer i fan falta molts mitjans. Per exemple, que en els centres d'assistència primària hi hagi D-N. I en aquest sentit, el Govern hi té una gran responsabilitat (i oportunitat). També fa falta una gran labor d'educació als mitjans de comunicació perquè, per exemple, sempre busquin com a experts en la matèria els nostres professionals (i no a altres tipus de professionals o pseudocientífics).

Però, en qualsevol cas, si mirem enrere s'ha avançat molt. Jo vaig acabar la carrera, la gent em preguntava si muntaria un centre d'estètica o una herboristeria... I ara crec que la societat ja ens té bastant més ubicats.

3. Com veu el moviment col·legial del D-N a Catalunya?

Malauradament no acabo d'entendre la línia que ha escollit el CoDiNuCat de fa anys. Com tampoc la d'altres col·legis. Per exemple, no entenc per què l'aprovació dels Estatuts definitius del CGCODN s'està endarrerint per culpa d'impugnacions a l'organisme que necessitem per funcionar i regular-nos, com qualsevol altra professió d'interès públic. Fa anys pensàvem que podríem tenir obstacles a l'hora d'aconseguir les infraestructures. Però pensàvem que les dificultats vindrien des de fora del col·lectiu. Però mai se'ns va acudir que vindrien des de dins. I com a catalana i que ha viscut l'avenç de la professió de primera mà, m'entristeix molt la situació actual. Així mateix, m'entristeix que el CoDiNuCat, degut a la situació actual amb la resta de col·legis, hagi optat, com a conseqüència de tot plegat, per no estar representat ni a l'EFAD ni a l'AIBAN ni a la ICDA.

Eduard Baladia (20 d'octubre de 2005 – 26 de setembre de 2006)

“Vam aconseguir la independència dels D-N.”

1. Què destacaria com a èxits importants durant el seu mandat?

Quan jo vaig arribar a la presidència de l'ACDN, aquella gaudia de molt poca independència i capacitat per desenvolupar les seves funcions.

D'una banda, cal recordar que als seus inicis, l'AEDN havia estat fundada per D-N catalans i que durant molt de temps els esforços dels D-N catalans van ser dirigits a fer avançar l'AEDN, i eren cridats a formar part de l'AEDN, atès que l'ACDN

no existia o no es coneixia. Tant era així, que inclús bastants anys després de firmar-se el Pacte de Barcelona, en què es va acordar que la Junta Directiva de l'AEDN quedaria formada pels presidents de les associacions (i col·legis quan existissin), i després de la creació de l'ACDN encara un percentatge molt alt de socis de l'AEDN eren D-N catalans. De fet, l'ACDN no comptava amb socis propis, ja que tots anaven a parar a l'AEDN, una entitat amb molta més força.

Recordo que una de les primeres coses que vaig fer va ser començar a negociar una cessió de socis entre l'AEDN i l'ACDN. El principal problema i resistència que va sorgir va ser poder sostenir l'AEDN en el cas que tots els socis catalans fossin transferits a l'ACDN. Cal pensar que el mateix estava succeint en altres comunitats, però potser amb menys repercussió econòmica degut al fet que realment érem molts catalans a l'AEDN. Aquestes negociacions es varen dur a terme amb Giuseppe Russolillo, que era el president de l'AEDN en aquell moment. Al final es va trobar una solució: se cedien els D-N a l'ACDN, però es pagava un cànon a l'AEDN per assegurar que entre totes les associacions autonòmiques es mantenia l'estatal (és a dir totes les associacions autonòmiques pagaven aquest cànon en funció del nombre de socis).

Crec que va ser un moment molt important per als D-N catalans; va ser el moment en què va néixer la possibilitat de començar a caminar cap a objectius propis amb recursos suficients. El meu mandat el vaig fer acabar quan vaig veure que existia una Junta Directiva que funcionava bé; tothom sabia que jo mai havia volgut el càrrec de president.

2. Creu que la societat catalana va sent permeable a la importància del D-N per a la seva salut?

No tinc molt a aportar. He estat catorze anys fora de Catalunya, i estic especialment desconnectat dels moviments com a professió. Tanmateix, estic segur que molta població i, per descomptat, altres professionals ens coneixen molt millor que temps enrere.

3. Com veu el moviment col·legial del D-N a Catalunya?

De nou, no tinc molt a dir. Tinc pendent donar-me d'alta al Col·legi, i la veritat és que estic molt lluny de conèixer la deriva col·legial a Catalunya.

**Eva Martín Quesada (26 de setembre de 2006 –
setembre de 2008)**

“El nostre moviment és molt actiu.”

1. Què destacaria com a èxits importants durant el seu mandat?

Durant el temps que jo vaig estar a la Junta de l'ACDN (primer com a vocal i després com a presidenta) es va treballar molt per posar en ordre la base de dades i actualitzar-la, per apropar-nos a tots els socis amb una comunicació més directa i propera dins de les possibilitats que teníem en aquell moment (tant econòmiques com tècniques i de personal).

No sé si ho podríem qualificar d'“èxit”, però una de les tasques en què més vam treballar i hi vam posar més empenta i decisió va ser en la gestió de la borsa de treball. Les persones que en aquell moment n'integràvem la Junta, creiem que era molt important canalitzar les ofertes laborals que ens podien arribar i fer que aquella possibilitat de feina arribés als màxim nombre d'associats. Per començar, necessitàvem tenir les dades actualitzades, sobretot una adreça de correu electrònic per mantenir contacte amb els socis. Diverses persones de la Junta van crear la primera pàgina web de l'ACDN, força bàsica ja que no eren professionals del tema, però importantíssima per publicar l'Associació i donar-la a conèixer tant a professionals com al públic en general.

2. Creu que la societat catalana va sent permeable a la importància del D-N per a la seva salut?

Crec que cada vegada més la societat és conscient de la importància de l'alimentació en la salut i, per sort, cada vegada se sap més qui són els professionals formats per donar consell alimentari. Fa uns quants anys, quan deies que eres D-N, la següent pregunta era quina era exactament la teva feina...

3. Com veu el moviment col·legial del D-N a Catalunya?

Doncs crec que actualment el moviment col·legial és molt actiu, i en relativament pocs anys s'ha creat una estructura molt sòlida i s'ha aconseguit col·locar el nostre col·legi professional al costat d'altres de molt més consolidats en tots els aspectes. Penso que s'ha treballat moltíssim per donar a conèixer la professió i els professionals i guanyar el respecte de la societat i d'altres professionals.

Irma Domínguez (setembre de 2008 – 29 de juny de 2012)

“La societat ens coneix molt més.”

1. Què destacaria com a èxits importants durant el seu mandat?

És l'any 2005 quan vaig començar a l'ACDN com a vocal. En aquell moment ens vam trobar una associació sense activitat pròpia, la seva existència només es justificava per tal de cursar la sol·licitud del col·legi oficial.

Així que vam començar a treballar molt activament persones noves que volíem una associació més accessible per a tothom, per donar a conèixer la professió a la societat en general i per afavorir el corporativisme professional. Durant aquest temps, les presidències van durar poc temps, en el meu cas, vaig assumir-ne la presidència en funcions l'any 2008 (ratificada després) fins al 2012.

Alguns treballs i fites aconseguides van ser els següents:

1. Vam donar-nos a conèixer i vam assolir aliances polítiques per tal d'aconseguir l'aprovació del desitjat col·legi oficial.
2. Vam contactar amb les universitats de Catalunya per tal d'anar a presentar l'Associació a tots els nous titulats en Nutrició Humana i Dietètica, i així afavorir l'agrupament de tots nosaltres.
3. Vam desenvolupar –amb els nostres coneixements limitats– una primera pàgina web molt senzilla que ens va ajudar a tenir presència a Internet. També vam publicar a la web les consultes privades de D-N que volguessin sortir amb els seus serveis i localització.
4. Vam millorar el funcionament de la borsa de treball per facilitar l'accés a ofertes laborals a tots els socis.
5. Vam treballar per aconseguir ofertes i descomptes diversos per als socis, així com una assegurança de responsabilitat civil a un preu raonable.
6. Es va aconseguir la incorporació de la figura del D-N a la borsa de treball de l'Institut Català de la Salut, malgrat que són poques les places que trobem a la sanitat pública.
7. Vam aplicar la legislació pertinent per tal de fer un registre correcte de les dades personals i bancàries dels socis.
8. Vam iniciar les primeres jornades de D-N de Catalunya i es van posar en marxa activitats formatives adreçades a socis.
9. Es van crear grups de treball per a diversos temes d'interès de la professió i els socis.

L'avenç de l'Associació va ser molt important i cada any vam veure com s'incrementava el nombre de socis d'una manera espectacular. Va ser un èxit realment aclaparador i vam gaudir molt d'aquesta època. L'ACDN era una associació molt activa i la més gran d'Espanya. També vam trobar suport i sinergies constructives amb les associacions de Madrid i Andalusia, segona i tercera associacions per nombre d'associats. Les associacions més grans som les que vam patir processos més complicats per aconseguir el col·legi professional.

D'una altra banda, ens vam trobar amb una crisi important dins de l'AEDN, atès que es volia aprovar una reforma estatutària que els serveis jurídics de l'ACDN ens van desaconsellar. Des de l'ACDN vam demanar tractar aquests punts a l'AEDN i consultar els socis, però la resposta no va ser gaire assertiva. L'AEDN va establir una data i va procedir a la nostra expulsió abans de poder tractar la situació com ens hagués agradat. Alhora, sabíem que l'aprovació del Decret de creació del Col·legi era imminent, però malgrat aquesta propera i molt treballada situació, vaig haver de presentar la meua dimissió de la presidència. Aviat es va aprovar el Decret per a la constitució del Col·legi. En realitat, m'alegro que s'encarreguessin d'aquesta feina persones amb més forces i amb il·lusió pel projecte.

2. Creu que la societat catalana va sent permeable a la importància del D-N per a la seva salut?

Crec que avui en dia la figura de D-N té un doble reconeixement que abans no tenia. D'una banda, el reconeixement de la nostra figura i funcions per part de les altres professions sanitàries i de les institucions en general; i d'una altra, la societat ens coneix molt més.

Avui dia podem parlar entre iguals amb altres sanitaris, ens coneixen i ens valoren. Cada vegada hi ha més persones que reconeixen la importància d'una bona alimentació o nutrició i els darrers anys s'han implementat accions importants de salut pública i polítiques en aquest sentit: menús infantils a les escoles supervisats,

aquest any [Barcelona és la capital mundial de l'alimentació sostenible](#), etc.

Actualment, crec que Internet ha democratitzat la comunicació i molts companys han aprofitat molt bé les xarxes. S'han convertit en grans referents amb molts seguidors. Es tracta d'una demostració clara sobre quina és la professió millor formada per fer-ho.

Les institucions que volen contractar un professional de la nutrició pensen directament en D-N. També trobem moltes empreses liderades per D-N que han afavorit aquest desenvolupament. No ha estat gaire fàcil arribar on som ara.

Però també crec que, malgrat aquests avenços, a nivell sanitari, la majoria dels D-N actius treballen a l'àmbit privat i això fa que els nostres serveis només siguin accessibles principalment a les persones que s'ho poden permetre i molta part de la societat no té accés a la nostra atenció. Encara és anecdòtica la presència dels D-N en un lloc tan necessari com l'AP. I malauradament em sembla que la situació sanitària actual per la pandèmia farà molt complicat que es puguin aconseguir millores en aquest sentit.

En resum, són molts els avenços però encara hi ha moltes qüestions que no ens agraden i un camí molt llarg per davant.

3. Com veu el moviment col·legial del D-N a Catalunya?

En general, crec que la feina desenvolupada pels D-N parla per si sola. Tenim molt bons professionals.

Ara, el CoDiNuCat ja és una entitat establerta i crec que comença una nova època que es dirigeix cap a un futur incert i canviant. Potser caldria repensar quines són les necessitats del nostre col·lectiu per definir fites renovades davant de noves necessitats dels D-N d'aquests temps, i especialment com potenciar la borsa de treball del Col·legi.

Jordi Sarola Gassiot (29 de juny de 2012 – 8 de juny de 2013)

“Les xarxes socials ens han donat visibilitat.”

1. Què destacaria com a èxits importants durant el seu mandat?

Vaig començar amb la vinculació professional a l'ACDN l'any 2010 com a vocal. Tenia moltes ganes d'aportar, em feia moltíssima il·lusió entrar a l'ACDN. El meu desig era sumar i treballar per créixer, ajudar a fer formació de qualitat (en aquell moment parlàvem de l'aprenentatge permanent i donar suport perquè un dia es pogués crear el col·legi professional. Durant els últims anys de l'ACDN, la creació del CoDiNuCat i el meu mandat de 2012 vaig seguir treballant per al col·lectiu. En cap moment vaig presentar-me a la presidència, va ser la casualitat de l'empat entre les dues candidates encapçalades per Nancy Babio i Maria Betlem Menéndez el què m'hi va portar; per tant, la meua presidència va ser transitòria i de pocs mesos –jo en diria un formalisme–, no m'he sentit mai president. Parlar d'èxits seria molt pretensions i jo no ho soc gens. Vaig treballar molt com a vocal i més tard com a vicepresident, des de tots els punts de vista, i vaig aportar sempre el millor de mi mateix, amb més o menys èxit, segurament en els anys més convulsos de la professió.

2. Creu que la societat catalana va sent permeable a la importància del D-N per a la seva salut?

Absolutament. No té res a veure la concepció del D-N del període 2008 o 2015 a la d'ara. S'ha fet molta promoció de la professió, però sobretot penso que el *pool* de professionals ha augmentat moltíssim i s'han omplert tots aquells espais ocupats per professionals no qualificats o procedents d'altres àmbits. Això ens ha donat a conèixer. Penso que actualment ja tothom a Catalunya coneix la professió i bona part s'ha visitat amb un professional qualificat o directament col·legiat. Crec que han estat molt importants les xarxes socials, que han donat visibilitat a aquest conjunt de professionals que ens hem anat desenvolupant cada un en un àmbit diferent de la nutrició i l'alimentació.

3. Com veu el moviment col·legial del D-N a Catalunya?

Catalunya ha liderat aquest moviment professional des dels inicis. Aquí, des d'abans de l'any 2008, hi ha hagut sempre gent disposada a sacrificar temps personal a canvi de res pel bé de la professió, per crear un moviment pioner a l'Estat espanyol per reclamar les seves competències professionals i el seu lloc a l'àmbit de la salut pública i privada. Amb les xarxes socials s'ha expandit i ara li toca seguir pujant esglaons en les administracions públiques. El moviment és jove i té salut; per tant, en els propers anys només podem tenir èxits.

Entrevista a Nancy Babio. Balanç del 2013-2021

“Hi ha molt d'atur a la professió i hauríem de reduir l'oferta universitària.”

Parlem amb la doctora Nancy Babio gairebé finalitzant el seu mandat.

Ha fet i impulsat tants projectes que és difícil fins i tot reflectir-los en una memòria com aquesta. Ha tingut la delicadesa de subratllar, als qui escrivim aquest relat, que no oblidem destacar que

“tot el fruit collit ha estat possible gràcies a l'entrega dels membres de la Junta Directiva, dels membres del Consell Assessor, dels col·laboradors i de tots els col·legiats que han brindat, amb generositat, la seva obstinació i les seves hores d'oci, per construir i fer gran aquesta institució, que és reconeguda a Catalunya, a l'Estat espanyol, i a tota Europa i Amèrica Llatina.”

Són nombrosíssims els treballs de recerca i de posició que han deixat una petjada indeleble en la societat i que han estat reconeguts per les autoritats, les universitats, la comunitat científica, les societats de pacients, les organitzacions dels professionals sanitaris i dels mitjans de comunicació, entre d'altres. Durant el seu mandat, ha tingut alguns dies que desdejunar amb malestar degut principalment als comentaris d'alguns influenciadors i intrusos que pul·lulen per les xarxes socials recomanant fórmules màgiques per aprimar-se o curar-se d'una malaltia greu, amb tot el que implica confondre i enganyar la gent. La fa sortir de polleguera quan llegeix o escolta tuits, memes i bestieses de molt diversa índole de gurus de la pseudociència. “El problema és que la gent pot emmalaltir o empitjorar si segueixen aquests dictats”, diu la doctora Nancy Babio amb aire de preocupació.

També ha suportat directament crítiques sobre que està al servei de tal o tal altra tendència o empresa, una qüestió radicalment falsa que aclareix més a baix en aquesta entrevista. La veritat és que no s'ha ocultat mai davant les crítiques i s'ha comportat com un parallamps que rep la descàrrega i es manté incòlume perquè és una persona íntegra. Recordo aquella resposta que va donar Beethoven quan li van dir que hi havia crítics musicals que l'injuriaven i ell contestava: “Quina pertorbació produeixen unes mosques en la cara d'un cavall en una fogosa carrera?”

Dialoguem amb ella. Vostè canvia la denominació d'ACDN per CoDiNuCat, per què van canviar la denominació?

No va ser un canvi de denominació, sinó **un canvi d'entitat jurídica**. L'ACDN era l'Associació Catalana de Dietistes-Nutricionistes i tenia com a objectiu la creació del col·legi professional i una vegada creat el Col·legi, estava dins dels seus objectius la dissolució d'aquesta associació i la cessió de tot l'actiu al col·legi professional.

Vaig tenir la sort de ser l'última presidenta de l'ACDN, a més qui va liderar la Junta Gestora del CoDiNuCat i de la Junta que en va dissoldre l'Associació el 31 de maig de 2014, atès que finalment el dia 15 de novembre de 2013 constituïm el CoDiNuCat.

Van ser molts anys de lluita per aconseguir aquesta fita històrica, ja que durant molt de temps la Llei de col·legis professionals va estar derogada i no es constituïen col·legis, i després durant molts anys va faltar voluntat política.

L'ACDN va néixer el Dia Internacional de la Dona, el dia 8 de març de 2001, i el Parlament de Catalunya va aprovar la constitució del CoDiNuCat el dia 7 de març de 2013, gairebé també el mateix Dia Internacional de la Dona; de fet, el col·lectiu està format per més del 90% de dones. El CoDiNuCat va ser aprovat el 9 d'abril pel Govern i, finalment, es va constituir el 15 de novembre de 2013.

Més de dotze anys lluitant per aconseguir la incorporació de dret públic que representés a tot el col·lectiu professional de dietètica i nutrició de Catalunya.

Diversos membres de l'ACDN al Parlament de Catalunya el 7 de març de 2013, dia de l'aprovació del Decret de creació del CoDiNuCat.

Van ser molts anys, però finalment van donar els seus fruits aconseguint uns fruits molt bons, com l'olivera. Metafòricament ho vaig plasmar en el discurs inaugural que vaig fer en les Jornades dins de les quals es constituïa el CoDiNuCat. (A l'apartat 6, "Discursos i articles notoris de la presidenta del CoDiNuCat" es recull un extracte d'aquest discurs).

L'hi preguntem. El seu mandat és prolífic, són vuit anys d'intensa activitat. És la primera presidenta que li dona to i sentit al Col·legi. Els anteriors presidents són efímers perquè en el període 2001-2012 hi ha ni més ni menys que set presidents. És vostè la primera que no només exhaureix el seu mandat, sinó que a més repeteix. Han estat vuit anys, sense tenir en compte la presidència de l'ACDN. A què s'ha degut la seva permanència? Destaquí els èxits del seu mandat com a presidenta del CoDiNuCat durant aquests vuit anys.

Quan va néixer l'ACDN, depenia de l'AEDN, no tenia control dels seus socis. Va ser l'any 2006 quan es va començar a administrar autònomament. En aquell moment, hi havia molt pocs D-N a les juntes, molt joves, amb moltes ganes de fer coses, però la necessitat de donar a conèixer la professió, inserir-se professionalment, sumat a la poca experiència del món associatiu i sent una activitat altruista, va ser la causa –crec– que la Junta durés poc temps.

En el meu cas, puc dir que, com que vaig ser formada a l'Argentina, on la carrera té noranta anys d'existència i el món associatiu té molt de pes, el meu altruisme i la meva entrega a la professió em van portar a aquest lloc. Ho porto a la sang.

Per què he estat tants anys? D'una banda, perquè soc una apassionada del que faig, perquè m'agrada l'excel·lència en tot el que faig, perquè no m'agrada deixar les coses a mig fer, i quan assumeixo un repte, soc conseqüent i compleixo amb excel·lència la responsabilitat que assumeixo. Però, probablement el fet de tenir una feina estable i no ser autònoma ha permès que pugui compaginar el meu temps lliure intentant obrir camins i consolidar la professió. Com a professora tinc a la meua esquena moltes promocions de D-N i crec que és una obligació obrir camins, i més, si ho puc fer, perquè al cap i a la fi algú ho ha de fer, i això a mi m'enorgulleix. Però, la raó principal és que el meu altruisme per la meua professió ho porto a la sang, fruit de la passió que m'han inculcat els qui em van formar.

The best, we still alive!

Durant aquests anys hem fet moltes coses, no només jo, sinó també la Junta que em va acompanyar i em va donar suport, especialment els quatre que estem junts fa més de vuit anys: Marta Planas, Miguel Reverte i Inés Navarro. Tots quatre som com nosaltres ens diem "The best, we still alive!" (*Riu.*) També vull destacar l'assessorament de Gemma Salvador, que sempre ens ha estat donant suport.

Aquest quartet de persones vam coincidir el 2012, no ens coneixíem molt, però a tots quatre ens unia les ganes d'activar l'ACDN, aconseguir el col·legi professional i no repetir els errors que vèiem a l'AEDN.

Arran del conflicte entre l'AEDN i l'ACDN, l'ACDN estava una mica estancada i em van suggerir que em presentés a la presidència de l'ACDN. Vam formar una junta molt potent, persones amb molta trajectòria professional i experiència. Amb un objectiu clar: treballar i fer créixer la professió. Vam crear el col·legi professional; hem aconseguit constituir el Consell Tècnic de Dietètica i Nutrició dins del Consell Català de les Professions Sanitàries; hem treballat intensament i estretament amb l'ASPCAT, amb diversos estaments del Departament de Salut, participant en diversos projectes i consensos. Hem aconseguit entrar en el projecte de la recepta electrònica i tenir el nostre propi perfil en els programes de gestió per pautar la nutrició enteral domiciliària. Som l'única autonomia que els D-N podem pautar la NED!

Participem en totes les guies d'alimentació de l'ASPCAT; hem creat consensos amb el Departament de Salut; constituïm diverses comissions al Fòrum de Diàleg Professional, on vam poder fer molt per reivindicar la nostra professió, perquè es tingués en compte com a prioritària per ser incorporada a l'AP.

Formem part de la Comissió Assessora en Teràpies Complementàries en el Marc del tractament del càncer i d'altres malalties greus; de la Taula de diàleg de trastorns de la conducta alimentària.

Gràcies a la compareixença en la qual vaig reivindicar la necessitat de la nostra figura a l'atenció primària, el Parlament de Catalunya ens va oferir esdevenir grup d'interès i ja estem inscrits com a tals.

Per què deixa ja la presidència? Li ho imposen els Estatuts?

Deixo la presidència perquè mai va ser la meva intenció ser reelegida ni eternitzar-me al càrrec.

Quan vam fer els Estatuts al CoDiNuCat volíem limitar el mandat perquè **l'experiència ens diu que el fet de romandre-hi molts anys impedeix que hi hagi aire fresc perquè avancin els projectes**. La Llei de col·legis estableix que la presidència es pot mantenir en el càrrec un màxim de tres períodes, és a dir, fins a dotze anys. No obstant això, quan estàvem debatent els Estatuts amb la Junta Gestora del CoDiNuCat, vaig proposar que no es pogués repetir en el càrrec. El motiu n'era la mala experiència viscuda en altres col·legis i sobretot l'experiència viscuda a l'AEDN, on hi va haver un enquistament al poder, i això no és gens bo. Després de molt de debat, no es va acceptar la meua proposta, però vam optar per una opció intermèdia: vam fer constar als Estatuts la possibilitat que només es pogués ocupar el càrrec durant vuit anys consecutius. No obstant això, la Junta va considerar que hi havia d'haver almenys una reelecció. Quan vaig fer el discurs inaugural, vaig dir que el CoDiNuCat hauria de tenir l'esperit que tenen els castellers, de tenir un cap de la colla que es vagi renovant. En això hi he cregut sempre.

Després del meu primer mandat de quatre anys (més un com a última presidenta de l'ACDN) i després de superar un recurs contenciós que va durar els nostres tres primers anys, l'any 2018 em van demanar que seguís. Recordo que, en una reunió, una molt respectada D-N, Anna Pibernat, que té una alta trajectòria professional, em va dir que no podia deixar el CoDiNuCat, que era una irresponsabilitat si no renovava perquè hi havia moltes coses fetes i per fer, i que la cara visible davant l'Administració era jo. El sentit de la responsabilitat és una cosa que a casa meua em van inculcar molt, ho porto molt arrelat a la sang. En el moment que vaig sentir la paraula *responsabilitat*, vaig acceptar assumir-la, amb la condició que ella estigués a la Junta i que m'ajudés a conformar la nova Junta. Per tant, el segon període per a mi va ser una cosa que no era per desig, sinó per

De dreta a esquerra: la vicepresidenta del CoDiNuCat; el representant del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca; el conseller de Justícia; el director de l'Agència Catalana del Consum; un representant del Govern de la Generalitat de Catalunya; l'alcalde de Reus; la presidenta del Parlament de Catalunya; la presidenta del CoDiNuCat; vocal de la Junta del CoDiNuCat, i la vicerectora de la Universitat Rovira i Virgili.

sentit de la responsabilitat. Actualment, **els Estatuts estableixen dos períodes consecutius, per la qual cosa compleixo el que s'estableix i vam acordar.**

Com han estat les relacions amb els polítics? Ha tractat amb tots els grups polítics, quin d'ells ha estat el més sensible a les propostes del CoDiNuCat?

Som apolítics, però hem mantingut una relació correcta amb tots ells, però mantenint la nostra independència. Des d'un inici vam tenir molt bona acollida entre els representants del Govern. De fet, malgrat que l'acte de constitució es va fer a Reus un 15 de novembre a les 20 hores, hi van assistir representants del Govern de la Generalitat de Catalunya molt importants com l'alcalde de Reus i diversos consellers, fins i tot la presidenta del Parlament, Núria de Gispert, els consellers de Justícia i d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, el director de l'Agència Catalana del Consum, entre moltes altres persones destacades.

Durant el nostre mandat vam fer una compareixença en el moment previ al finiment de la legislatura, el 2017, i va ser fantàstica perquè tots els grups parlamentaris ens van tractar molt bé. Cap d'ells hi va dir res en contra. Ens vam sentir molt ben acollits en la reivindicació que fèiem que els D-N estiguéssim a l'AP.

Amb les empreses d'alimentació i de restauració col·lectiva ha aconseguit èxits capdavanters? Els han donat suport?

Respecte a les empreses d'alimentació, el CoDiNuCat, de la mateixa manera que ha estat apolític, ha volgut sempre ser independent de les empreses i no tenir-hi conflictes d'interès. Com a col·legi, tenim clar els diferents àmbits en els quals un D-N pot desenvolupar la seva professió i el codi deontològic ens dicta que com a professionals sanitaris hem de promoure una alimentació saludable per a la població. Ara bé, només permetem la col·laboració a les jornades de les empreses que tenen un departament d'R+D i els productes de les quals tenen un perfil saludable. Són les que han pogut participar en els congressos i les jornades que organitzem, sense immiscir-se mai en el nostre programa científic. Si hi havia alguna taula patrocinada per alguna empresa, aquesta taula estava clarament definida com a tal i era aliena i paral·lela al programa científic. D'altra banda, hi ha molts D-N que treballen en empreses de restauració. En concret, ARCASA aposta molt pel D-N i per projectes d'educació nutricional. Cada any, ha col·laborat en les jornades del CoDiNuCat, ja sigui aportant un estipendi o bé a través de la formació dels D-N que formen part de la seva plantilla. És una de les empreses que va merèixer un reconeixement per part del CoDiNuCat pel seu suport als D-N.

Hi ha hagut molta controvèrsia amb la creació del Consell General de Col·legis Oficials de Dietistes-Nutricionistes. Al final, com han quedat les relacions del CoDiNuCat amb aquesta entitat?

Pel que fa al CGCODN, la controvèrsia s'ha plantejat perquè cinc col·legis, sense promulgar-se la Llei que empara la constitució del Consell, s'havien constituït en una associació civil de col·legis que funcionaven com un fals Consell Oficial. El dia 1 de març de 2019 constituïm el CGCODN, el qual actualment té la seva entitat jurídica; tenim relació amb l'Institut Nacional d'Estadística, amb els diferents estaments estatals, però és cert que hi ha aquesta divisió de col·legis. Set col·legis que conformen el 80% dels col·legiats de tot l'Estat espanyol estem a favor del CGCODN, i ara està en mans dels tribunals perquè dirimeixin aquest conflicte.

Quins són ara els temes pendents que cal abordar a curt termini?

La incorporació del D-N a l'AP, després del consens sobre la proposta que vam fer, que està avalada per l'Associació de Metges de Catalunya i l'Associació d'Infermeria Familiar i Comunitària d'atenció primària i per l'ASPCAT. És un document en el qual vam demostrar la disminució de la despesa sanitària en medicaments, ingressos hospitalaris i visites mèdiques gràcies a la incorporació del D-N a l'AP. Aquesta és una assignatura que creiem que el Govern està convençut d'assumir. De fet, hi ha una promesa i una partida pressupostària destinada a incorporar 150 D-N a l'AP i esperem que això sigui un fet. El problema polític de Catalunya ha fet que tot això s'endarrereixi.

Un altre problema que cal abordar a curt termini és el limitar el nombre d'universitats que imparteixen la titulació. Actualment, hi ha 33 universitats en tot l'Estat espanyol, cinc a Catalunya. Sabem que, actualment, hi ha una proposta d'una universitat en línia que considerem fermament que no és necessària perquè la taxa d'atur al nostre col·lectiu és bastant alta. A més, tenim més del 35% de D-N que cobren menys de 18.000 euros l'any, això significa que són mileuristes. Hem de buscar-hi una solució.

Crida l'atenció que com a argentina arribés a Reus l'any 2003 i que en poc temps s'integrés a la URV i que parli el català molt bé i que gaudeixi de tant de prestigi al món acadèmic, en el qual li han concedit tres premis el darrer any. És una carrera brillant. Digui'ns com ho ha aconseguit.

El meu currículum va arribar de casualitat a la universitat, i des de la URV em van contactar estant-me jo a l'Argentina. Per aquestes coses de la vida al final vaig decidir emigrar i vaig arribar de l'única manera que em van ensenyar els meus pares, treballant, i per la meua manera de ser que busca l'excel·lència en tot el que faig, sumat a la meua perseverança, tenacitat, a la meua capacitat de treball i a la meua passió per la professió crec que qualsevol cosa s'aconsegueix a la vida.

Volia realment fer recerca i vaig venir atreta per fer el doctorat. La meua intenció era tornar al meu país, però es van donar les circumstàncies propícies per continuar, de la qual cosa estic molt satisfeta.

Respecte al premi que m'han concedit, és una de les coses que realment em reconforten perquè després de vint-i-cinc anys de carrera professional el fet que reconguin la teua qualitat docent és una cosa molt encoratjadora. Però per sobre dels premis el que més satisfacció em produeix és l'agraïment dels alumnes o que em diguin que "gràcies al teu consell de seguir en aquesta línia i buscar el meu somni avui puc dir que vaig aconseguir aquesta meta" o el fet de demanar-me una carta de recomanació i després agrair-m'ho perquè han aconseguit una feina. Per descomptat, ajudar donant una empeneta a algú que s'ho mereix i té mèrits per obrir-se camí per si mateix i capacitat, tenacitat i passió per la professió, això és realment el que em reconforta, ajudar la gent en tots els àmbits en què ho pugui fer.

5. ENTREVISTA A DIVERSOS MEMBRES DEL CoDiNuCat

1. Quin fet destacaria com el més important o transcendent en aquests vuit anys de mandat?
2. Què creu que és el més urgent abordar en el futur més immediat?
3. Què aconsellaria a un estudiant, a part de col·legiar-se, quan acabi?
4. Creu que la societat percep la importància de la figura del D-N? En la seva opinió, què s'hauria de fer per destacar-ne la figura, en cas que contesti que no està prou reconeguda?
5. De totes les seves reivindicacions en aquests anys, quina és la més necessària i urgent?
6. Com està la professió en la branca que vostè exerceix (restauració col·lectiva, privat, clínica, etc.)

Imma Palma, membre assessor del CoDiNuCat

“El més important és que siguem reconeguts a l'atenció primària.”

1. Destacaria el paper que ha desenvolupat el Col·legi per visibilitzar el D-N en tots els àmbits professionals en els quals pot actuar i també davant els estaments governamentals, perquè ens tinguin en compte i ens vagin incorporant al sistema nacional de salut.
2. Aconseguir que el D-N ocupi un lloc important i pugui desenvolupar la seva professió a l'atenció primària i també en la nutrició comunitària.
3. Que continuï formant-se per desenvolupar adequadament la seva activitat professional i col·laborar amb altres sanitaris de la salut demostrant que és coneixedor de l'alimentació i com un factor decisiu de la salut i la prevenció de la malaltia.
4. La societat percep cada vegada més la importància d'aquesta figura, però el que passa és que fins i tot queda camí per recórrer en el camí d'entendre quin és realment el paper del D-N.
5. Considero que el més important és que el D-N sigui reconegut a l'AP.

Gemma Salvador, membre del Consell Assessor del CoDiNuCat

“S’han de crear llocs de treball a l’àrea de la salut pública.”

1. Crec que hi ha molts processos i fets importants que cal destacar i alguns de transcendents al llarg d’aquests primers vuit anys de vida del CoDiNuCat. M’agradaria destacar-ne deu:

- La mateixa creació i dinamització del CoDiNuCat, que no va ser gens fàcil. Poder-lo tirar endavant, fer-lo créixer i donar-lo a conèixer ha requerit molt d’esforç i dedicació de professionals que hi han invertit temps, fora de les seves jornades laborals, en benefici de tot el col·lectiu professional.

- L’intens i fructífer treball fet per estrènyer les relacions amb les administracions, especialment, el Departament de Salut, amb diferents grups de treball, i també amb els departaments d’Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació; d’Educació, i d’Universitats. Un treball molt destacat amb entitats del tercer sector i associacions de malalts i familiars i amb associacions de consumidors.

- La lluita esgotadora per tenir una representativitat adequada a l’àmbit estatal.

- La iniciativa i empenta en la creació de la SEDYN.

- La defensa legal dels col·legiats.

- La comunicació i la transparència.

- La diversitat i la qualitat de l’oferta en formació continuada, així com els documents de posició i la participació en documents de consens interns i externs, vinculats a temes d’alimentació, nutrició i salut. Per descomptat, la qualitat i interès de les jornades i congressos que s’han celebrat de forma descentralitzada al llarg d’aquests anys.

- Destacar el treball dut a terme per reivindicar la presència del D-N a l’AP, que ha anat acompanyat del document *La disminució de la despesa sanitària associada a la incorporació del dietista-nutricionista a l’atenció primària*.

- La compareixença del CoDiNuCat davant la Comissió de Salut del Parlament de Catalunya al juliol del 2017.

- La bona salut econòmica de l’entitat.

2. Continuar amb les línies de treball iniciades. Posar èmfasi especial en el procés per a la creació de llocs de treball a l’entorn de l’AP i comunitària de salut. Invertir i vetllar per l’ampliació d’horitzons professionals dels D-N.

3. Continuar formant-se en camps de coneixement que els permetin obtenir perfils professionals exclusius i diferenciats. Identificar el valor i les possibilitats del treball transversal amb altres professionals: de la salut; la comunicació; la producció i distribució d’aliments; la cooperació; la gestió, etc.

4. No contesta.

5. Crec que al llarg d’aquests anys s’ha fet una gran labor en aquest sentit: en l’àmbit clínic, en el de la restauració, els grups de recerca, les empreses d’alimentació, la salut pública i fins i tot la cooperació es coneix i reclama el D-N. Aquesta situació ha estat resultat, en part, d’un grup de professionals que han liderat en els diferents entorns estudis i programes, amb grans resultats i creant la necessitat del professional en diferents camps d’activitat.

6. El meu és l’àmbit de la salut pública i la nutrició comunitària. Detecto la necessitat de més formació en aquest àmbit en els alumnes que cada any rebem en pràctiques. Crec que la salut pública, la nutrició comunitària i la promoció de la salut en general són un gran àmbit de treball per a D-N, però es requereix més formació tant de grau com de postgrau en aquest sentit.

Cristina Moreno, membre de la primera Junta de Govern del CoDiNuCat

“S’haurien de crear especialitats oficials dins de la nostra activitat.”

- 1.** Aconseguir que els D-N siguin presents a l'AP en els pròxims anys.
- 2.** Crear especialitats oficials com tenen altres professions sanitàries. Això donaria més concreció i especificitat a la nostra professió. Sembla una exigència que hàgim de ser experts en tots els àmbits.
- 3.** Especialitzar-se en algun dels àmbits de la dietètica i la nutrició. Tenir clar que no té per què ser necessari estar al dia de tot el que es relaciona amb la dietètica i la nutrició; ser crític i, sobretot, no veure els altres professionals sanitaris com a rivals. Quant a l'àmbit clínic, recomanaria aliar-se amb altres professionals sanitaris per crear sinergies.
- 4.** No està prou reconeguda, però si mirem enrere, ho està més que abans. Fins fa relativament poc no era habitual incloure com a col·laboradors els D-N a la televisió, la ràdio, llegir articles de premsa o llibres publicats únicament i exclusivament per D-N. Quant a l'àmbit clínic, crec que es podrien fer aliances amb tots els col·legis de professionals sanitaris perquè vegin la necessitat de disposar de nosaltres en els seus equips. Per exemple, a les consultes mèdiques privades pràcticament tot metge té un infermer. De la mateixa forma, crec que hauria de comptar amb un D-N i no únicament derivar-nos pacients amb l'objectiu de disminuir el pes.
- 5.** Destacar la nostra necessitat de ser presents a l'atenció primària en unes ràtios adequades, ja que malgrat que aconseguim que en un futur pròxim hi siguem, el nombre serà insuficient.
- 6.** A Catalunya, la meva impressió és que les D-N clíniques hospitalàries estem molt ben situades. Pràcticament som presents en gairebé tots els hospitals i estem contractades com a tals, tot i que encara som lluny d'estar en les ràtios recomanades. Això sí, falten concursos públics d'oposició. En altres comunitats malauradament acostumen a estar en pitjors condicions i no tenen tanta autonomia, sinó que sovint depenen de facultatius.

Isabel Megías, membre de la primera Junta de Govern del CoDiNuCat

“La recepta electrònica per a la nutrició enteral ha estat un gran assoliment.”

1. En primer lloc, destacaria que el col·legi de D-N va provocar la unió entre tots els professionals i es van començar a organitzar congressos, trobades professionals, cursos, etc. Ha contribuït a l'intercanvi entre tots els D-N de Catalunya.

En segon lloc, el fet que s'inclogués la nutrició enteral domiciliària a la recepta electrònica ha estat una de les coses més importants que s'han aconseguit.

2. En el tema de les sortides professionals sí que crec que aquí hi ha una gran feina per fer, que passa per obrir llocs de treball a l'àmbit privat; consultes privades d'esport; de clínica, etc. També el fet que el D-N s'integri en el sistema sanitari.

Som als hospitals, encara que en un nombre molt petit. Hem de treballar més la primària. Hem d'aconseguir, en general, més sortides professionals.

3. Evidentment col·legiar-se sens dubte i després també tenir iniciativa i anar treballant en àmbits professionals perquè així és com tots hem començat. Fer un màster o una tesi i seguir amb els estudis per a mi és una bona via perquè et permet conèixer diferents camps i professionals amb els quals pots treballar. També el fet d'associar-se amb diferents metges per crear un centre mèdic, per exemple.

4. Crec que sí que ha millorat aquests últims anys. La veritat és que fa anys la gent no sabia el que era un D-N, però ara sí, i a això hi han pogut contribuir diversos factors. Però falta treball perquè és veritat que, encara que es conegui la figura del D-N, no se sap quines funcions té, on trobar-lo. Crec que caldria fer campanyes de conscienciació sobre la nutrició i l'alimentació. Per exemple, sessions, xerrades, cursos en escoles o centres sanitaris, fins i tot propaganda per part de la Generalitat de Catalunya perquè donar a conèixer les funcions del D-N. L'AP és el que ens donaria més visibilitat per així arribar a la població.

5. Per mi una de les més importants és el tema de la nutrició enteral domiciliària. Jo crec que, si aconseguim això i sembla ser que sí, clínicament serà un gran pas perquè ens situarà com a agents imprescindibles dins l'àmbit hospitalari i que no sols siguin els metges. I després també una de les reivindicacions és que a la primària no siguin les infermeres les que portin tot aquest tema, no sols el de l'obesitat sinó el de l'alimentació infantil, en l'adolescència, en diferents patologies com cèliaquia o intoleràncies que no només s'haurien de donar en l'àmbit hospitalari, sinó que l'atenció primària és el lloc adequat per treballar tots aquests temes.

6. Jo treballo en l'àmbit clínic i, a més, a Catalunya comparativament parlant amb altres comunitats autònomes estem molt desenvolupats i amb una gran labor professional però, així i tot, és cert que estem molt per sota d'altres països. De manera que, en l'àmbit clínic, hem progressat però el nombre de professionals és molt baix. S'hauria d'augmentar el nombre de professionals, perquè si no, no es pot treballar ni abastar tant.

Miguel Reverte, tresorer i membre de la Junta de Govern en les dues legislatures del CoDiNuCat

“Combatre l'intrusisme i la incorporació del D-N al Servei Català de Salut són assumptes prioritaris.”

1. N'hi ha molts. Des del punt de vista de Catalunya, la unió que hem aconseguit per mitjà de la col·legiació i l'esforç per crear tots els serveis oferts pel CoDiNuCat (formació, grups de treball, el postgrau en nutrició i esport, el curs de diabetis, etc.). Crear des de zero una entitat d'aquesta envergadura, amb tots els obstacles que hem hagut d'anar sortejant, traient temps i paciència d'on no n'hi havia i deixant de costat, moltíssimes vegades, família, feina o temps d'esbarjo per dedicar-li'n al CoDiNuCat. Des del punt de vista d'Espanya, la consecució del CGCODN.

2. L'intrusisme i la incorporació del D-N al Servei Català de Salut.

3. Que no deixi mai de formar-se, que busqui suports en altres col·legiats, la vida laboral és dura, sobretot als inicis. Podem tenir la sensació d'estar sols o perduts, però compartir experiències i aconseguir ajuda és essencial.

4. No està prou reconeguda.

5. L'ingrés dels D-N al Servei Català de Salut.

6. Jo treballo a la branca de l'assessorament en seguretat alimentària, i aquí el tema està complicat, ja que l'hegemonia la tenen els veterinaris, però a poc a poc i amb molt d'esforç, es van fent i fidelitzant nous clients.

Elena Maestre, vicetresorera de l'actual Junta de Govern del CoDiNuCat

“El D-N ha de tenir esperit emprenedor.”

- 1.** El fet de la relació amb les institucions i de la visibilització del Col·legi i que ens tinguin en compte com a referència a l'hora de tota una sèrie d'assumptes que s'han anat treballant o decidint sobre sanitat en general o sobre professionals de la salut. Formem ja part del col·lectiu de professionals de la salut als quals ens demanen com a referència des d'estaments com la Generalitat.
- 2.** Jo crec que en aquest cas començaria des de la formació, que actualment s'està impartint als D-N i quin és el seu futur.
- 3.** Que, a més de la formació bàsica de D-N, que intentés tenir altres coneixements. Fa un temps es parlava de pluridisciplinari, jo parlaria ara de transdisciplinari, que és aquella persona que té dues o tres disciplines i pot veure les coses des d'una altra perspectiva. En això inclouria l'emprenedoria. No hem d'esperar que ens contractin en un hospital, sinó que hem de reinventar dins de la indústria alimentària, de serveis d'hostaleria, del turisme. El potencial del D-N resideix en la seva capacitat emprenedora.
- 4.** Aquesta és prou reconeguda, sí i no. Jo crec que cada vegada tenim més visibilitat, però continuem havent d'esforçar-nos més a demostrar la nostra vàlua en múltiples camps des d'un col·legi fins a un hotel, promoció d'un ajuntament o d'un museu, cal estar en molts més llocs.
- 5.** No parlaria d'urgència sinó de reinvenció. Som una professió nova però fins i tot així estem fent i ensenyant les coses com quan jo acabi i potser cal donar-hi una volta perquè les necessitats són diferents. Ara mateix nosaltres som divulgadors a través de xarxes socials, d'Internet i totes aquestes eines per exemple no se li faciliten en la formació. Llavors, la reivindicació: més reconeixement.
- 6.** En aquest cas, jo faig més docència. No estem formant els futurs D-N per a dins de deu anys, estem formant els D-N de fa deu anys, i això és un problema.

Marta Planas, vicepresidenta de la Junta de Govern i
membre de les dues legislatures del CoDiNuCat

“Revaloritzar la figura del D-N en la restauració col·lectiva.”

1. Han estat anys de picar pedra, molta pedra... I ara sembla que els fruits estan arribant. Ja se sap que els inicis són durs, però també hi ha hagut moments molt bonics i de molta unió; de conèixer persones de la professió que estan en la mateixa lluita; aconseguir que el D-N sigui un professional sanitari més, formant part de l'equip multidisciplinari de l'AP, dels hospitals, de les residències; que el D-N sigui un referent en la recerca i en la docència; que ajudi a les polítiques de salut comunitàries; que sigui clau en l'àmbit de la restauració col·lectiva. Hem viscut la creació del Col·legi des del minut zero fins al col·legi actual que tenim i del qual estem molt orgullosos.

2. Que la figura del D-N aquest, present en tots els àmbits de la professió i de forma cohesionada i combatre l'intrusisme professional que patim.

3. Que, si estima la seva professió, no dubtés a col·legiar-se i a treballar a favor de la professió, i animar-lo perquè ho faci des de dins, formant part de la Junta.

4. La nostra figura professional és molt jove en la nostra societat i fins i tot falta poder mostrar a la societat tot el nostre coneixement científic i el que podem aportar per a un estat de salut òptim; perquè en la restauració l'alimentació sigui la correcta, per a la promoció de la salut en la societat, etc.

5. La incorporació del D-N en l'AP com a punt de prevenció de la malaltia i per donar peu a la incorporació del D-N als hospitals. Ressaltar la importància del D-N en la restauració col·lectiva.

6. En la restauració col·lectiva, el D-N no ha estat prou valorat. Però estic segura que aconseguirem més reconeixement perquè som una peça clau en aquest sector.

Roser Martí, vicesecretaria de l'actual Junta de Govern del CoDiNuCat

“Podem millorar la salut de la població i estalviar en despesa sanitària.”

1. El primer de tot, la creació del col·legi professional, juntament amb la visibilitat de la professió en la societat. També la constant activitat del col·legi quant a formació, assessorament, gestió i la relació amb l'Administració.

2. Treballar la inserció del D-N en diferents àmbits, la qual cosa pot reduir la despesa sanitària en el món hospitalari i d'atenció primària. També seria convenient la incorporació del D-N a l'equip escolar i en empreses, no només per fer front a la gran incidència d'obesitat actual, sinó per evitar i/o millorar altres patologies.

3. Principalment, l'especialització dins de la dietètica i la nutrició, i també aplicar l'ètica treballant sempre des de l'evidència científica.

4. Encara que els últims anys la figura del D-N està percebuda per la societat, encara falta que aquesta societat sàpiga seleccionar els professionals que treballen sota l'evidència científica.

5. La incorporació del D-N a l'AP per millorar la salut de la població i disminuir també la despesa sanitària.

6. Encara que és necessària la creació de més places de D-N en diferents camps, sobretot a la clínica. La professió està infravalorada econòmicament, però així i tot hem de conscienciar-nos a treballar amb l'evidència científica i l'ètica.

Anna Pibernat, responsable del Departament de Dietètica i Nutrició de l'Hospital Universitari Josep Trueta de Girona

“Cal treballar sota l'exigència de l'evidència científica.”

1. Les relacions que s'han establert amb les institucions, sobretot amb el CatSalut i Salut Pública, per haver pogut demostrar i treballar per la necessitat del D-N a l'AP, també haver pogut dur a terme el consens de les nomenclatures.

2. Reafirmar la professió, aprofitant la importància que la societat concedeix a l'alimentació. Crec que és el moment de treballar, tots els professionals, en una línia de coherència i cohesió, per enfortir la professió.

Un punt que crec que és molt important per a la professió és aconseguir la formació de DIR o NIR (dietista intern resident o nutricionista intern resident) d'un any o dos de formació (com infermeria o llevadora).

3. Per sobre de tot, procurar-se una bona formació que, encara que no hi vegin un futur immediat, es formin en allò que els agradi, però sobretot que siguin molt crítics, que treballin amb evidència científica, que contrastin allò que els diguin. També que pensin que treballen en una professió que té una responsabilitat social.

4. Crec que una cosa important de cara a la societat és intensificar la visibilització en les xarxes i obrir-nos més a treballar de manera interdisciplinària. També crec necessari fer accions informatives cap a la societat en general.

5. La consolidació dels professionals, tant als hospitals com en la restauració; unitats de nutrició i començar el desplegament en atenció preventiva.

6. Els professionals que treballen actualment estan molt formats, però necessiten especialitzar-se en nutrició artificial (oral, suplementos i enteral) i patologia clínica.

També crec que d'una manera general falta una especialitat o més formació sobre gestió: certificació, recursos humans, acreditació.

Inés Navarro, secretària actual de la Junta de Govern del CoDiNuCat i membre d'ambdues legislatures

“Hem treballat amb molta il·lusió i esperit d'equip.”

1. El més destacable és com s'ha anat valorant progressivament la figura del D-N i com, en molts casos, s'ha convertit en peça clau de la salut ciutadana.

S'ha treballat amb il·lusió, amb moltes hores de dedicació, amb equips motivats i units que han estat la clau de l'èxit.

2. Hem de ser presents amb força en l'AP, la restauració col·lectiva, la recerca, la docència i en el camp clínic. També el fet que els governs donin suport a aquesta professió que compta ja amb especialistes molt preparats.

3. Que no se centri d'entrada en una sola especialització. Que provi en diferents sectors i així podrà gaudir i enamorar-se d'algun d'ells. Moltes vegades sortim de la universitat amb una idea, resultat d'unes estades tutelades, i després resulta que s'acaba treballant i vivint en un altre camp que no haguéssim imaginat.

4. Quan jo vaig acabar l'any 2001, part de la societat no sabia que era un D-N. A poc a poc va anar començant a tenir presència en cuines hospitalàries i en altres llocs. És cert que ara està de moda parlar de dietes, però en molts casos l'intrusisme és present en tot aquest *boom* de l'alimentació. Tothom opina d'alimentació i dietes; la gent s'atreveix a opinar del que és bo i és dolent, i això a vegades pot ser molt perillós.

El que s'ha de potenciar és el D-N col·legiat, identificat amb el codi deontològic de la professió, i estar convençut que aconsellar i fer dietes és una cosa molt seriosa. Els governs de l'Estat i de les autonomies han de fer costat al D-N donant-li veu i llocs de treball estables.

5. Poder ser presents en l'AP i escoles. Hem de professionalitzar l'AP i ajudar la societat, fer de filtre a l'AP en relació amb les diferents patologies que actualment estan augmentant.

Poder ser presents en assignatures de nutrició a l'escola, en primària i secundària perquè els infants aprenguin la base d'una bona alimentació saludable, equilibrada, sostenible... El seu futur ara més que mai és a les seves mans.

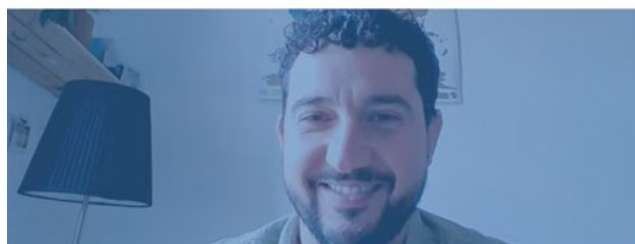
6. Actualment, la meua gran experiència és en el sector de la restauració col·lectiva, hi porto vint-i-un anys, però també porto tres anys en docència a la universitat impartint classes i també tinc consulta privada. M'encanta estar al dia de tot; no concebo no continuar aprenent, professionalitzant-me i continuar avançant i podent gaudir d'una professió que m'encanta i de què gaudeixo cada dia.

La restauració col·lectiva està danyada en imatge i en recursos perquè hem d'estar moltes vegades sota una pressió de preus que fa que hagi de fer malabars per poder aconseguir el binomi qualitat-preu, però és possible, i és el que ens fa imprescindibles també. El perfil del D-N en el sector de la restauració col·lectiva està també mal retribuït, la pitjor de totes les sortides professionals, ja que es troba en uns dels convenis més pobres, precaris, etc. I és en una categoria poc reconeguda, tenint en compte el perfil titulat i la polivalència que té.

6. REFLEXIONS DEL GRUP DE TREBALL DE NUTRICIÓ CLÍNICA AL VOLTANT DE SIS PREGUNTES

Grup de Treball de Nutrició Clínica

El Grup de Treball de Nutrició Clínica

“Cal aconseguir que l'ICS convoqui places dels D-N que són interins des de fa anys.”

1. La constitució del col·legi professional.
2. Incorporar el D-N a l'AP. Aconseguir convèncer el Govern o els polítics perquè els fons que es destinin a combatre la desnutrició hospitalària s'emprin fonamentalment per al D-N, perquè som el professional sanitari format específicament per a això.
Dialogar, si finalment no es pot aconseguir per la via judicial, per disposar d'un únic CGCODN a l'àmbit estatal, per estar en situació de poder parlar amb el Ministeri amb una veu única i poder tractar temes tan importants com la possibilitat d'un NIR (similar al PIR, FIR...), a més del que s'ha comentat anteriorment.
3. Complementar la formació universitària amb formació continuada. Fer pràctiques voluntàries.
Provar els diferents camps de la professió per conèixer el vessant que més els agradi.
4. Comença a percebre-ho. Cada vegada som més presents en els mitjans de comunicació.
5. Establir una ràtio mínima de D-N en hospitals de tercer nivell, comarcals i també en els serveis de restauració (ràtio D-N / tècnics en dietètica). La ràtio ha d'establir que comptin amb la nostra opinió i no basar-se exclusivament en el que decideixi el col·lectiu mèdic.
6. L'àmbit clínic està millor que fa quinze anys. Se'ns ha reconegut com a professió sanitària. S'han convocat places. Segueix limitada per altres professionals sanitaris que desenvolupen en molts casos funcions pròpies del D-N. Cal reconèixer el treball fet, però també que ens queda molt per fer. Cal aconseguir que l'ICS convoqui les places dels D-N que són interins des de fa anys.

7. DISCURSOS I ARTICLES NOTORIS DE LA PRESIDENTA DEL CoDiNuCat

Extracte d'alguns dels articles i discursos d'una certa significació presentats en aquest període per la presidenta del CoDiNuCat.

► Discurs de Nancy Babio en la presa de possessió com a presidenta del CoDiNuCat

"Bona nit! Benvingudes i benvinguts! Gràcies per ser aquí amb nosaltres en aquest acte de constitució del Col·legi de Dietistes-Nutricionistes de Catalunya, un acte molt esperat!

Soc argentina i porto onze anys vivint i treballant a Catalunya. Des de l'inici m'he sentit atreta per la passió casteller que es viu en aquesta terra. La forma col·laborativa de construir els castells, l'esforç, la dedicació, la perseverança i l'entusiasme. Si em permeteu, utilitzaré alguns dels valors de la cultura casteller, com a part de l'essència que ha d'orientar el nostre col·legi professional.

Els castells són símbol de la cultura catalana, es construeixen sobre la base de l'esforç i la coordinació d'un conjunt de persones que, de manera col·laborativa, s'agrupen per assolir uns objectius comuns.

El fet casteller propicia la participació directa i activa. És un model associatiu participatiu i democràtic, que es fonamenta en la renovació freqüent dels seus components i la lliure elecció dels seus dirigents.

La cultura casteller requereix el suport de tot el col·lectiu per al desenvolupament de la seva acció i

l'assoliment dels seus objectius així com l'obertura a noves idees i maneres de fer per facilitar el creixement del grup. Potencia una bona entesa i col·laboració amb el conjunt d'agrupacions i entitats que treballen en l'àmbit.

**TREBALLAREM PER TAL QUE
L'ESSÈNCIA CASTELLERA SIGUI
TAMBÉ ESSÈNCIA ESTRUCTURAL DE
LA NOSTRA MANERA DE FER.**

Gràcies, gràcies a totes i tots els que al llarg d'aquests anys, des del 1988, en què es va constituir la primera Associació de Dietistes-Nutricionistes a casa nostra, amb l'entusiasme de dones amb molta empenta... fins ara, hem fet possible arribar fins a aquí.

► **De l'acte inaugural de les IV Jornades de l'ACDN a la I Jornada del CoDiNuCat de la presidenta de la Comissió Gestora del CoDiNuCat. Reus, 14 de novembre de 2013**

En representació de la Junta que presideixo, ens omple de goig donar-vos la benvinguda a aquestes jornades científiques i de trobada de professionals, especialment en aquesta ocasió en què celebrarem també la constitució del nostre col·legi professional. Vull fer públic l'orgull que representa treballar amb molts dels que avui sou aquí, per aconseguir reptes importants per als dietistes-nutricionistes; en especial, gràcies a l'equip de la comissió científica i organitzadora d'aquestes jornades.

La imatge escollida per a les Jornades és l'olivera, i us n'explicaré el perquè... Com tots sabem, existeixen robustes evidències científiques que han demostrat el benefici de l'oli de oliva sobre la salut cardiovascular, de fet, amb relació a això tindrem la conferència de cloenda a càrrec del professor Jordi Salas-Salvadó. Però, a més, la imatge representa altres coses per a nosaltres. Per una banda, com sabeu tots, les nostres Jornades es fan al novembre, època de la recollida de l'oliva, la prova d'això és que aquest cap de setmana a Reus es fa la Fira de l'Oli, a la qual esteu tots convidats. Però hi ha altres motius: l'oli d'oliva és de color verd, un color que representa "salut i natura", com és el que representem nosaltres amb la nostra professió i una altra cosa encara més important: l'olivera és un arbre mil·lenari, així com ho és l'alimentació mediterrània i la seva importància sobre la salut. És de creixement lent, com ha estat la nostra professió, però, que al voltant dels vuit-dotze anys comença a donar els seus fruits, com ha passat també amb la nostra entitat: després de dotze anys d'ACDN hem assolit, per fi, la creació del Col·legi de Dietistes-Nutricionistes de Catalunya.

► Resum del discurs pronunciat per la presidenta del CoDiNuCat en la compareixença davant el Parlament de Catalunya, en el qual va defensar la importància del D-N en l'atenció primària. Parlament de Catalunya, 20 de juliol

La presidenta del Col·legi de Dietistes-Nutricionistes de Catalunya, Nancy Babio, va destacar la importància del D-N a l'atenció primària per prevenir malalties tan greus com el càncer, la hipertensió arterial, la diabetis de tipus 2 i l'obesitat, en la seva compareixença celebrada avui en el Parlament de Catalunya, en la Comissió de Salut, davant els representants dels grups parlamentaris. "Un adequat tractament dietètic" –va dir– "és essencial per a la prevenció i tractament d'aquestes malalties cròniques."

En la seva intervenció va aportar dades molt rellevants: a Catalunya, segons un estudi del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, el 24% de la població té alta la pressió arterial; el 20,9%, el colesterol alt; el 49,4% dels adults, excés de pes; el 7,4%, diabetis i el 10,9%, anèmia. Aquests mals s'agregen en les persones amb menys recursos. Segons l'OMS, sis de cada deu malalties estan relacionades amb l'alimentació: hipertensió arterial, consum d'alcohol, colesterol elevat, deficiència de ferro, sobrepès i obesitat. Nancy Babio va afegir que la mateixa OMS destaca que "la prevenció de l'obesitat i de les malalties cardiovasculars han de ser una prioritat de la salut pública i en recomanen el control mitjançant un tractament integral i multidisciplinari, i amb la implicació de diversos professionals de la salut", entre els quals destaca el D-N.

Es va referir també a diversos estudis internacionals que avalen que el D-N en l'AP, el qual estalvia costos substancials en medicaments, visites mèdiques i atencions hospitalàries. A Nova Zelanda, per cada dòlar invertit en tractament dietètic es produeix un estalvi de 6,40 dòlars en medicaments i en atenció hospitalària. Pel que fa als pacients amb hipercolesterolèmia, per cada dòlar invertit s'estalvia 5 dòlars en estatines i altres intervencions. D'acord amb Lewin Group (USA), hi ha reducció del 8,6% en atenció hospitalària i un 16,9% en visites mèdiques

en malalts cardiovasculars; una reducció del 9,5% en atenció hospitalària i del 23,5 % en visites mèdiques en pacients de diabetis.

Va alertar dels mals derivats de les dietes miracle i dels consells dels pseudocientífics i intrusos en la professió, entre els quals va destacar Josep Pàmies, que recomana l'ús de plantes per combatre el càncer i altres malalties o el del cirurgià d'ànimes, Jorge Carvajal, que ven un xarop per 95 euros per a curar el càncer. "És habitual que en una consulta mèdica el professional dediqui una bona part del seu temps a desmentir aquestes falsedats, que tant de mal fan a la població."

Sobre la professió va dir que havia arribat a la seva majoria d'edat, amb vint-i-cinc anys d'existència a Catalunya, i que cada any es graduen 300 D-N en les principals universitats catalanes: URV, UVIC, UdL, URL i UB. A Catalunya hi ha 1.300 professionals col·legiats dels 3.361 que hi ha en total a Espanya, un 38,6%. La seva activitat se centra en la consulta privada, la docència i recerca, la restauració col·lectiva i els hospitals, "on no hi ha el nombre suficient", va concloure.

► **Article periodístic “El dietista-nutricionista com a agent de prevenció de l'obesitat infantil”, publicat el 14 de març de 2019**

L'edat escolar és un període crucial, de màxim desenvolupament intel·lectual i físic de la persona. Resulta essencial oferir pautes perquè en aquesta etapa es consolidin hàbits alimentaris en els petits que es mantinguin tota la vida. Espanya presenta una de les ràtios més elevades de sobrepès a Europa. Un de cada tres infants pateix excés de pes o obesitat.

Segons estadístiques de la European Association for the Study of Obesity (EASO), i tenint en compte la definició de sobrepès i obesitat recomanada per la IOTF (International Obesity Task Force), la prevalença de sobrepès (incloent-hi obesitat) en infants europeus de 7 a 17 anys és de 16-22% i la prevalença d'obesitat és de 4-6%.

Diversos estudis duts a terme en infants i adolescents indiquen l'existència d'un gradient nord-sud en el desenvolupament de l'excés de pes, amb una prevalença superior de sobrepès i obesitat als països del sud d'Europa. Aquest fet confirma que Espanya presenta una de les ràtios més elevades de sobrepès a Europa. Segons la iniciativa de vigilància de l'obesitat infantil (COSI) duta a terme per l'OMS en infants de 6 a 9 anys d'edat, els països europeus amb una prevalença de sobrepès infantil superior són Grècia, Itàlia, Portugal i Espanya. Es va estimar que la prevalença de sobrepès en tots dos sexes utilitzant els estàndards de creixement de l'OMS era del 23,2% (22,4% en nens i 23,9% en nenes), i la prevalença d'obesitat era del 18,1% (20,4% en nens i 15,8% en nenes). També es va observar que la prevalença de sobrepès i obesitat era significativament superior a partir dels 7 anys.

Hi ha una imperiosa necessitat de reduir aquesta alta prevalença i res millor que fer-ho en l'àmbit escolar atesa l'edat d'alta prevalença i que aquest grup d'aquesta edat gairebé completament escolaritzats, excepte algunes excepcions. A més, modificar el patró de consum alimentari en la població infantil permetria una millora en els hàbits nutricionals durant l'adolescència i persistir durant l'edat adulta. Per tant, aquest factor escolar permetria ser amplificador en edats posteriors.

L'edat escolar és un període crucial, de màxim desenvolupament intel·lectual i físic. Es distingeix per una important maduració i els infants adquireixen una certa autonomia en diferents aspectes, entre els quals hi ha l'alimentació.

Si bé és fonamental que l'infant incorpori uns bons hàbits en l'entorn familiar, és important que els col·legis també promoguin un marc adequat per transmetre i reforçar aquesta educació.

Com a professió sanitària, els dietistes-nutricionistes són fonamentals en els equips interdisciplinaris sanitaris de l'àmbit escolar, juntament amb professionals de la infermeria, educació física, psicòlegs i pedagogs, famílies, personal docent i de cuines.

L'alta prevalença d'obesitat infantil condiciona a edats més primerenques l'aparició d'altres malalties associades com la diabetis, la hipertensió, etc. La intervenció d'un D-N –en la seva especialitat de nutrició comunitària– permetria reduir i prevenir l'aparició d'altres malalties associades a l'obesitat.

Hi ha dos agents fonamentals en l'edat primerenca de l'infant que són l'escola i la família. En aquests dos àmbits és on cal posar el focus si es desitja combatre l'obesitat infantil que podem considerar una pandèmia. La creació d'equips interdisciplinaris en l'àmbit escolar, amb la inclusió del D-N al costat d'altres professionals sanitaris i agents educatius permetria a mitjà i llarg termini reduir importants despeses sanitàries.

Hi ha experiències a l'escola molt significatives com l'educació viària, que obtenen resultats òptims en la mentalització de l'infant quan es converteixen en una vivència o en un joc. Està comprovat que als infants no n'hi ha prou amb alligonar-los amb xerrades, sinó que el millor mètode és el treball en grup, formant equips, perquè l'escolar se submergeixi en un ambient que li permeti, mitjançant l'acció-reacció, aprendre a identificar el que és saludable del que no és saludable, i com mesurar-se amb allò que tant li agrada però no és el més aconsellable. Aquest últim aspecte és molt important, perquè justament allò que no és tan saludable no es pot prohibir o restringir totalment, atès que la restricció condueix a l'abús. Per tant, s'ha d'ensenyar i persuadir a portar una alimentació saludable de forma positiva.

L'hora de l'esmorzar, de l'entrepà, són moments propicis en la jornada escolar on l'infant es pot conscienciar amb el que és bo o no és recomanable

per a la seva salut i el seu pes, convidant-lo al fet que, mitjançant unes sessions lúdiques, pugui reflexionar sobre l'alimentació. El D-N a l'escola té aquest paper fonamental no només assessorar sobre la dieta en la cuina o al servei d'àpats del col·legi, sinó que pot ser capaç d'entaular un diàleg permanent amb l'infant i els seus pares per conscienciar-los sobre una dieta adequada, d'acord amb les característiques de l'infant i la seva activitat física.

L'experiència indica que el més adequat és ajudar al fet que l'escolar sigui responsable i que consideri l'alimentació gairebé com a part de la cura. De la mateixa manera que té cura de pentinar-se i portar unes sabatilles "fatxendes" de marca deu també ha de sentir-se orgullós de no menjar qualsevol cosa a qualsevol hora, i si això es conrea pot ser fins i tot ell mateix un prescriptor enfront dels seus companys com succeeix amb l'esport i altres habilitats a l'escola. L'alimentació de l'infant ha de complir diversos objectius:

1. Cobrir les necessitats energètiques per permetre un creixement i desenvolupament normals.
2. Evitar mancances i desequilibris entre els diferents nutrients.
3. Contribuir a prevenir una sèrie de malalties de l'adult relacionades amb la nutrició. En la seva majoria malalties cròniques com l'obesitat, diabetis, malalties cardiovasculars...
4. Prevenir el trastorn de la conducta alimentària, que és la tercera malaltia més freqüent en l'adolescència.

Tant a l'escola com a la llar s'ha d'insistir no només en el valor de menjar saludablement, sinó també en els moments de la ingesta d'aliments al llarg del dia i la importància de la seva realització en companyia i sense distraccions de "pantalles".

Un aspecte molt important que cal treballar a les escoles és amb relació al consum de brioixeria industrial i de begudes ensucrades, així com l'escassa mobilitat de molts infants, que aprofiten fins i tot per asseure's en els bancs del pati en el temps de l'esbarjo. Molts d'aquests hàbits s'adquireixen pel consentiment dels pares, però es pot revertir aquesta situació en l'àmbit escolar gràcies a l'efecte de la socialització i el "contagi" de la conducta en l'àmbit escolar.

Atès que l'infant moltes vegades no aprecia la conseqüència de la seva mala alimentació amb relació a les possibles malalties que pot generar, és important, sobretot, fer-li sentir que és el centre de les seves pròpies decisions per viure bé, sensibilitzant-lo amb la idea que l'alimentació evita malalties, el fet de sentir-se malament i haver de prendre medicament, i que tot implica perdre vacances, caps de setmana

i practicar tot el que li agrada com, per exemple, el gaudi de sortir amb els amics.

Les males pràctiques de l'alimentació incideixen en el baix rendiment escolar i l'infant ha de ser conscient que, per ser bo en les assignatures i en l'esport, el fonamental és l'alimentació i el somni, i això és el que s'ha d'explicar d'una manera raonable, intel·ligible, amb exemples concrets a la pràctica diària.

L'infant ha de continuar considerant el menjar com un plaer i no com un fastigueig. Aprenem a assaborir els llegums, per exemple, molt tard, potser perquè ningú ens fa notar en la infància el gust per ells. Fins i tot s'arriba a l'aberració de dir: "Si menges aquesta verdura, et podràs menjar les patates amb quètxup". És a dir, aquest tipus de trucs que s'empra a casa indueixen a error i a males percepcions. Als països nòrdics els infants mengen verdures sense cap objecció perquè no estan imbuïts que n'hi ha altres de més plaents, encara que sabem que el greix i el sucre és el que atreu el gust.

És bo tenir en compte aquest tipus de recomanacions senzilles i elementals:

- ▶ Afavorir el consum d'oli d'oliva i fruita seca enfront de mantega i greixos vegetals saturats usats a la brioixeria industrial.
- ▶ Procurar que l'aportació d'hidrats de carboni es faci preferentment en forma de carbohidrats complexos, amb bona aportació de fibra. Això suposa augmentar el consum de pa i cereals integrals, fruites, verdures i llegums.
- ▶ Evitar l'excés de sal i l'abús de les begudes ensucrades.
- ▶ Adaptar la dieta en la mesura del possible als gustos, costums i condicionaments socials i econòmics.
- ▶ Incorporar llegums i fruita seca.
- ▶ Motivar-los al fet que participin en l'elaboració dels menjars.
- ▶ Si haguéssim d'identificar els mals de l'alimentació a l'edat escolar i l'adolescència a grans trets podríem esgrimir-ne els següents:
- ▶ El menjar ràpid (*fast food*), pel fet de ser econòmic i còmode, sense necessitat d'usar utensilis, és àmpliament utilitzat pels joves. Aquests aliments tenen un elevat contingut energètic, són pobres en fibra i en molts nutrients.
- ▶ És freqüent el consum excessiu de begudes ensucrades, la qual cosa comporta un augment de calories buides i mancances en micronutrients.
- ▶ El desdèjuni excessivament lleuger o amb alt contingut en sucres afegits.
- ▶ Les ingestes entre els menjars principals, bé sigui al carrer o a casa. Hi ha infants que

- estan permanentment menjant aliments superflus.

Per descomptat, els factors culturals i de tradició familiar tenen una gran influència en l'alimentació i poden fer aparèixer problemes nutricionals o comportaments alimentaris erronis.

L'educació nutricional que s'imparteix a les escoles, en general, es fa d'una manera molt superficial i insuficient per poder infondre als infants els bons hàbits saludables d'alimentació. L'eficàcia de les intervencions d'educació nutricional duta a terme per D-N és molt alta i té molt bon acolliment entre els més petits, que gaudeixen i es diverteixen aprenent sobre alimentació. Això té lloc perquè és un tema que els incumbeix, amb el qual hi tenen contacte diàriament, cada vegada que mengen i es relacionen amb els aliments.

Per tant, la incorporació del D-N en projectes d'educació nutricional podria reduir costos per a la sanitat pública.

Hi ha una alta prevalença d'obesitat infantil, això condicionarà una més gran incidència de malalties cròniques associades a l'obesitat i que s'avancin diverses dècades. Es gasten milions d'euros anualment en tots els països del món, especialment a Occident en el tractament i l'atenció de les malalties associades a l'alimentació. No obstant això, estudis diversos avalen que una alimentació adequada estalvia costos substancials en medicaments, visites mèdiques i atenció hospitalària. Per tant, la incorporació del D-N en l'àmbit escolar és una inversió en salut.

► L'alimentació davant la COVID-19 (desembre de 2020)

La doctora Nancy Babio: “Els hospitals necessiten dietistes-nutricionistes per cuidar l'alimentació dels malalts de COVID-19, especialment els qui pateixen obesitat, diabetis i malalties cardiovasculars. Els experts del Ministeri de Sanitat reconeixen la importància de la nutrició per a les infeccions virals.

“L'alimentació adequada resulta essencial per evitar l'agreujament i la mort per COVID-19, especialment en persones que pateixen obesitat, diabetis i malalties cardiovasculars”, assenyala la doctora Nancy Babio, presidenta del CoDiNuCat (Col·legi de Dietistes-Nutricionistes de Catalunya).

Segons diversos estudis, les persones amb excés de pes tenen un 46% més risc de contagiar-se de coronavirus, un 113% més risc d'hospitalització, un 78% més risc d'ingrés en UCI i el risc de mortalitat és un 48% superior.

“En relació amb els pacients hospitalitzats per COVID-19”, diu la doctora Babio, “en la seva gran majoria presenten anorèxia (és a dir, pèrdua de gana), pèrdua de pes i diversos símptomes digestius. Són gent gran, però també s'ha vist en gent més jove, i molts d'ells solen tenir alguna altra malaltia. Per prevenir o tractar la desnutrició es pot incrementar la densitat energètica i proteica de la dieta, en poc volum d'aliments; fer un bon fraccionament (diversos petits menjars al llarg del dia) i fer-la així mateix més atractiva.”

També és important cuidar l'alimentació i la ingesta dels pacients que han sortit de l'UCI i tenen grans

dificultats per empassar. Hem de preparar una dieta amb una textura especial i cuidar molt el valor i l'equilibri dels aliments en aquests casos.

L'informe dels experts en COVID-19

Babio es fa ressò de l'informe elaborat pel Grup de Treball Multidisciplinari que assessora el Ministeri de Ciència i Innovació, presidit per José María Ordovás, en el qual s'afirma que “la nutrició equilibrada contribuiria a reduir la infecció i la progressió de la malaltia i a millorar la recuperació per la relació entre nutrients i efectes immunitaris”.

La doctora Babio celebra que aquest grup assenyali clarament “que la comunitat científica ha de secundar i comunicar el paper crucial que compleix la nutrició per mantenir la salut i reduir el risc de malalties”. “La nutrició s'ha demostrat”, diu l'informe, “que és un factor clau en les infeccions virals, a través de dècades de recerca.

Nancy Babio ha defensat des de fa temps el que posa de manifest l'informe, que és necessari “esforç multidisciplinari” tant en la recerca com en el tractament de les malalties, comptant amb els D-N. Destaca de l'informe que “la pandèmia de COVID-19 brinda noves oportunitats per informar el públic, en particular els que pertanyen a grups d'alt risc, sobre els possibles beneficis d'una bona nutrició i hàbits alimentaris saludables per salvar vides. Encara tenim temps i hem de plantejar-nos usar-ho per preparar degudament el nostre sistema immunitari per a les pròximes onades i, a més llarg termini, per a pròximes pandèmies infeccioses.

“Proporcionar una bona nutrició, proteïnes i calories adequades i suplementes de vitamines i minerals només pot ajudar a enrobustir el sistema immunitari i la salut en general. La bona nutrició, a més de contribuir a la salut física general, també influeix sobre la salut mental, que redunda en beneficis addicionals com l'autocura i l'activitat física”.

La majoria dels hospitals els manquen dietistes-nutricionistes

La doctora Babio considera que “el suport nutricional per als pacients hospitalitzats afectats per COVID-19 és essencial, i desgraciadament la gran majoria dels hospitals espanyols no compten en la seva plantilla amb la figura del D-N i menys encara en atenció primària, que és on accedeix el 80% de la població”. Reivindica la incorporació del D-N en tots els hospitals d'Espanya, atès que la seva incorporació és una inversió en salut.

El coordinador de l'àrea de nutrició de la Societat Espanyola d'Endocrinologia i Nutrició, Francisco Botella admet que "el suport nutricional és vital en les persones hospitalitzades" i lamenta que "en alguns hospitals la nutrició sigui una assignatura pendent. Hi ha un 40% d'hospitals espanyols que no compten amb equip de nutrició, una especialitat amb un potencial molt superior a molts fàrmacs, a la qual es presta poca atenció."

La UE fa temps ha considerat la importància de la nutrició

El 2003 divuit països membres, inclòs Espanya, es van comprometre en el Consell d'Europa a tenir en compte l'alimentació i atenció nutricional en els hospitals. Reconeix aquesta Resolució sobre alimentació i atenció nutricional en hospitals, entre altres aspectes:

"Els efectes beneficiosos que un servei d'alimentació i una atenció nutricional hospitalaris adequats tenen en la recuperació dels pacients i de la seva qualitat de vida."

"El nombre inacceptable de pacients hospitalitzats desnodrits a Europa."

"La desnutrició dels pacients hospitalitzats s'associa amb estades hospitalàries més llargues, una rehabilitació prolongada, més qualitat de vida i costos sanitaris innecessaris."

Diu també que "el risc nutricional de tots els pacients s'ha d'avaluar d'una manera rutinària abans de l'hospitalització. Aquesta avaluació s'ha de repetir amb regularitat durant l'hospitalització. S'han de fer estudis que desenvolupin i validin mètodes senzills de monitoratge, que s'utilitzaran tant en hospitals com en centres d'atenció primària. Després de la identificació d'un pacient amb risc nutricional se n'ha de fer una valoració nutricional exhaustiva, un pla de tractament que inclogui els objectius dietètics, el monitoratge de la ingesta d'aliments i del pes corporal i l'ajustament del pla de tractament."

Babio conclou que han passat disset anys i als hospitals espanyols és una assignatura pendent, mentre que des de llavors més de 25 universitats graduen D-N.

► La importància del dietista-nutricionista en el tractament de les persones amb celiàquia (6 de juny de 2019)

La malaltia celíaca és una malaltia autoimmunitària, de caràcter genètic amb una alta prevalença a Espanya. S'estima que un de cada 71 nens i un de cada 357 adults pateixen aquesta malaltia. La seva manifestació té característiques molt especials. Hi ha persones que pateixen símptomes digestius com a dolor abdominal, diarrea, flatulència, etc., extradigestius, com anèmia, osteoporosi o infertilitat, o la malaltia pot romandre latent i sense símptomes fins al diagnòstic, la qual cosa la converteix en una malaltia de difícil identificació. Una altra peculiaritat de la celiàquia és que l'únic tractament que ha demostrat ser completament efectiu és l'alimentació, concretament, l'eliminació per complet del gluten de la dieta.

Des del Consell General de Col·legis Oficials de Dietistes-Nutricionistes (CGCODN), conscients de les nombroses persones que la pateixen al nostre país, reclamem la presència de D-N en el sistema sanitari públic per atendre la necessitat de persones amb celiàquia a més de les persones amb malalties cròniques.

Després del diagnòstic, és molt important que la persona amb celiàquia rebi la informació adequada perquè es pugui adherir correctament a la dieta sense gluten. No obstant això, en una consulta mèdica habitual no es disposa del temps suficient per poder-ho fer i resoldre així tots els dubtes del pacient.

Menys de la meitat de les persones amb celiàquia fan bé la dieta sense gluten.

Paula Crespo, vicepresidenta del CGCODN i presidenta del Col·legi de Dietistes i Nutricionistes de València (CODINUCOVA), adverteix que només el 42% de les persones amb celiàquia compleixen estrictament la dieta sense gluten, és a dir, que després del diagnòstic més de la meitat ingereix gluten, d'una manera voluntària o involuntària. És una dada considerable si tenim en compte que el no compliment de la dieta sense gluten en aquestes persones implica que hi pot haver complicacions a llarg termini, com osteoporosi, entre d'altres.

Des del punt de vista dels D-N, la falta de compliment de la dieta es deu, entre altres factors, a la falta d'assessorament personalitzat i educació dieteticonutricional. Molts estudis apunten al fet que, quan un D-N especialitzat educa el pacient d'una

manera adequada, el compliment de la dieta sense gluten és més gran. Això, al seu torn, comporta disminuir la persistència dels símptomes, millorar la qualitat de vida, disminuir la freqüència de visites a l'hospital, i per tant la reducció de la despesa sanitària.

L'alimentació, la base del tractament d'aquesta malaltia crònica

La malaltia celíaca és una malaltia autoimmunitària l'únic tractament de la qual és eficaç, fins avui, és una dieta exempta de gluten. D'això cal esperar que després del diagnòstic de celiàquia, la persona hagués de rebre informació suficient i adequada per part d'un professional de la dietètica i l'alimentació.

La base de la dieta en celiàquia és consumir aliments que no continguin glúten, una proteïna present en cereals com el blat, l'ordi, el sègol i algunes varietats de civada. El que a priori sembla senzill, que és eliminar aquests cereals de la dieta, per a aquestes persones és tot un repte, perquè el gluten és una proteïna amb unes característiques molt versàtils a la indústria alimentària i es pot trobar en tota mena d'aliment envasat, des d'embotits, salses fins a sopes de sobre, per exemple. Això significa, adverteix Lujan Soler, presidenta del Col·legi de Dietistes-Nutricionistes de Madrid (CoDiNMa) que fer la compra per a una persona amb celiàquia suposa llegir les etiquetes dels productes envasats per assegurar-se que són adequats. Les persones celíacques no poden ingerir traces de glúten, per la qual cosa només poden consumir productes amb l'etiqueta "sense gluten" o bé aquells que no la porten, però per naturalesa no contenen gluten, com a fruites, hortalisses, peix, etc.

Deficiències nutricionals en la celiàquia

Nancy Babio, presidenta del Col·legi de Dietistes-Nutricionistes de Catalunya (CoDiNuCat) i vicepresidenta del CGCODN també alerta que una dieta sense gluten, encara que es faci de manera estricta, pot donar lloc a dietes desequilibrades si no es fa d'una manera adequada i saludable. No només cal fer una dieta exempta de gluten, sinó que, a més, ha de ser variada i saludable per assegurar que es cobreixen tots els requeriments nutricionals. En molts pacients observem que al principi del diagnòstic es fan dietes monòtones per por d'ingerir aliments amb glúten d'una manera involuntària. Per això, és molt important l'assessorament correcte d'aquestes persones no només de com portar la dieta sense gluten, sinó de com fer-la d'una manera

saludable, i limitar, com en qualsevol dieta saludable, els productes ultraprocessats.

CELIACBASE, la primera base de dades sobre productes sense gluten

Un [estudi](#) dut a terme en infants i adolescents amb celiaquia comparats amb infants i adolescents sense aquesta malaltia aparellats segons edat, sexe i índex de massa corporal va posar de manifest que les persones amb celiaquia consumien més quantitat de sucres i greixos saturats. Fruit d'aquesta línia de treball, donada la inexistència d'una taula de composició de productes sense glúten, resultava difícil valorar el consum alimentari d'aquestes persones, així com per dur a terme la planificació en aquestes persones. Així doncs, es va veure la necessitat de recopilar la informació nutricional de tots els productes sense gluten comercialitzada a Espanya. Així neix [CELIACBASE](#), la primera base de dades a Espanya sobre la composició de productes sense glúten, que abasta 126 marques comercials i 2.247 aliments, elaborada sota la direcció de la doctora Nancy Babio i que permet als D-N valorar i planificar l'alimentació dels pacients que pateixen celiaquia. CELIACBASE està organitzada en catorze grups d'aliments ordenats alfabèticament i 36 subgrups, segons la informació tècnica aportada per les diferents empreses i per la recollida a través de l'etiquetatge de l'envàs.

Protocol per al diagnòstic precoç de la malaltia celíaca

Des del CGCODN es tendeix la mà a l'Administració pública, a les associacions i federacions de pacients amb malaltia celíaca, amb l'objectiu de conjuminar forces i aconseguir el compliment del recent Protocol per al diagnòstic precoç de la malaltia celíaca.

Aquest Protocol, publicat l'any passat pel Ministeri de Sanitat, reflecteix la importància de derivar els pacients, després del diagnòstic, als D-N, atès que la participació d'aquests professionals és d'una gran importància en l'abordatge de la malaltia a llarg termini i ajuda al fet que els pacients segueixin una dieta equilibrada, calibrada i nutricionalment correcta. Així mateix, l'abordatge multidisciplinari de la malaltia garanteix una assistència més individualitzada.

Productes molt cars

Cal no oblidar una de les necessitats principals del col·lectiu celíac són les ajudes per fer front al cost dels productes específics sense glúten, que arriben a costar un 259% més que els tradicionals. Segons un estudi dut a terme per la Federació d'Associacions de Celíacs d'Espanya, la cistella bàsica de la compra s'encareix 935 euros anuals per persona, indica Irene Puig de l'Associació de Celíacs de Catalunya.

De fet, aquesta és una de les peticions de la campanya reivindicativa #ChangeCeliaquia, impulsada per l'Associació de Celíacs de Catalunya, mitjançant la qual s'exigeix al Govern de Catalunya que executi les resolucions 56/XII i 552/XI, aprovades per la Comissió d'Educació i la Comissió de Salut del Parlament.

La Resolució 56/XII garanteix que tots els centres educatius ofereixin un servei de menjador adequat per als alumnes amb patologies relacionades amb la ingesta de gluten, però no s'està executant ni ho farà durant el curs 2019-2020, deixant indefensos els 30.000 alumnes celíacs o sensibles al gluten que mengen en els menjadors escolars. L'Associació setmanalment gestiona, com a mínim, una reclamació per intoxicació per ingesta del gluten als centres escolars, la qual cosa demostra que els protocols actuals de seguretat en gestió del gluten no són suficients.

La Resolució 552/XI recull les principals peticions del col·lectiu, entre les quals destaca crear un sistema d'ajuts fiscals per a les persones celíaques, entre altres qüestions.

Dietes sense gluten per als no celíacs

Des del CGCODN cridem l'atenció també del perill de les dietes sense glúten per a persones no celíaques, perquè hem observat que s'ha posat de moda identificar "sense gluten" com una cosa saludable, i això constitueix un error que pot resultar car, adverteix Nancy Babio. Ho diuen diversos estudis científics. Una persona sense la malaltia que pren aliments sense glúten sol fer una dieta restrictiva a vegades. Està empitjorant la seva alimentació, sense tenir-ne cap necessitat. És tan absurd com adoptar una dieta concreta d'un diabètic per a una persona que no ho és, o portar una ortopèdia si no tenim problemes de motricitat.

► De com els dietistes-nutricionistes podem estalviar recursos a la sanitat pública, 27 de novembre de 2019

Doctora Nancy Babio, dietista-nutricionista i presidenta del CoDiNuCat

El dietista-nutricionista és un professional, amb titulació universitària, especialitzat en l'alimentació de les persones per a la cura de la seva salut (acció preventiva) i per contribuir al tractament de les malalties, a través de les dietes adequades. La seva aportació a la salut pública s'ha de considerar dins de l'atenció primària, tal com passa als països més avançats del món, per aconseguir la prevenció de la malaltia, que té com a efecte immediat el benestar de la població i un aspecte en el qual no es repara habitualment i és l'estalvi en els costos del tractament de les malalties.

Actualment la prevalença de les malalties cròniques (diabetis *mellitus* de tipus 2, obesitat, hipertensió, etc.) costa milions d'euros a l'erari de la sanitat nacional, per pagar tractaments, fàrmacs, intervencions quirúrgiques, hospitalitzacions i, a més, absentisme laboral, un altre assumpte que repercuteix seriosament en les empreses i en la riquesa d'un país. El tema no és fútil. Es té certesa científica que aquestes malalties es poden evitar o reduir amb una adequada alimentació.

Actualment no hi ha una atenció especialitzada per prevenir i tractar els problemes derivats de l'alimentació en l'àmbit de l'atenció primària (al qual acudeix el 80% de la població) i les classes més desfavorides, que són aquelles que més el necessiten, no tenen accés a l'àmbit privat.

Països com els Països Baixos, els Estats Units, el Canadà, el Brasil, l'Argentina i altres de més allunyats, però molt avançats, com Nova Zelanda, on el D-N està incorporat al sistema de salut, s'ha comprovat que per cada euro invertit en dietètica-prevenió s'aconsegueix estalviar aproximadament 6 euros en el tractament de les malalties esmentades.

El CoDiNuCat ha elaborat un estudi científic dels costos que suposa per a la sanitat pública la falta d'una assistència adequada als ciutadans per prevenir aquestes malalties que causen una alta mortalitat en la població, sobretot en les classes més desfavorides.

Hi ha l'evidència científica d'estudis internacionals, de l'Organització Mundial de la Salut (OMS) i de diverses societats científiques que l'obesitat (especialment la infantil) i les malalties cardiovasculars han de ser una prioritat per a la salut pública perquè són les causes principals de mort al món i per tant, són les que provoquen una despesa sanitària elevada per a les arques de l'Estat. En raó d'aquesta evidència es conclou que la participació del D-N és una inversió de primer ordre en la salut per prevenir aquestes malalties i evitar el cost elevadíssim que impliquen.

Hi ha nombrosos estudis a Europa que posen en relació l'esperança de vida amb el cost efectiu que procura el tractament dietètic en termes d'estalvi per al sistema sanitari. Així als Països Baixos el cost-benefici del tractament nutricional en persones amb obesitat generava uns beneficis de 0,4 a 1,9 mil milions d'euros en un període de cinc anys. Per cada euro invertit en consell dietètic, la societat rep a canvi entre 14 i 63€: 56€ en termes de millora de la salut mesurada: en qualitat i esperança de vida; 3€, per estalvis en costos sanitaris (en medicació, ingressos hospitalaris) i 4€ en guanys de productivitat, menys absentisme laboral i millora de la productivitat.

En conclusió, la incorporació del D-N en l'AP permetria la prevenció de les malalties més costoses i lesives per a la població. Es podria millorar l'esperança i qualitat de vida dels ciutadans i reduir el risc de totes les patologies relacionades amb l'alimentació (obesitat, diabetis *mellitus* de tipus 2, hipertensió, etc.) i estalviar costos a l'Estat.

► El Nutri-Score, l'etiquetatge d'aliments més avançat per identificar el més saludable, 21 d'octubre de 2019

Nancy Babio, presidenta del Col·legi de Dietistes-nutricionistes de Catalunya (CoDiNuCat) i vicepresidenta de la Societat Espanyola de Dietètica i Nutrició (SEDYN)

El Nutri-Score és el nou etiquetatge d'aliments que va aprovar recentment el Ministeri de Sanitat de l'Estat espanyol. Té l'objectiu que el consumidor pugui identificar, d'una manera senzilla, la composició del producte més saludable en l'acte de la compra.

Aquest model, també denominat dels "cinc colors", està validat per la Comissió Europea i per nombrosos informes científics i ja l'han adoptat països com França, Bèlgica, Espanya i recentment Alemanya i algunes empreses de distribució. Aquest etiquetatge permet comparar la qualitat nutricional de productes d'una mateixa categoria i qualificar-los en cinc graus, de la A a la E, és a dir, del més favorable al menys favorable nutricionalment, amb una finalitat triple:

1. Comparar la qualitat nutricional relativa d'aliments pertanyents a la mateixa família. Per exemple: si es tracta de cereals de l'esmorzar, la comparació s'estableix entre els flocs de civada amb cereals amb xocolata o farciment (segons el tipus de cereals, el Nutri-Score pot anar de la A a la E); o comparar les galetes maria amb galetes amb confitures o amb galetes amb xocolata; o les lasanyes amb carn, peix, espinacs; o els diversos plats preparats a base de pasta; o begudes (begudes ensucrades en comparació a les begudes amb edulcorants, als suc de fruites, a l'aigua, al te fred, etc.).
2. Comparar la qualitat nutricional dels aliments pertanyents a famílies diferents, però que tenen una pertinència respecte a l'ocasió de consum o ús –i que sovint se situen pròxims en la mateixa prestatgeria del supermercat. Per exemple, comparar diferents famílies d'aliments que es poden menjar com a postres (iogurts comparats amb postres làcties, arròs amb llet, etc., o bé comparar productes que es puguin menjar com a plat principal d'un àpat (plats preparats industrials a base de carns, peix, xarcuteria, verdures, sopes, etc.); o presos en un mateix menjar per exemple a l'esmorzar (cereals de l'esmorzar en comparació de galetes, brioixeria industrial, o pans industrials amb farina blanca o completa, etc.).

3. I finalment, comparar la qualitat nutricional d'un mateix tipus d'aliment proposat per marques diferents. El que no té sentit –i és molt important tenir-ho en compte a l'hora d'interpretar el Nutri-Score– és comparar aliments dispersos com la cola zero amb oli d'oliva, perquè ningú es planteja amanir l'amanida amb el refresc de cola ni beure una llauna d'oli d'oliva quan té set.

La finalitat d'un etiquetatge nutricional com Nutri-Score no és classificar els aliments de manera binària, en aliment sa o no sa. Seria totalment discutible, ja que aquesta característica depèn de la quantitat d'aliment consumida, de la freqüència del consum i del context de patró dietètic que faci la persona. A més, l'equilibri alimentari global de les persones no s'obté gràcies al consum en una presa alimentària, ni d'un menjar, ni d'un dia. I resulta evident que aquestes nocions complexes no les pot resumir un logotip nutricional atribuït a un producte específic d'una marca donada. Està acceptat que cap logotip nutricional pot cobrir, per ell mateix, totes les dimensions de salut dels aliments envasats.

Nutri-Score, com la resta de logotips nutricionals, no integra informació sobre els additius ni la noció d'ultratransformació. Però sí, en canvi, adverteix dels elements més importants que permeten orientar els consumidors cap a aliments de millor qualitat nutricional, que reporten beneficis per a la salut. Segons el parer dels especialistes, "la implementació ha d'anar acompanyada d'altres missatges de salut pública que prioritzin sempre aliments naturals i/o amb poca transformació –fruita fresca, fruita seca, hortalisses, llegums, cereals integrals, iogurt, peixos, etc. –, estacionals i de proximitat, prioritzant sistemes de producció sostenibles i que garanteixin més respecte pel medi ambient i la vida animal.

Un altre element fonamental de Nutri-Score i del càlcul del seu algorisme és el fet que està basat en 100 grams d'aliment. Tots les instàncies nacionals i internacionals –entre elles, l'OMS– i les associacions de consumidors –sobretot el BEUC europeu i l'OCU a Espanya– recomanen calcular el logotip nutricional per 100 grams d'aliment per permetre al consumidor comparar la qualitat nutricional dels productes amb el mateix criteri i no per porció.

**El càlcul per porció definit
pels industrials pot fer que els
consumidors enganyosament**

minimitzin la contribució real de la quantitat de nutrients considerats desfavorables de l'aliment (sucre, greixos saturats, sal). Nutri-Score compleix la seva funció per a la gran majoria dels productes alimentaris.

Ara bé, com qualsevol etiquetatge té les seves limitacions, que s'han de compensar amb campanyes informatives dirigides al consumidor, amb l'objectiu de conscienciar-lo i orientar-lo cap a la selecció alimentària més saludable.

L'Agència Espanyola de Seguretat Alimentària i Nutrició (AESAN) ha recomanat aquest tipus de campanyes educatives específiques. Crec que la comunicació i educació al consumidor associada al Nutri-Score ha d'estar orientada a promoure la dieta mediterrània, la qual es compon d'una alimentació rica en aliments frescos, naturals i no processats i, preferentment, aliments vegetals –fruites, verdures, oli d'oliva, llegums, cereals integrals i fruita seca–, completant en menys mesura amb carns blanques, ous i lactis, limitant el consum de carns vermelles i embotits així com les begudes ensucrades i els productes ultraprocessats.

Per descomptat, l'algorisme de càlcul de Nutri-Score evolucionarà en funció dels coneixements científics i de la legislació europea. De fet, recentment hi ha hagut una modificació del càlcul del perfil nutricional en el qual es basa Nutri-Score, perquè estigui en una coherència perfecta amb les recomanacions nutricionals dietètiques. Aquesta modificació ha permès que l'oli d'oliva es classifiqui com oli amb la millor puntuació, juntament amb els olis de colza i de nou (els tres classificats com a C), mentre que els olis de blat de moro, gira-sol i cacauet continuen en D, i l'oli de palma i la mantega en E. Es preveu actualitzar periòdicament Nutri-Score amb els científics dels països europeus que s'han adherit a Nutri-Score, la pròxima està programada per al 2021.

Però, perquè Nutri-Score sigui realment eficaç, és evident que és necessari que s'incorpori al conjunt dels productes alimentaris posats en el mercat a disposició dels consumidors. Actualment, la col·locació de Nutri-Score depèn totalment de la voluntat dels industrials que es poden negar a exhibir-ho en els seus productes a causa de la normativa europea sobre la informació dels consumidors (INCO) adoptada el 2011 pel Parlament Europeu i que va entrar en vigor al desembre del 2014.

Així doncs, els estats membres no tenen la possibilitat de fer obligatòria l'adopció d'un etiquetatge nutricional com és Nutri-Score, tret que s'aconsegueixi modificar el reglament INCO. Aquest és el sentit de la iniciativa

ciutadana europea (ICE), denominada "PRO-NUTRISCORE", llançada gràcies a la iniciativa de set associacions de consumidors membres de l'Oficina Europea d'Associacions de Consumidors, l'objectiu dels quals és demanar a la Comissió Europea que imposi l'etiquetatge simplificat Nutri-Score sobre els productes alimentosos, per garantir una informació nutricional de qualitat als consumidors europeus i protegir la seva salut. No obstant això, grans multinacionals es continuen negant a afegir-lo en els seus productes, i impedeixen als consumidors tenir una transparència veritable sobre la qualitat nutricional d'aquests productes.

Perquè aquesta iniciativa arribi a bon terme s'ha de reunir en menys d'un any, un milió de signatures repartides en almenys set països europeus.

► “Si es graven les begudes ensucrades caldria rebaixar l'IVA de l'oli d'oliva”, 28 de gener de 2021

La fiscalitat hauria de ser un instrument eficaç per reduir el consum d'aliments perjudicials i també per fomentar el consum d'aliments saludables, tret que es busqui tan sols un afany recaptatori. És totalment incongruent que es gravin impostos a les begudes ensucrades i no es rebaixi l'IVA de l'oli d'oliva, que hauria de passar de l'impost reduït del 10% a l'impost superreduït del 4%).

Si entenem que la fiscalitat és un instrument eficaç per reduir el consum d'uns certs aliments perjudicials, ho hauria de ser d'una manera inversa, disminuir l'IVA dels aliments més saludables i fer més assequibles els aliments bàsics de la dieta mediterrània, a un nombre més gran de persones, especialment en la conjuntura actual. Creiem sincerament que abaratir els aliments bàsics saludables és una acció eficient tant en termes de salut de la ciutadania com d'estalvi en despesa sanitària, medicaments i hospitalitzacions.

A més, considero que els ingressos que generen aquests impostos s'haurien de destinar a subsidis per rebaixar l'IVA d'aliments saludables i per al sistema sanitari, exercint, conjuntament la informació de l'etiquetatge frontal i la regulació de la publicitat destinada al públic infantil una pressió selectiva sobre les opcions de compra; tot això sota el monitoratge i informació institucional.

Davant l'alta prevalença de sobrepès i obesitat infantil hi ha una necessitat clara d'implementar polítiques per promoure la salut i prevenir les malalties, posant l'èmfasi en l'obesitat infantil i tenint en compte un enfocament integral, intersectorial i d'equitat en salut. Estem totalment d'acord que és urgent l'establiment de polítiques de salut pública amb l'objectiu de reduir el consum de sucre afegit. De fet, la recent guia alimentària americana 2020-2025 aconsella limitar-lo a menys del 6% del total de les calories, xifra molt allunyada al consum actual al nostre país.

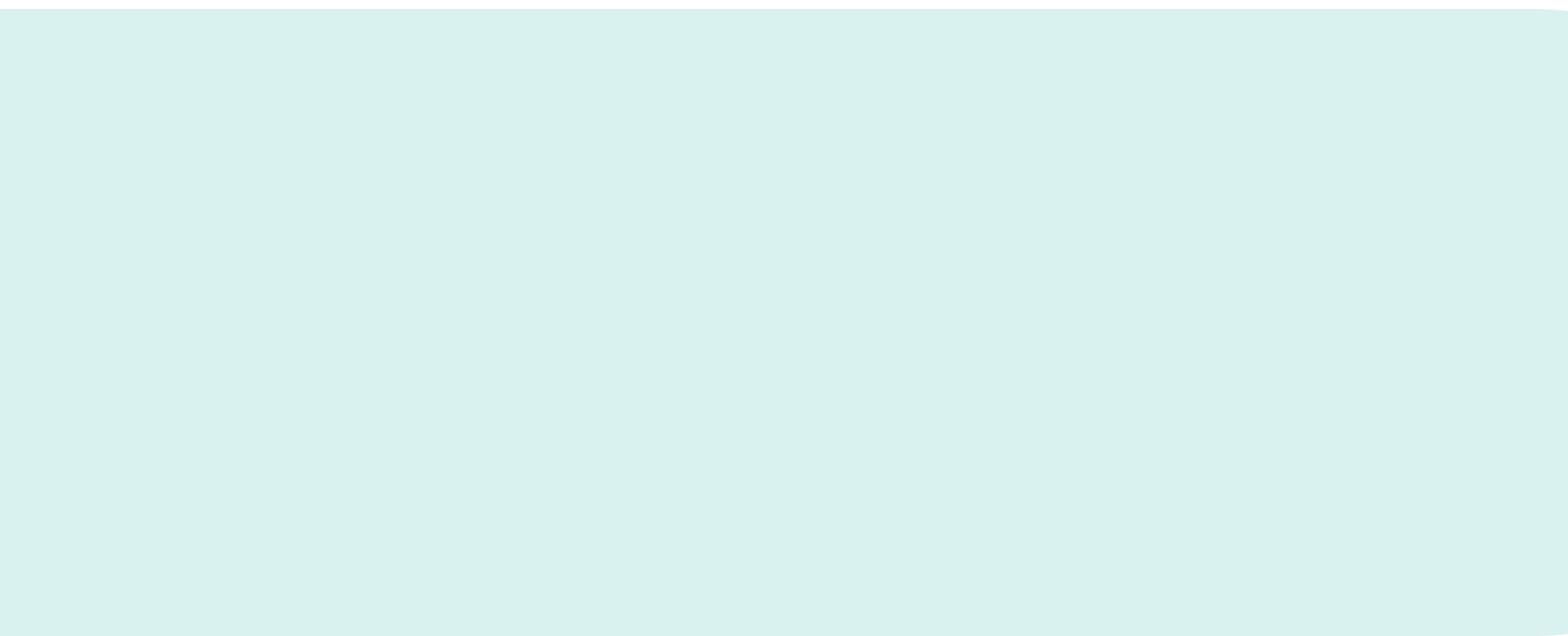
Els professionals compromesos amb la salut pública rebem amb alegria la notícia que al Ministeri es pretengués considerar d'una vegada l'establiment de mesures impositives que intentin reduir el consum de sucre afegit en forma de begudes. En gran manera les begudes refrescants són la font més important de sucre afegit. Hi ha una gran evidència que el consum excessiu de begudes ensucrades s'associa a més risc d'augment de pes, diabetis i altres alteracions metabòliques. Les experiències d'increment d'impostos en altres països per a aquest tipus de begudes han estat en general reeixides. De

fet, l'American Heart Association (AHA) recomana que els infants i adolescents han de limitar la ingesta de begudes ensucrades a una o menys racions de 8 oz (240 cc) per setmana (classe I; nivell d'evidència A).

És important destacar que igual que Nutri-Score és un sistema que ha nascut des de l'àmbit acadèmic, i independentment de qualsevol tipus de conflicte d'interès amb la indústria alimentària, esperem que aquest impost tingui en consideració també l'evidència científica i que no sigui merament recaptatori, sinó que beneficiï la salut de la ciutadania. La ciència ha de ser l'únic argument que cal esgrimir per seleccionar el model d'impostos a aliments, així com qualsevol altra política de salut pública per establir. Per això resulta incongruent que no s'incloguin aliments amb alta densitat energètica i baixa densitat nutricional i/o amb clars components de nutrients crítics com sucre, greixos i sal. També és incongruent que no es redueixi l'IVA a l'oli d'oliva que hi ha robusta evidència dels seus beneficis sobre la salut. De la mateixa manera, hi ha altres aliments als quals es podria aplicar aquesta reducció i incentivar-ne el consum, per exemple, fruita seca torrada (els crus ja el tenen), llegums cuits, pasta integral, entre altres aliments.

Com a professionals sanitaris i científics, donem suport a les mesures de fiscalitat tenint en compte que, en una extensa revisió sobre la implantació de l'impost a les begudes ensucrades a tot el món, Eykelenboom et al. arriben a la conclusió que el 42% del públic en general el secunda, que el 39% el secunda com a estratègia per combatre l'obesitat i el 66% ho fa si els ingressos generats són utilitzats per a iniciatives de salut.

Així doncs, la preocupació que té actualment el sector oliverer respecte a la qualificació que té l'oli d'oliva no és per preocupar-se. La població no deixarà de consumir oli d'oliva; el que s'ha d'aconseguir és reduir l'IVA d'aquest oli tan beneficis per a la nostra salut per promoure'n el consum. D'altra banda, l'etiquetatge, en ser voluntari, els industrials poden no incloure'l o fins i tot, el Govern també pot deixar-lo fora del Decret de l'etiquetatge Nutri-Score com una excepció.

Codinucat 2021

📍 Via Laietana, 38, 1r 1a 08003 - BARCELONA

☎ 930 10 62 48

✉ administracio@codinucat.cat

🌐 www.codinucat.cat

📘 @Codinucat

📷 @CoDiNuCat

🐦 @coinucat